

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Vietnamci a jejich integrace v České republice

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Studijní program:

MANAGEMENT SOCIÁLNÍ PRÁCE V ORGANIZACÍCH

Autor: Bc. Veronika Hůlková

Vedoucí práce: doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.

České Budějovice 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci s názvem „*Vietnamci a jejich integrace v České republice*“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby diplomové práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé diplomové práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 07.08.2023

.....

Bc. Veronika Hůlková

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat doc. Mgr. et Mgr. Jitce Vackové, Ph.D. za cenné rady a možnost účasti na projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci bez, kterého by tato práce nevznikla.

Vietnamci a jejich integrace v České republice

Abstrakt

Tato práce se zabývá integrací Vietnamců v České republice. V rámci integrace jsou v této práci zkoumány dvě oblasti – jazyková a sociální. Cílem této práce je zjistit, do jaké míry jsou Vietnamci žijící v České republice integrováni ve vybraných dimenzích do majoritní společnosti. Tato práce vzniká jako součást projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci. Doba řešitelnosti tohoto projektu je stanovena na 3 roky.

Naplnění cíle je dosaženo za pomoci kvantitativní výzkumné strategie. Je využita metoda dotazování s technikou dotazníku. Výzkumný soubor tvoří 98 respondentů. Zjištěné výsledky není možné generalizovat na celou populaci Vietnamců v České republice. Data jsou analyzována pomocí programů SASD ve verzi 1.4.10 a programu SPSS ve verzi 28.0. Hladina významnosti je stanovena na hodnotách $\alpha = 0,05$, $0,01$ a $0,001$.

Potvrzuje se, že respondenti s delší délkou pobytu (11 let a více) negativně hodnotí úroveň znalosti českého jazyka (čtení a psaní). Naopak respondenti s délkou pobytu 4–10 let hodnotí svou znalost čtení a psaní jako průměrné. Co se týče sociální integrace respondentů, čím vyšší ohodnotí své sociální postavení v České republice a v zemi původu, tím lépe je hodnocena jejich znalost českého jazyka. Hodnocení znalosti českého jazyka roste v případě porovnání sociálního postavení s Čechy a ostatními cizinci žijícími v jejich blízkém okolí. Lepší znalost českého jazyka roste také v souvislosti s uznáním od Čechů a pocit domova v České republice. Respondenti s lepší znalostí českého jazyka se cítí být více začleněni do české společnosti. U dalších proměnných se statisticky významná souvislost nepotvrzuje.

Klíčová slova:

Cizinec; Česká republika; Integrace; Sociální práce; Vietnam; Vietnamci

Vietnamese and their integration in the Czech Republic

Abstract

This thesis deals with the integration of Vietnamese in the Czech Republic. Within the integration, two areas are examined in this thesis - linguistic and social. The aim of this thesis is to find out to what extent the Vietnamese living in the Czech Republic are integrated in selected dimensions into the majority of the society. This thesis is written as a part of the project No. 101/2022/S Selected aspects of integration of foreigners living in the Czech Republic and their relationship to social work. The duration of this project is set at 3 years.

The fulfilment of the aim is achieved using a quantitative research strategy. A survey method with questionnaire technique is used. The research population consists of 98 respondents. The findings cannot be generalized to the entire population of the Vietnamese in the Czech Republic. The data are analysed using SASD software version 1.4.10 and SPSS software version 28.0. The significance level is set at $\alpha = 0.05$, 0.01 and 0.001.

It is confirmed that respondents with a longer length of stay (11 years or more) evaluate the level of Czech language skills (reading and writing) negatively. On the contrary, respondents with a length of stay of 4-10 years rate their reading and writing skills as average. In the terms of social integration, the higher the respondents rate their social status in the Czech Republic and in their country of origin, the better is their knowledge of the Czech language. The rating of their knowledge of the Czech language increases when comparing their social status with the Czechs and other foreigners living in their vicinity. Better knowledge of the Czech language also increases in relation to recognition from the Czechs and feeling at home in the Czech Republic. Respondents with better knowledge of the Czech language feel more integrated into the Czech society. The statistically significant association is not confirmed for the other variables.

Keywords:

Czech Republic; Foreigner; Integration; Social work; Vietnam; Vietnamese

Obsah

Úvod	8
1 Migrace Vietnamců	10
1.1 Historie migrace Vietnamců	10
1.2 Příčiny migrace Vietnamců.....	12
1.2.1 Důsledky migrace Vietnamců.....	13
1.2.2 Nelegální migrace Vietnamců	14
2 Integrace Vietnamců na území České republiky a v zahraničí.....	16
2.1 Management integrace v České republice a v zahraničí	16
2.1.1 Integrační politika Evropská Unie	17
2.1.2 Integrační politika v Dánsku.....	18
2.1.3 Integrační politika v České republice	19
2.2 Bariéry v procesu integrace Vietnamců	20
2.3 Faktory usnadňující integraci Vietnamců	22
2.4 Integrace Vietnamců	22
3 Legislativní rámec integrace v České republice	24
4 Vietnamci v České republice	27
4.1 Současná podoba vietnamské komunity	27
4.2 Aspekty fungování vietnamské komunity (adaptace Vietnamců, jak žijí, co využívají, práce, bydlení, kontakt s institucemi apod).....	28
4.3 Sociální práce s Vietnamci.....	29
4.3.1 Centra na podporu integrace cizinců	29
4.3.2 Samosprávy.....	30
4.3.3 Neziskové organizace	31
4.3.4 Vietnamské organizace.....	32
5 Cíl diplomové práce.....	34

5.1	Výzkumné hypotézy.....	34
5.2	Operacionalizace vybraných pojmů.....	34
6	Metodologie.....	37
6.1	Popis výzkumného nástroje.....	37
6.2	Charakteristika výzkumného souboru.....	38
6.3	Způsob sběru výzkumného souboru.....	39
6.4	Časový harmonogram výzkumu	39
6.5	Zpracování výsledků	41
6.6	Etické aspekty výzkumu	42
6.7	Rizika výzkumu	43
7	Výsledky	44
7.1	Sociodemografické údaje	44
7.2	Subjektivní hodnocení vlastní znalosti českého jazyka výzkumného souboru	48
7.3	Subjektivní hodnocení sociální integrace výzkumného souboru	51
7.4	Statistické zpracování dat.....	58
7.4.1	Hypotéza č. 1: S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka.....	59
7.4.2	Hypotéza č. 2: Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.	61
8	Diskuse.....	82
9	Závěr.....	87
10	Seznam použitých zdrojů.....	90
11	Seznam obrázků a tabulek.....	116
12	Seznam příloh	118
13	Seznam zkratk.....	119

Úvod

Migrace Vietnamců do České republiky probíhá již několik desítek let a za tu dobu se vietnamská komunita stala jednou z nejpočetnějších komunit vůbec. I přes tak velký počet příslušníků hlásající se k vietnamské národnosti, je vietnamská komunita vůči majoritní společnosti dosti uzavřená. Respektive převážně Vietnamci první generace, neboť následující generace Vietnamců se již běžně účastní mnoha aktivit s osobami z majoritní společnosti. V souvislosti s charakteristikami typickými pro tuto národnostní menšinou lze předpokládat určité rozdíly, například jazykové, kulturní, sociální, náboženské, ekonomické, ale i generační, které mohou bránit v procesu integrace či mohou vést k diskriminaci ze strany majority. Proto cílem této práce s názvem „Vietnamci a jejich integrace v České republice“ je zjistit, do jaké míry jsou Vietnamci žijící v České republice integrováni ve vybraných dimenzích do majoritní společnosti.

Z hlediska mých dosavadních nulových zkušeností s touto cílovou skupinou bylo právě toto téma pro mě při výběru velmi atraktivní, neboť jsem v tomto tématu viděla možná jednu z posledních příležitostí, jak se s těmito osobami z hlediska sociální práce přijít do kontaktu. V rámci svého pracovního uplatnění bych chtěla směřovat na úplně odlišné cílové skupiny osob. Vzhledem k tomu, že tato práce vznikla v rámci projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci, spatřuji jako jeden z benefitů mé účasti v projektu získání nových zkušeností v oblasti projektového managementu.

Tato práce je koncipována do dvou částí – teoretické a praktické. V první část popisuje teoretické ukotvení migrace, její příčiny a důsledky. Dále je vymezena integrace Vietnamců v České republice. Tato kapitola s názvem Integrace Vietnamců v České republice obsahuje faktory a bariéry integrace či popis managementu integrace, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí. Následně je zmíněna legislativa v České republice, která určuje jakýsi rámec integrace. Jako poslední jsou vymezeny aspekty vietnamské komunity, její podoba a sociální práce z pohledu dostupných zařízení, jež nabízí pomoc Vietnamců v oblasti integrace.

K dosažení vytyčeného cíle jsou stanoveny dvě hypotézy, jejíž první znění je: „S narůstající délkou pobytu Vietnamců roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka.“ A druhé: „Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.“ Pro zjištění výsledků je využita kvantitativní

výzkumná strategie, metoda dotazování s využitím techniky dotazníku. Data jsou zpracována za pomoci vybraných statistických testů podle povahy získaných dat.

Výsledky této práce, které jsou jen dílčími výsledky projektu, mohou sloužit jako doporučení nejen pro organizace a její pracovníky zabývající se migrací, ale i pro další osoby přicházející s cizinci vietnamské národnosti do kontaktu. Mohou pomoci s nastavováním spolupráce tak, aby byla co nejvíce efektivní a aby přinesla co největší užitek Vietnamců, kteří projeví zájem o pomoc. Tyto výsledky mohou také sloužit jako podklad pro sociální pracovníky při zvolení správných metod a technik sociální práce. Zároveň mohou mezi majoritu přinést zvýšení povědomí o stavu znalosti českého jazyka vybraného souboru Vietnamců, a tím tak jejich zlepšit přístup a komunikaci s Vietnamci.

1 Migrace Vietnamců

1.1 Historie migrace Vietnamců

Odjakživa se lidé přesouvají z místa na místo a dnes považujeme migraci za neodmyslitelnou součást lidské společnosti, kdy migrace sehrává důležitou úlohu z hlediska celkového kontextu společenského rozvoje (Pavlík, 2016; Tóthová, 2010). Pod pojmem migrace můžeme představit jev, kdy se lidé stěhují z jedné oblasti do druhé, přičemž hlavním rysem migrace je dlouhodobý charakter změny pobytu migrující osoby (Matoušek, 2016; Čerňanská, 2017). Dle webové stránky Slovníček pojmů Ministerstva vnitra České republiky (2023) může být migrace také krátkodobá, opakovaná a v neposlední řadě i trvalá. Lidé mohou migrovat jak v rámci území jednoho státu (vnitřní migrace), tak i za jeho hranice (mezinárodní migrace), kdy minimální délka pobytu je delší než 6 měsíců (Anderson a Blinder, 2019; Obruča, 2019). První vymezení pojmu migrant přinesl až dokument Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration (2018), který považuje migranty za osoby, které se z nejrůznějších důvodů dočasně či trvale odstěhují ze svého místa pobytu, a to jak v rámci jedné země, tak i přes mezinárodní hranice. Jak uvádějí webové stránky Global Compact for Migration (2023), tento dokument podporuje mezinárodní spolupráci v oblasti řízení migrace na mezinárodní úrovni. Jak uvádí Bílková (2019) Česká republika (dále jen „ČR“) tento dokument o migraci nepřijala a spolu s dalšími zeměmi jako je Rakousko, Maďarsko či Austráliei vyjádřili hned několik výhrad. Podle akčního plánu (2023) vydávaného v aktualizovaném vydání ke Koncepci integrace cizinců z roku 2016 se za imigranta považuje osoba, která déle než 1 rok legálně pobývá na území ČR.

V kontextu mezinárodní migrace se ČR řadí mezi nejatraktivnější středoevropské země a v porovnání se zeměmi Visegrádské skupiny (Polsko, Slovensko, Maďarsko) ji lze považovat za jednu ze zemí, kam nejčastěji směřují cesty migrantů (Jánská a Bernard, 2015). Obecně lze říci, že cesty migrantů jsou cíleny převážně do metropole Prahy, kterou lze společně s přiléhajícími sousedními okresy, považovat jako jedny z nepřitažlivějších lokalit v ČR pro cizince (Drbohlav a Valenta, 2014). Jánská a Bernard (2018) dále dodávají, že Praha pro Vietnamce není tak zásadní vstupní brána jako pro jiné národnostní skupiny, ale osídlení ČR je jimi rovnoměrné, jelikož soustřeďují svou činnost maloobchodního prodeje spíše do středně velkých měst a do pohraničí. Z výzkumu

Přidalové a Ouředníčka (2017) lze sledovat výraznou diferenciaci cizinců dle státního občanství, s čímž se pojí i hodnocení jejich socioekonomického postavení.

Migrace Vietnamců do ČR má dlouhou historii sahající až do druhé poloviny 20. století (Vacková et al., 2016a; Tollarová et al., 2013). Jak dále uvádějí Vacková et al., (2016a) a Tollarová et al., (2013) vietnamská migrace od této doby probíhala ve vlnách. Jedna z těchto vln odstartovala ke konci války ve Vietnamu v roce 1975, kdy až polovina tamních obyvatel emigrovala do Spojených států amerických (Miller, 2015). Dle Broučka (2016) začali první vietnamští imigranti přicházet do tehdejšího Československa již v roce 1956, a to na základě dohod mezi oběma zeměmi. Další vlna migrace do postsovětských zemí, tedy i do Československé republiky, se spustila po roce 1978 oficiálním připojením Vietnamu k Radě pro vzájemnou ekonomickou pomoc (COMECON), čímž byla navázána spolupráce s bývalou SSSR, která umožňovala občanům Vietnamu studium na vysokých či odborných školách a pracovní praxi v Československých podnicích (Miller, 2015; Martínková et al., 2011). Dle autorů Krebse a Pechové (2008) bylo trvání tohoto pobytu pro Vietnamce časově omezené. Jak uvádí Brouček (2016) ve své publikaci, studenti mohli na území Československa pobývat až 7 let, zatímco stážisté pouze 4 roky. Po pádu komunistického režimu v roce 1989 se mnoho vietnamských studentů a pracovníků továren rozhodlo nevrátit se „domů“ do Vietnamu, ale zůstat zde (Nožina a Kraus, 2017). Ti, kteří chtěli zůstat, byli nuceni zlegalizovat svůj pobyt, k čemuž si nejčastěji obstarávali živnostenský list a s ním později dostali i povolení k dlouhodobému pobytu (Zajíčková a Vavřečková, 2016). Autoři Nožina a Kraus (2017) dále uvádějí další vlnu v roce 2006, která byla zapříčiněna otevřením českého trhu masivnímu a špatně kontrolovanému dovozu vietnamských dělníků skrze pracovní agentury. Dohnalová (2012) tuto sortu vietnamských migrantů přijíždějících právě přes pracovní agentury označuje za „naivní“ Vietnamce, neboť se stávají oběťmi pracovních agentur a jejich nepřátelských pracovních podmínek. Dnes se migrace Vietnamců, ve srovnání s jejími začátky, výrazně proměnila, do ČR přicházejí celé rodiny, ale i jednotlivci, kteří zde mají ať už rodinné či jiné vazby (Vrabcová, 2016).

Vietnamci v mateřské domovině si pomáhají k odlišení od Vietnamců, kteří žijí ve Vietnamu, označením pro vietnamské emigranty, které označují jako „Viêt Kiêu“ (zahraniční Vietnamci) (Freidingerová, 2014).

1.2 Příčiny migrace Vietnamců

Podle Čerňanské (2018) je jedním z nejčastěji používaných konceptů při zkoumání migrace uplatňování Ravensteinovy teorie „push – pull“ z 60. let 20. století. Pomocí této teorie lze definovat jednotlivé důvody k migraci, ale zároveň jedním z negativů může být absence vysvětlení konkrétních dopadů (Čerňanská, 2018). Palát (2014) popisuje faktory tlaku (push faktory) jako nežádoucí podmínky v místě, kde jedinec žije a kvůli kterým odchází ze země, naopak faktory tahu (pull faktory) jsou popisovány jako výhody, kvůli kterým chce osoba putovat do cílové země. Mezi push faktory můžeme zařadit ekonomické (př. vysoká nezaměstnanost), politické (př. důsledky války), sociální, rodinné (př. odchod za manželem/manželkou), zdravotní (nedostatečná kvalita zdravotnictví) a jiné, z hlediska pull faktorů, jedinec přijíždí do země především z ekonomických či sociálních důvodů, ale i politických, osobních a jiných důvodů (Pavlík, 2016).

V praxi také můžeme pozorovat jev, který je popisován tzv. Theory of Household Approaches, kdy migruje pouze jeden člen domácnosti, který následně posílá remitence, čímž finančně podporuje rodinu v zemi původu (Castles et al., 2020).

Důvody pro migraci Vietnamců do ČR se v časovém měřítku od první datované vlny migrace až po současnost výrazně neliší, i když lze spatřovat v porovnání s minulostí mírné odchylky, ale prvotní pohnutky k odchodu z mateřské domoviny mohou být u každého jedince různé (Vodáčková et al., 2018). Ale jak uvádí Drbohlav (2015), podmíněnost k migraci je ve většině případů více faktorová, obecně lze pozorovat převahu ekonomických důvodů.

Vzhledem k historii Vietnamu mohl být pro Vietnamce útěk do zahraničí příležitostí k lepšímu životu nejen pro sebe, ale i pro svou rodinu, která často zůstávala v mateřské domovině (Martínková et al., 2011). Ve Vietnamu se dlouhá léta traduje velký mýtus, kdy Vietnamci vidí západ jako vidinu rychlého zbohatnutí, ale realita je často odlišná, i když Vietnamcům usnadňují pobyt špatně vymahatelné české zákony (Pechová, 2007). Vietnamci, kteří odjeli za výdělkem do ČR a nejsou úspěšní, se často stydí vrátit se domů a mnoho z nich to bere jako zklamání sebe sama a při příjezdu do Vietnamu nepřiznají, jakou cestu k výdělku museli absolvovat (Martínková et al., 2011; Pechová, 2007). Ale jak uvádí Ngo (2018) dalšími důvody pro emigraci do České republiky byly také cesty za získáním vzdělání či potřebné praxe. Dle autorů Nguyen a Mokbul (2019) můžou

být dalšími podněty pro vycestování vedle špatného pracovního uplatnění i špatné podmínky pro život ve své domovině.

Důležitým faktorem ovlivňující migraci Vietnamců může být to, že v ČR existuje velmi početná základna vietnamské komunity, která může nově příchozím poskytnout určitou podporu při integraci (Pechová, 2007).

1.2.1 Důsledky migrace Vietnamců

Pohyb obyvatelstva v kontextu mezinárodní migrace působí nejen na samotné migranty, ale i na vysílající a přijímající země, neboť migranti jsou sociálními aktéry, kteří chtějí v nové zemi dosáhnout svých životních cílů za pomoci využití svého potenciálu (Drbohlav, 2015; Joly, 2000). Problematika migrace, jak sám Macháček (2016) popisuje, může mít v závislosti na podmínkách v jednotlivých zemích mnoho důsledků, ať už pozitivních či negativních.

V případě pozitivních vlivů jsou pro zdrojové země jednoznačným klíčovým přínosem remitence (Macháček, 2016). Dle Stojanova (2019) můžeme za remitence považovat finanční toky, které jdou z jedné ekonomiky do druhé, a to nejčastěji do mateřské domoviny migranta. Z těchto finančních převodů neprofitují pouze rodiny migrantů, jenž si za tyto finance obstarávají základní potřeby, ale jsou také důležitými externími zdroji pro daný stát (Štica, 2014). Vietnam svými příjmy od zahraničních Vietnamců, jejichž remitence činily v roce 2020 15,7 miliard dolarů, je devátý největší příjemce v porovnání s ostatními státy světa (Jarkulisch, 2021). Ale jak upozorňují Šimková a Langhamrová (2015), remitence mohou představovat ohrožení pro vyspělé země, ze kterých jsou tyto finance převáděny. Z hlediska cílových zemích lze spatřovat klady zejména v ekonomické sféře, kdy migranti, vyplňují díry na pracovním trhu, o něž domácí obyvatelstvo nejeví zájem – fyzicky náročné profese s nízkými mzdami (Macháček, 2016). Dalšími výhodami pro zaměstnávání cizinců v sekundárním sektoru je vysoká nahraditelnost pracovníků či jejich vysoká kontrolovatelnost (Grygar et al., 2006). Toto je typické hlavně pro jiné národnosti, u Vietnamců je situace jiná, neboť se řadí mezi nejpočetnější národnostní skupinu vlastníci živnostenské oprávnění, kdy se ve většině případů zaměřují na prodej spotřebního zboží (Martínková et al., 2011). Získání živnostenského oprávnění je v porovnání s pracovním povolením značně jednodušší a složitost legální cesty na český pracovní trh vede k rozvoji nelegálních praktik, jako

je například opětovné protahování krátkodobých pracovních smluv, švarcsystém či nelegální práce (Grygar et al., 2006).

Vzhledem k neznalosti českého práva je pravděpodobnější výskyt ilegální práce u cizinců s nízkou znalostí českého jazyka (dále jen ČJ) než u cizinců, kteří ovládají češtinu na komunikativní úrovni (Kocourek, 2006).

Pokud jde o oblast zdravotnictví, v některých evropských zemích jsou již součástí národních politik platná opatření, jejichž cílem je zlepšovat dostupnost zdravotní péče migrantům (Priebe a Giacco, 2018). Hnilicová a Dobiášová (2011) ale poukazují, že nízká informovanost, jazykové a kulturní bariéry, snižující se dostupnost zdravotních služeb či absence zdravotního pojištění migrantů brání cizincům v přístupu ke zdravotní péči. Mezi faktory, které negativně působí na zdravotní stav cizinců lze zařadit dle Priebe et al., (2016) délku pobytu, diskriminaci (skutečnou a vnímanou), způsob migrace. Naopak mezi blahodárné účinky podporující zdraví migrantů lze zařadit znalost daného jazyka, sociální podpora či sjednocení rodiny (Priebe et al., 2016).

Jak vyplývá z výzkumu Kyselý (2023) realizovaném v období od února do března 2023 až pro polovinu Čechů představují nově příchozí a dlouhodobě žijící cizinci hrozbu, a to zejména v oblastech šíření nemocí, nárůstu kriminality či zvýšení nezaměstnanosti. Jak doplňuje Křížková (2007) k negativnímu vnímání migrantů přispívají mimo jiné i masmédiá, které je zobrazují jako osoby s větší náchylností ke kriminalitě. Bloemraad et al., (2015) ve svém výzkumu dokazují, že počet publikovaných článků o vietnamské komunitě je ovlivněný přítomností těchto přistěhovalců v domácí politice.

Jak poukazují Nožina a Kraus (2009), od příchodu Vietnamců do ČR se během let postupně rozvinula rozsáhlá síť kriminálních činností, které lze velmi obtížně odhalit, neboť jsou provozovány v malých (př. gangy) i velkých skupinách, které se vzájemně ovlivňují. Trestnou činnost Vietnamců můžeme hledat například v obchodu s drogami (hlavně marihuana, heroin), v oblasti ekonomické (pašování zboží, daňové úniky, aj.), v obchodu s lidmi či v oblasti legalizace pobytu (falšování dokladů, falešné sňatky s osobami z majoritní společnosti) (Pechová, 2007).

1.2.2 Nelegální migrace Vietnamců

Nelegální migrace Vietnamců není jen problém ČR, ale s touto otázkou se potýkají i další státy napříč Evropou (Pechová, 2007). U východoevropských zemí, jak uvádí

Von Lampe (2008), můžeme pozorovat určitou proměnu. Tyto státy nemají již roli přestupní stanice do západních zemí, ale postupem času se staly se cílovými zeměmi (Von Lampe, 2008). Určitou transformací prošel i způsob, kterým se Vietnamci snaží dostat do země, a to od nelegálního překračování hranic, zneužívání padělání cestovních dokladů po zneužívání legálního vízového systému, který se rozmohl hlavně po roce 2010, kdy jejich počet tvořil až 62 % všech případů (Pullat, 2014). V Singapuru lze spatřovat fenomén sexuální ilegální migrace, kdy zprostředkovatelé prodávají migrační balíčky zahrnující veškeré potřebné dokumenty pro legální práci v daném místě, a kupující – sexuální pracovnice, je musí splácet v podobě sexuální práce, čímž tak porušují zákon (Lainez, 2022).

Jak uvádí Ministerstvo vnitra České republiky (2019) ve své publikaci Čtvrtletní zpráva o migraci, se na území ČR v prvním čtvrtletí roku 2019 pohybovalo celkem 1372 osob, z čehož bylo zadrženo 101 osob z Vietnamu.

Z výpovědí Vietnamců žijících v ČR již několik desítek let je patrné, že uzavírání nelegálních sňatků s českými spoluobčany nebylo výjimkou (Lucuk, 2016; Verzichová, 2016). V případě, že Vietnamci přijeli za vzděláním a poté uzavřeli nelegální sňatek, museli celou výši přiznaného stipendia vrátit (Freidingerová, 2014). Vietnamská ilegální migrace je také úzce spojena s nadnárodním organizovaným zločinem, mezi jehož hlavní aktivity můžeme zařadit pěstování konopí či obchodování s lidmi (Pullat, 2014).

2 Integrace Vietnamců na území České republiky a v zahraničí

2.1 Management integrace v České republice a v zahraničí

Podle Sýkory et al., (2015) se napříč politikami všech států Evropské Unie (dále jen EU) pohlíží na integraci jako na velmi významnou složku, a proto byl EU zaveden základní rámec, který představuje jakýsi manuál v oblasti začleňování migrantů z třetích zemí. Ten poskytuje státům EU a dalším účastníkům podporu prostřednictvím finančních prostředků (zřízení Evropského sociálního fondu (dále jen ESF), Azylového, migračního a integračního fondu (dále jen AMIF)) či také rozvíjí výměnu zkušeností mezi jednotlivými aktéry (Sýkora et al., 2015). Potřebu kvalifikovaných imigrantů si EU dostatečně uvědomuje, a proto podporuje migraci osob prostřednictvím dvoustranných dohod mezi vysílajícími a přijímajícími zeměmi, kdy je snahou co nejvíce eliminovat nelegální migraci a obchodování s lidmi (Project Europe 2030 on the Challenge of Demography, 2010). Zároveň velký přísun migrujících osob za krátké časové období může přinést nejen vyspělým zemím, ale i zemím chudým řadu komplikací (Šimpach a Pechrová, 2016). Aby byla integrační politika dobře nastavená a efektivní pro všechny aktéry, je nutné přihlížet k multidimenzionalitě, tedy k co nejúčinnější zapojení všech aktérů od centrální po lokální úroveň (Rákoczyová a Trbola, 2011).

V rámci nastavení mezinárodní integrační politiky lze pozorovat víceúrovňové řízení, čímž se rozšiřuje síť figurujících aktérů, a tím se tak rozrůstá hierarchie a vztahy mezi účastníky (Porumbescu, 2019). Při nastavování všech procesů integrace cizinců je důležité, aby aktéři, kteří se podílí na strategickém plánování mezi sebou kooperovali, a to jak na horizontální (na stejné rovině), tak vertikální úrovni, kdy spolupráce odborníků probíhá na více rovinách (Čerychová et al., 2020). Proto, aby veřejné strategické plány vykazovaly znaky kvality, efektivního nastavení a vzájemné provázanosti, vznikla podle webové stránky Ministerstva pro místní rozvoj ČR s názvem Metodika přípravy veřejných strategií (2023) v roce 2018 aktualizace Metodiky přípravy veřejných strategií. Proces tvorby strategií lze obecně rozdělit do tří částí – formulace vize a cílů, tvorba strategie (identifikace potřeby, její příprava, výběr, evaluace aj.) a její implementace, která spočívá v samotné realizaci, monitorování a evaluaci (Metodika přípravy veřejných strategií, 2018). Strategické plánování může podle Fotr et al., (2020) probíhat na dvou úrovních. První koncepční úroveň představuje dlouhodobé strategické plány, které jsou doplněny o krátkodobější plány na akční úrovni (Fotr et al., 2020). V rámci integrační

politiky se také můžeme setkat s řadou připravovaným, realizovaných či ukončených projektů (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020).

2.1.1 Integroční politika Evropská Unie

Integroční politice je na politické úrovni věnována velká pozornost, a to hlavně z hlediska kulturní integrace (Burnett, 2021; Rosman, 2021). Jak dodávají autorky Fajth a Lessard – Phillips (2022) zapojení vládní podpory do procesu integrace cizinců bývá často velmi nerovnoměrné. Proto byl vytvořen nástroj The Migrant Integration Policy Index (dále jen MIPEX) zaměřující se na měření integračních politik 56 států včetně členských států EU na 5 kontinentech (Solano a Huddleston, 2020). MIPEX se zaměřuje na 3 hlavní oblasti (základní práva cizinců, bezpečná budoucnost cizinců, rovné příležitosti pro cizince), jež se dále rozděluje do podkategorií (Solano a Huddleston, 2020). Tato data mohou využít, například pro zefektivnění a vylepšení dané integrační politiky, vládní představitelé, výzkumníci, nevládní organizace a další osoby (Solano a Huddleston, 2020). Podle nejaktuálnějších dat z roku 2019 je integrační politika v ČR podle dosaženého skóre (50 bodů ze 100) průměrná, ale zároveň data ukazují, že integrační politika ČR je vyspělejší než ostatní země střední a východní Evropy (Solano a Huddleston, 2020).

EU také vymezuje podmínky pro vstup a pobyt migrantů, realizuje dvoustranné dohody o pohybu obyvatelstva, bojuje proti nelegální migraci a její činnost napomáhá k ratifikaci všech opatření v oblasti integrační politiky všemi členskými státy (Sandu, 2022). Vintila a Lafleur (2020) upozorňují na potřebnost dvoustranných dohod mezi hostitelskými a domovskými zeměmi, které by pomohly zajistit migrantům lepší ochranu před sociálními riziky. V letech 2018 a 2019 byly dojednány a stvrzeny podpisem 2 dohody – dohoda o volném obchodu (FTA) a dohoda o Transpacifickém partnerství (TPP), které uzavřela EU se státy třetích zemích (Jarkulisch, 2021; World Bank, 2020). Tyto dohody výrazně přispívají k získávání nových zkušeností, posilují konkurenceschopnost vietnamských podniků, ale také vedou k lepší spolupráci se zahraničními partnery a pro migranty to tak může znamenat ulehčení procesu integrace v přijímající zemi (Nguyen, 2020).

Na základě New Yorské deklarace, jak uvádí Vitorino (2019), započal proces mezinárodní spolupráce na vývoji dvou dokumentů, kdy jedním z nich, Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, byl představen Valnému shromáždění

Organizaci spojených národů v Marrákeši v roce 2018. Cílem je, aby migrace probíhala bezpečně, za konkrétních opatření, které bojují proti všem typům nelegální migrace a podpoří spolupráci vůči státům, tak i mezi dalšími mezinárodními organizacemi (Vitorino, 2019). Odpovědnost za proces integrace, jak uvádí Vitorino (2019), stále zůstává na jednotlivých vládách, které realizují integrační politiku skrze národní a regionální úroveň. Jak uvádí webová stránka Czech Republic reject UN migration pact (2018), Česká republika tento dokument nepřijala z důvodu, že je pro ni lepší rozdělovat migraci na legální a nelegální.

V zemích jako je Nizozemsko, Francie či Německo, kde je přijímání imigrantů tradiční, se setkáváme podle Urbanové et al., (2017) s limity multikulturní integrace. Tyto státy se uzavírají před migranty či vyzdvihují svou národní identitu, jelikož se nyní potýkají s mnoha problémy se sociální a kulturní integrací, neboť byl již ve společnosti podle mnohých vyčerpán multikulturalismus (Urbanová et al., 2017). Tento přístup není pro všechny stejný, jak uvádí Valentová (2012), ale jsou i země, které přesto migranty přijímají (například Česká republika či Portugalsko), protože v jejich příchodu pozorují pozitiva.

2.1.2 Integrační politika v Dánsku

Jedním z cílů dánské integrační politiky je, aby se cizinci uplatnili na trhu práce a zároveň se co nejvíce integrovali do zbytku dánské majority (Governance of migrant integration in Denmark, 2023). Proto bylo přijato několik dokumentů, z nichž nejdůležitější je zákon o integraci z roku 1999 ukládající povinnost realizovat integrační politiku na úrovni obcí, či strategický dokument z roku 2015, který udává směr, jak má integrační politika vypadat a čeho má být dosaženo (Governance of migrant integration in Denmark, 2023). Novotná (2014) ve svém výzkumu upozorňuje na snahu dánských úřadů posílat uprchlíků zpět do zemí původu, jakmile to jejich podmínky dovolí. Neboť jak dodává Rytter (2018), od uprchlické krize v roce 2015 se klade důraz na soběstačnost či nezávislost přichozích migrantů a od uprchlíků očekává, že budou ekonomicky aktivní již od prvního dne.

Vzhledem k tomu, že dánská integrační politika klade velký důraz na pracovní zapojení migrantů, vznikla tripartitní dohoda mezi vládou, obcemi a podniky (Thomasen, 2019). Stát stanovuje právní rámec a financování, obcím jsou rozdělováni uprchlíci na základě systému kvót a těmto osobám po dobu trvání individuálního integračního programu s délkou trvání pěti let musí být umožněn přístup k ubytování a veškerým veřejným

institucím (př. lékařská péče, vzdělávání, kurzy jazyka aj.), aby se co nejlépe integroval do společnosti (Thomasen, 2019). Jestliže se migrant nebyl schopen sám uživit, měl nárok na integrační příspěvek v systému sociálních dávek, ale v roce 2016 byl návrh vázat sociální dávky pro migranty na počet odpracovaných hodin (Governance of migrant integration in Denmark, 2023; Thomasen, 2019).

2.1.3 Integrační politika v České republice

Podle Heriban Kalíkové a Čerychové (2020) Česká republika svou strategii v oblasti integrační politiky na národní úrovni má zpracovanou ve dvou základních dokumentech – Státní integrační program a Aktualizovaná koncepce integrace cizinců z roku 2016. Tato koncepce je každoročně doplňována o akční plán Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020). Mezi základní strategické cíle podle nejaktuálnějšího dokumentu zaměřeného na integraci cizinců na území ČR – Postup při realizaci Koncepce integrace cizinců 2023 – Ve vzájemném respektu (2023), zahrnujeme kromě hlavního cíle (podporu integrace cizinců do společnosti) i další cíle:

- zvýšit povědomí cizinců o jejich právech a povinnostech,
- zvýšit znalost ČJ,
- zvýšit soběstačnost cizinců po ekonomické a sociální stránce,
- zvýšit množství informací o potřebné podpoře či pomoci pro cizince,
- pomoc cizinců pro poznat kulturní tradice a zvyklostí dané přijímající země.

Cílovou skupinou, na které se zaměřuje akční plán Postup při realizaci Koncepce integrace cizinců (2023), jsou dlouhodobě legálně usazení cizinci z třetích zemí, cizinci s mezinárodní ochranou, cizinci v předmigračním období, majoritní společnost a ve vybraných situacích i občané EU, skupinu žadatelů o mezinárodní ochranu však tento dokument nezohledňuje.

Oporu v české legislativě má jako jeden z mála dokument Státní integrační program v ČR zaměřující se na osoby s udělenou mezinárodní ochranou, jehož aktivity se orientují do pěti oblastí – bydlení, vzdělávání, zaměstnání, sociální a zdravotní oblast (Státní integrační program, 2023). Správa uprchlických zařízení je považována za hlavního poskytovatele realizovaných integračních služeb (Státní integrační program, 2023).

Za další strategický dokument na národní úrovni lze považovat Strategii migrační politiky z roku 2015, který je ale obecnější povahy než dva předchozí dokumenty (Strategie migrační politiky České republiky, 2015).

V roce 2021 ČR ratifikovala zaktualizovaný evropský program s názvem Program eu-INIS 2021 (finální verze bude dokončena v roce 2024), jehož hlavní myšlenkou je boj proti nelegální migraci a jeho úlohou je propojení informačních systémů v oblastech spravedlnosti a vnitřních věcí (Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2021, 2021). Dle Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky (2021) existují v ČR další programy, které napomáhají k řízení migrace v oblasti ekonomické a studenské migrace.

Podle webové stránky Integrovaná politika ČR (2023) je celou koordinací a zodpovědností za realizaci pověřené Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen MV OAMP). Integrovanou politikou jsou částečně pověřeny i další resorty, například Ministerstvo školství a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu, ale i Ministerstvo práce a sociálních věcí, které spolu s MV OAMP spravuje web pro cizince (Čech Valentová, 2018). Snahou České republiky je realizovat integrovanou politiku na regionální úrovni (obce, města), neboť obce a města mohou lépe reagovat na základě potřeb dané komunity (Čech Valentová, 2018; Sýkora et al., 2015). Alarmující je, že smysl integrovanou politiky na regionální úrovni v ČR je bezvýznamný, neboť k ní není nijak systematicky přistupováno (Čech Valentová, 2018). Ale i tak se můžeme setkat s vypracovanými strategickými plány na místní úrovni, a to konkrétně například v Brně či v Praze či jejich městských částí (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020).

2.2 Bariéry v procesu integrace Vietnamců

Bariéry v procesu integrace budou vždy přítomné a záleží pouze na daném jedinci, jak se s nimi vypořádá a jakou snahu vyvine pro své integrování do majoritní společnosti (Moree, 2015). Zároveň Pham (2022) uvádí, že spoustu překážek, se kterými se cizinci setkávají, dokážou odstranit sami.

Nejvíce překážek v integraci lze spatřit u Vietnamců ve středním věku od 30 do 55 let, kdy můžeme zpozorovat interkulturní rozdíly mezi vietnamskou a českou národností (Kocourek, 2006). V rámci interkulturních rozdílů považujeme za stěžejní rozdílné chování, tradice či výchovu dětí, jenž souvisí s odlišnou kulturou (Moree, 2015). Podle

Nového a Schroll-Machl (2015) dále je nutné brát při kontaktu s cizincem na zřetel možné odchylky ve způsobech jeho jednání či myšlení.

Jak poukazuje Schebelle (2015), další z bariér, která brání plné integraci Vietnamců do majoritní společnosti, může být jejich jazyková vybavenost, neboť znalost používaného jazyka v nové zemi je jedním z předpokladů úspěšné integrace. Podle Phama je jazyk spolu s délkou pobytu, dosaženým vzděláním, sociálními a osobními vazbami považován za individuální bariéry v procesu integrace (Pham, 2022).

Důležité je také brát v potaz, že velká část Vietnamců přijela do ČR za vidinou rychlého výděлку s tím, že zde budou pouze dočasně (Martínková et al., 2011). Je zajímavé, že Vietnamci zde zůstávají i navzdory tomu, že jim není uznáno jejich dosažené studium (Koutná et al., 2016). Dle autorky Martínkové (2011) se i přes další prodlužování pobytu mnoho z nich stále potýká s pocitem provizoria a nemají tak motivaci prohlubovat si znalosti ČJ. S dalšími bariérami se můžeme setkat i v rámci neverbální interkulturní komunikaci, kdy může dojít k například k haló efektu, stereotypizaci, nebo také k odlišnému pochopení obranných mechanismů, gest či mimiky interkulturní komunikace (Nový a Schroll-Machl, 2015). Tyto rozdílnosti mohou způsobovat silnou nevoli až xenofobii ze stran Čechů, neboť Češi jsou velmi homogenním národem (Kocourek, 2006). Nutno podotknout, že mezi českou majoritou a cizinci nebyly zaznamenány v kontextu krátkodobého období dalekosáhlejší a závažnější projevy agrese, neboť většinou se odehrávají na verbální úrovni (Aktualizovaná koncepce integrace cizinců 2016 - Ve vzájemném respektu, 2016).

Možná proto, že jsou Vietnamci tak uzavřená komunita, která udržuje kontakt jen mezi sebou uvnitř komunity (popřípadě s rodinou ve Vietnamu), mají malý zájem o vytváření vztahů mezi majoritou (Kocourek, 2006). Nutno podotknout, že druhé generace se toto netýká, neboť od mala vyrůstala mezi českými dětmi a češtinu ovládají velmi dobře (Pham, 2022). Tyto děti jsou jakými si prostředníky mezi rodiči a školou či dalšími institucemi (Fresnoza-Flot a Wang, 2021).

Podle webové stránky s názvem How much of an obstacle are the following factors for the successful integration of immigrants in Denmark? (2023) k největším problémům v úspěšné integraci cizinců v Dánsku patří omezené snahy imigrantů integrovat se do majoritní společnosti, objevující se diskriminace, problémy související s hledáním práce či nedostatečná interakce s majoritní společností.

2.3 Faktory usnadňující integraci Vietnamců

Proto, aby se u imigrantů mohl začít plně rozvíjet proces integrace, je nutné, aby měli v pořádku své doklady (Waters a Pineau, 2015). Úspěšnost integrace cizinců do majoritní společnosti závisí podle Cerdin et al., (2014) na jejich motivaci k integraci v závislosti splnění jejich očekávání, neboť dobře integrovaní cizinci mohou být konkurenční výhodou mezinárodních firem. Pokud se na pracovišti nebo kdekoliv jinde potkává větší množství cizinců odlišných kultur, kteří spolu mají spolupracovat, je nutné, aby sdíleli společnou vizi a vzájemně si porozuměli (Sauvage, 2018). Majoritní společnost může ulehčit přijetí cizinců snahou poznat jejich kulturu, normy či sociální hodnoty, jež jsou pro jejich zemi původu typické (Nový a Schroll-Machl, 2015). Zároveň je ale zásadní znalost ČJ u migrantů, neboť jazyk je jeden ze základních kamenů v integračním procesu (Schebelle et al., 2015). Znalost jazyka významně přispívá vedle integrace také k ochraně cizince a ulehčuje cestu k jeho přijetí (Sherman a Homoláč, 2020). Podle Pikharta (2013) je zásadní ocenit společnou komunikaci a být k druhým ohleduplný. Při práci s cizinci je dobré podporovat jejich silné stránky, neboť rozvíjení těchto vlastností má pozitivní vliv na jejich integraci (Motti-Stefanidi a Masten, 2017). Jak uvádí Motti-Stefanidi (2018) u mladých migrantů, kteří vykazují větší odolnost, je prokazatelná lepší životní úroveň.

Zájmem politik na národní, regionálních a lokálních úrovních je prospěch z úspěšné integrace cizinců, neboť tyto soby přispívají svou ekonomickou aktivitou k ekonomické prosperitě státu (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020). Proto je snahou nastavit takové integrační opatření, které co nejvíce bude ulehčovat cizincům integraci do společnosti (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020).

2.4 Integrace Vietnamců

Pojem integrace je podle Hlinčíkové (2015) popisován jako proces začlenění do celku, jež se zaměřuje na více oblastí života cizinců. Podle Heriban Kalíkové a Čerychové (2020) je proces integrace, kterým cizinci procházejí, jediným ze způsobů soužití všech obyvatel na daném území, neboť v případě, kdyby tomu tak nebylo, by mohlo docházet ke konfliktům ve společnosti. Hlinčíková (2015) dále uvádí, že jestliže Vietnamci ovládají jazyk majoritní společnosti a nekladou žádné požadavky na majoritní společnost, jsou přijímáni bez problémů. V praxi se můžeme u 1. generace Vietnamců setkat

s nedostatečnou či nulovou znalostí ČJ, neboť motivace k učení v dělnických profesích je spíše způsobena ekonomickými faktory než, že by popud šel od nich (Sherman a Homoláč, 2020). V případě, pokud žádají o udělení trvalého pobytu, musí cizinci 3. zemí splnit jazykové zkoušky na úrovni A2, kdy tito cizinci musí absolvovat písemnou (čtení, psaní, poslech) a ústní část (Informace ke zkoušce - Jazyková zkouška A2, 2023). Jak dodává Geppert (2021) ústní části je věnována zvláštní pozornost.

Z výzkumu Motti-Stefanidi a Masten (2017) je patrné, že i když se nějaké překážky v procesu integrace objeví, ve většině případů je zvládnou přejít a úspěšně se adaptovat do majoritní společnosti. Jak uvádí Pham (2022), 2. generace Vietnamců se adaptovala do společnosti velmi dobře, naopak se u nich objevují problémy integrovat se do vietnamské společnosti, s čímž na druhou stranu 1. generace nemá problém. Aby si cizinci zachovali vlastní kulturu, mají tendence koncentrovat a oddělovat se od majoritní společnosti (Vaishar a Nosková, 2020).

Podle webové stránky vlády ČR s názvem Vietnamská národnostní menšina (2022) byla vládou roku 2013 oficiálně přijata vietnamská komunita mezi národnostní menšiny, neboť splnila podle Slobody (2016) dvě základní podmínky pro přijetí – vytvoření samostatné integrační politiky a nástup druhé generace. Podle Hlinčíkové (2015) je Vietnamská menšina na místní úrovni majoritní společností dobře přijímána, nicméně u 1. generace nevznikají větší sociální vazby mezi jedinci. Vietnamci, ač by si sami přáli rozvíjet sociální vazby s majoritou, zaujímají k ní často pasivní postoj, neboť se bojí případných konfliktů (Sýkora et al., 2016). K pozitivnímu vnímání cizinců může podle Hasmana a Divínové (2020) příznivě napomáhat přítomnost přátelských vazeb mezi cizinci a majoritou.

Co se týče oblasti zdravotnictví, podle dokumentu ČSÚ s názvem T62 Čerpání zdravotní péče cizinci (2022) využilo zdravotní péči celkem 8 635 osob vietnamské národnosti, kdy nejvíce osob bylo ve věkovém rozmezí 20 až 59 let (6783 osob), zároveň největší část péče byla hrazena hotově u 4 423 osob a z českého smluvního pojištění u 3613 osob, 218 osob využitou zdravotní péčí neuhradilo.

3 Legislativní rámec integrace v České republice

Český legislativní rámec představuje soubor předpisů a opatření, jejichž cílem je podpořit proces integrace cizinců ve všech jejich dimenzích (Čech Valentová, 2018). Jak uvádějí Heriban Kalíková a Čerychová (2020), legislativa v této problematice podléhá časté aktualizaci, a proto je důležité ji průběžně sledovat. Podle webové stránky Legislativa (2023) MV, podléhá migrační a azylová politika mezinárodním předpisům, unijnímu právu, národním předpisům a normám, které tuto problematiku, byť jen částečně obsahují. Dle Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky (2021) můžeme zařadit mezi základní legislativní rámec tyto zákony:

- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů upravuje podmínky vstupu a pobytu cizinců, kteří se pohybují na území ČR, vymezuje také podmínky odchodu z ČR či působnost MV, Policie ČR či Ministerstva zahraničních věcí.

Tento zákon prošel mnoha novelami, přičemž poslední novela z roku 2021 s sebou přinesla mnoho novinek pro cizince, z níž jednou z nich je například povinnost uzavření komplexního zdravotního pojištění u cizinců z třetích zemí, kteří na území ČR plánují setrvat déle než 90 dní (Zákon č. 274/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony). Ale jak uvádí Sedláková (2021) cizinci se musí na prvních 5 let registrovat u Všeobecné zdravotní pojišťovny. Další aktualizací podle zákon č. 274/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je zavedení správních poplatků, vydávání osvědčení o registraci na místo potvrzení o přechodném pobytu či rozdělení rodinných příslušníků, kteří jsou občany EU na dvě skupiny – blízcí rodinní příslušníci (manžel/ka, rodiče, děti do 21 let) a vzdálení rodinní příslušníci atd.

- Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřuje především na regulaci podmínek přijetí a pobytu cizince, který se rozhodl v ČR zažádat o mezinárodní ochranu, azyl či doplňkovou ochranu, kdy jsou přesně vymezeny povinnosti žadatele, jež musí splnit, upravuje podmínky možných řízení, působnost MV a Policie ČR, azylová zařízení. Tento zákon dále upravuje dokument Státní integrační program, který napomáhá k integraci cizinců, zejména u osob s mezinárodní ochranou (Státní integrační program, 2023).

Podle dokumentu ČSÚ s názvem R21 Počet žádostí o mezinárodní ochranu podle státní příslušnosti a roků zahájení řízení (2022) bylo v těchto letech 2004–2021 na žádost Vietnamců zahájeno 1 852 řízení o udělení mezinárodní ochrany, přičemž v roce 2022 bylo evidováno podle dokumentu MV Mezinárodní ochrana v České republice (2022) celkem 128 žádostí. Doplňková ochrana podle dokumentu ČSÚ s názvem R24 Doplňková ochrana udělena – počet rozhodnutí v jednotlivých letech; září 2006–prosinec 2021 (2022) byla Vietnamcům v letech 2006–2021 uznána ve 12 případech, z toho v roce 2021 v 1 případě. Podle dokumentu MV Mezinárodní ochrana v České republice (2022) byl azyl udělen k 31.12.2022 10 Vietnamcům. Česká státní příslušnost byla udělena v letech 2004–2021 celkem 8 Vietnamcům, nicméně v roce 2021 není zaznamenán žádný případ (R23 Udělená státní občanství ČR azylantům, 2022).

- Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

V rámci tohoto zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů jsou stanoveny metody, jak získat, pozbyt, prokázat či zjišťovat státní občanství ČR. Jeho působnost se zaměřuje i na zprávu o fyzických osobách, jež získali či pozbyli státní občanství ČR, a na přestupky, které se ke státnímu občanství ČR váží (Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Jak uvádí Freidingerová a Mai (2018) pro Vietnamce, kteří žijí v ČR je typické, že nemají uznané české státní občanství, což lze pozorovat i u jiných národnostních menšin.

- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů

Cílem zákona č. 435/2004 Sb, o zaměstnanosti ve znění pozdější předpisů je stanovit opatření k zajištění státní politiky zaměstnanosti, kdy je snahou dosáhnout maximální

zaměstnanosti či ochránit před nezaměstnaností. V souvislosti s integrací cizinců definuje například podmínky k vydání či zániku povolení k zaměstnání cizinců nebo stanovuje povinnosti zaměstnavatelům zaměstnávající cizince, v případě, že zaměstnavatel umožní cizincům vykonávat nelegální práci, vymezuje zaměstnavatelům peněžní tresty (Zákon č. 435/2004 Sb, o zaměstnanosti ve znění pozdější předpisů).

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, také nazývaný jako školský zákon, upravuje formy vzdělávání na mateřských, základních, středních, vyšších odborných školách a dalších podoby vzdělávání. Tento zákon upravuje podmínky pro realizaci vzdělávání, práva a povinnosti aktérů vzdělávání či určuje pravomoci orgánů státní správy a samosprávy v oblasti školství. Ve vztahu k cizincům je důležitý paragraf 16, který upravuje podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřeby, které jsou způsobeny mnoha důvody, mimo jiné i z důvodu odlišného kulturního prostředí (Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů).

V oblasti vzdělávání, konkrétně do mateřských škol chodilo ve školním roce 2021/2022 celkem 12 103 cizinců, z čehož 18,2 % byli děti vietnamské národnosti. V tom samém školním roce navštěvovalo základní školu 18,5 % dětí z Vietnamu, na středních školách v porovnání s cizinci EU dominují studenti ze třetích zemí, studenti cizinci studují ve velkém počtu na veřejných vysokých školách v Praze a nejčastějším oborem je zdravotně sociální péče (Cizinci vzdělávající se v ČR podle druhu vzdělávacího zařízení, 2022).

4 Vietnamci v České republice

4.1 *Současná podoba vietnamské komunity*

Ke dni 31. 12. 2022 dle dat dokumentu Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ) s názvem T22 Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2022 (2023) pobývalo na území ČR celkem 66 340 osob Vietnamské národnosti, z čehož bylo 31 023 žen (46,76 %) a 35 317 mužů (53,24 %). Podle tohoto dokumentu ČSÚ (2023) na území ČR žilo déle než 12 měsíců dohromady 66 238 Vietnamců (30 990 žen a 35 248 mužů), z toho jich 55 067 (24 977 žen a 30 090 mužů) mělo udělený trvalý pobyt, dlouhodobé vízum bylo přiděleno 23 ženám a 36 mužům (59 osob) a Vietnamců, kteří měli udělený azyl, bylo 43 (10 žen a 33 mužů).

K 31. 12. 2021 žilo nejvíce Vietnamců v hlavním městě ČR - v Praze (15175), druhým nejzastoupenějším krajem byl Ústecký kraj (8323), o skoro dva tisíce méně měly kraje Středočeský (6948), Karlovarský (6570) a Plzeňský (6279, nejméně pak Vietnamců žilo ve Zlínském kraji, a to 959 osob (Cizinci 3. zemí se zaevidovaným povoleným pobytem na území České republiky a cizinci zemí EU + Islandu, Norska, Švýcarska a Lichtenštejnska se zaevidovaným pobytem na území České republiky k 31. 12. 2022, 2023).

Vietnamskou komunitu lze rozdělit podle Freidingerové (2014) na 3 vrstvy v hierarchickém uspořádání. První vrstvou jsou nejváženější osoby označované jako starousedlíci, ke kterým ostatní přistupují s respektem a vlídností (Freidingerová, 2014). Jejich příchod do ČR probíhal podle Ngo (2018) v první vlně a v rámci pracovní činnosti se zabývají především maloobchodním prodejem či zprostředkovatelským servisem – tlumočením. Prostřední vrstvou jsou podle Martínkové et al., (2011) samostatní prodejci, jež ve svých obchodech často zaměstnávají české zaměstnance a pro své krajany fungují jako jakási základna. Poslední a nejnižší vrstvou jsou Vietnamci, kteří přišli do ČR v posledních letech, a pracujících zejména v asijských bistrech, stánkách, ale i v továrnách apod. (Martínková et al., 2011).

Dále se můžeme setkat s označením jako 1,5 a 2 generace (Freidingerová a Mai, 2018). Pro 1,5 generaci je charakterizujícím znakem příchod do ČR v období docházky do základní školy, kdežto 2. generace se narodila již v ČR a účastní se českého vzdělávacího systému (Freidingerová a Mai, 2018). Podle Formánkové a Lopatkové

(2018) lze pozorovat u těchto generací snahu zlepšit svou integraci na pracovním trhu za využití všech dostupných zdrojů, například vzdělání či sociokulturní kapitál.

4.2 Aspekty fungování vietnamské komunity (adaptace Vietnamců, jak žijí, co využívají, práce, bydlení, kontakt s institucemi apod)

Jak uvádí Vaishar a Nosková (2020) vietnamská komunita žijící v ČR je vůči majoritě velmi uzavřená. Ale jak uvádí Brožová et al., (2018) lze sledovat určité rozdíly v rámci generací. Děti, které se narodily již v ČR, mají výrazně více příležitostí být v kontaktu s majoritou a objevuje se z této strany menší riziko přítomnosti diskriminace, i když se s ní mladí Vietnamci stále setkávají (Freidingerová a Mai, 2018). Podle Brožové et al., (2018) je ale 1. generace Vietnamců v porovnání s 2. generací výrazně uzavřenější vůči okolí, neboť 2. generace Vietnamců se v ČR narodila a jazyk ovládají jako rodilí mluvčí, což u 1. generace nelze pozorovat. I přes vyskytující problémy s jazykem jsou Vietnamci v ČR ekonomicky nezávislí (Pham, 2022). Nejčastěji se orientují na maloobchodní prodej (Pham, 2022). Jednou z nejznámějších tržnic, kterou lze v ČR najít, je tržnice Sapa, která je takřikajíc světem pro sebe, neboť Vietnamci si zde vybudovali školky, školy, mají zde zaměstnání či další aktivity k využití (Vietnamská média v ČR, 2020). Jak uvádí webová stránka Vietnamská komunita v ČR příkladem všem (2020), v době pandemie Covid 19 pomáhali Vietnamci s šitím a distribucí roušek či nabízeli malé občerstvení pro zdravotníky ve svých obchůdkách.

Společenský kontakt s majoritou je pro mnohé Vietnamce postaven až na druhé koleji, ale nutno podotknout, že vztah a interakce se sousedy či většinou společností vnímají neutrálně a hodnotí ho průměrně (Sýkora, 2014). Nicméně podle Hřebíčkové a Graf (2020) mají mezi sebou mnoho přátel z řad majority. Na prvním místě hodnotového žebříčku řadí Vietnamci svoji rodinu a až poté životní úroveň či sociální zabezpečení (Schebelle, 2015). Z výzkumu Hřebíčkové (2020) je patrné, že Vietnamci druhé generace mají více českých přátel než přátel z Vietnamu. Dále Hřebíčková (2020) uvádí, že i mladí Vietnamci jsou hrdější na vietnamskou kulturu než na tu českou, a to i za předpokladu, že mají lepší znalost českého jazyka než vietnamského. Mladí Vietnamci druhé generace se již od dětství setkávají s výrazným tlakem ze strany rodiny, která lpí na jim blízkých hodnotách, jež si osvojila ve Vietnamu (Hubertová, 2014).

Vietnamci využívají služeb poradenských center při řešení svých problémů převážně až když se problém objeví (ex post) (Sýkora, 2014). Nejčastějšími tématy jsou občansko-právní spory, povolení k pobytu, pojištění atd. (Sýkora, 2014).

4.3 Sociální práce s Vietnamci

Podle Heriban Kalíkové a Čeryban (2020) je v ČR pořád aktuálnější poskytování pomoci cizincům na mezinárodní, národní, regionálních a lokálních úrovních. Stále významnější roli v oblasti integrační politiky přebírají, i přes neexistující legislativní ukotvení povinnosti poskytnout pomoc, samosprávy skrze své úřady a instituce (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020). Jak doplňuje Čech Valentová (2018) pomoc je realizována také přes vybudovanou síť 14 center na podporu integrace cizinců (dále jen CPIC), či za pomoci nestátních neziskových organizací. Dle Doporučení pro fungování a zasíťování nových aktérů v oblasti integrace cizinců (2023), které vydalo Ministerstvo vnitra ČR, mají významnou roli v procesu integrace cizinců akademická sféra či organizace cizinců. Další pomoci pro cizince, již se potýkají na hranici chudoby, je možnost využít sociální dávky, které jsou poskytovány na základě zásluhovosti (Vintila a Lafleur, 2020). Jak dále uvádí Koldinská (2020) u cizinců z třetích zemí je situace komplikovanější, neboť v systému sociálního pojištění (zejména u nemocenského a důchodového pojištění) je rozhodující výdělečná činnost a u nepřispěvkových systémů hraje roli trvalý pobyt, který je zásadní vedle výdělečné činnosti i pro zdravotní pojištění.

Jako jedním z nástrojů pro práci s cizinci mohou pracovníci organizací zajišťující pomoc cizincům využít některé z mnoha metod a technik sociální práce (Vacková a Horská, 2008). Při využívání některých těchto metod a technik je důležité, aby sociální pracovník znal rozdílnosti kultur, jež se pojí s danou národností (Potocky a Naseh, 2019).

4.3.1 Centra na podporu integrace cizinců

Podle webu Správy uprchlického zařízení MV (2023) byla první CPIC postupně budována v návaznosti na dokument Koncepce integrace cizinců z roku 2006, ve všech 14 krajích ČR. Mimo Prahy (zřizovatel Magistrát hlavního města Prahy), Jihomoravského kraje (zřizovatel Krajský úřad Jihomoravského kraje), Ústeckého kraje (zřizovatel Poradna pro integraci o.s.), Královehradeckého kraje (zřizovatel Diecézní katolická charita Hradec Králové), je ve zbylých krajích zřizovatelem CPIC Správa uprchlického zařízení MV. Podle Výroční zprávy CPIC (2022) je činnost těchto center financována

od roku 2020 ze státního rozpočtu (dříve z fondů EU). Dle webu Správy uprchlických zařízení MV (2023) mohou cizinci využít služby poskytované zdarma – sociální, právní a psychosociální poradenství, kurzy českého jazyka a sociokulturní služby, tlumočnické služby, komunitní pracovníky, knihovnu s připojením k internetu, dále se mohou účastnit kulturních a společenských akcí a povinně od 2021 se musí účastnit cizinci z třetích zemí adaptačně integračního kurzu s názvem Vítejte v ČR. Také jsou podle webové stránky MV s názvem Doporučení pro fungování a zasíťování nových aktérů v oblasti integrace cizinců (2023) zodpovědní za realizaci pravidelných koordinačních setkávání na úrovni krajů.

Nejvíce byla poskytnuta pomoc Vietnamcům v rámci CPIC v hlavním městě Prahy (5 %) a Karlovarském kraji (5 %), ze 3 % byli příjemci pomoci Vietnamci v Moravskoslezském a v Ústeckém kraji, v Jihomoravském, Plzeňském, Zlínském kraji a na pobočce v Mladé Boleslavi tvořili Vietnamci 2 % z příjemců, pouhé 1 % se objevovalo v Pardubickém a v Jihočeském kraji. Na pobočkách Kladno a Benešov, ve zbývajících krajích – Libereckém, Královehradeckém, Olomouckém, kraji Vysočina a na pobočkách Příbram, Kutná Hora, byli Vietnamci zahrnuti do kategorie ostatních (Výroční zpráva Center na podporu integrace cizinců za rok 2022, 2022).

4.3.2 Samosprávy

Podle Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců - Ve vzájemném respektu (2023) samosprávy zastávají zásadní roli na lokální a regionální úrovni, neboť instituce a úřady jsou jedni z prvních, kteří se s migranty setkávají. Samosprávy mimo přípravy integračních strategií, zajišťují také vzdělávání v této problematice a pomáhají rozšiřovat zkušenosti s problematikou (Čerychová et al., 2020).

Snahou krajů je koordinovat a prosazovat politiky, které přispívají svým charakterem k integraci cizinců (Čerychová et al., 2020). Proto, aby lépe reflektovaly a přizpůsobily nastavování politik, byla vytvořena pracovní pozice krajského koordinátora v oblasti integrační politiky (Čech Valentová, 2018).

Obecní úřady mají k samotným cizincům nejbližší, neboť dokážou přesněji odhadnout potřeby majoritní společnosti a hlavně cizinců, kteří se na spravovaném území pohybují (Čerychová et al., 2020). Jak uvádí Nyseth a Ventura López (2021) nastavení integračních politik v rámci měst je značně odlišný. Jak můžeme pozorovat v ČR, své strategické plány

mají zpracovaná i města jako je například Praha či Brno (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020). V případě Brna se jedná o dokument Strategii integrace cizinců ve městě Brně 2020-2026 (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020). Jak uvádí Čerychová et al., (2020) pro přípravu strategie je důležité zmapovat lokální situaci, která zahrnuje přípravu, sběr dat a jejich vyhodnocení.

V praxi je ale důležitá spolupráce mezi všemi aktéry, která může být realizována například kampaněmi, poskytováním veřejných prostor, uskutečňování akcí či vypisování dotačních titulů, projektů aj. (Čerychová et al., 2020).

4.3.3 Neziskové organizace

Projektové žádosti a žádosti o dotační tituly od MV mohou mimo jiné podávat i neziskové organizace, které musí při zpracovávání svých žádostí splnit veškeré podmínky a předpoklady (Čerychová et al., 2020). Jak uvádí Obrátilová (2020), v roce 2008 vznikl projekt asistenční linky pro cizince zaměřující se v současné době zejména na Vietnamce, Mongoly a Ukrajince. Na ni se mohou tyto osoby obracet buď telefonicky ve vybraných časech nebo také po emailu, který je využívána spíše jako doplněk služby (Obrátilová, 2020). Jak uvádí Čerychová et al., (2020) jsou často nabíráni pracovníci, kteří ovládají více jazyků. Dalším projektem, který vznikl za spolupráce NNO a veřejné správy je aplikace Ankommen, která je určena pro spíše v první chvíli migrantů po příjezdu, neboť poskytne základní informace odkudkoli (Pospíšil, 2019).

Neziskové organizace dle Čech Valentové (2018) sehrávají na poli integrační politiky nezastupitelnou roli, neboť spolupracují s obcemi, úřady, zaměstnavateli, dalšími neziskovými organizacemi (dále jen NNO), poskytují akreditovaná školení pro zaměstnance a v neposlední řadě pomáhají cizincům s integrací do majoritní společnosti.

Na webu Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty (2023) je k dispozici seznam NNO s cílovou skupinou cizinců, které zastřešují a komunikují s veřejností, ale i se státní správou a médií.

V oblasti sociálních služeb jsou nejčastěji cizinci využívány bezplatné poradenské služby, které migrantům poskytují informace či zprostředkovávají kontakt na další doprovodné služby či organizace (Čech Valentová, 2018). Proto, aby se cizinci co nejlépe integrovali do společnosti, by měl být sociálními pracovníky vytvořen intervenční plán a při práci s cizinci by měla být využívána technika síťování, které by mělo probíhat

na více úrovních (Casquilho-Martins a Matela, 2021). Jak uvádí Centrum pro rodinu Vega ve své metodice pilotního pracoviště primární prevence ohrožení rodiny (2016) síťováním se rozumí poskytování informací a kontaktů, ke kterým by jinak cizinci či jiné osoby neměli přístup. V praxi nejčastěji probíhá shora dolů, kdy jsou informace poskytovány od NNO a dalších organizací či institucí (Knetlová a Šimánková, 2019). Sociální pracovníci mohou podle Zatloukala (2018) využít při své práci techniku rozhovoru, která je zaměřena převážně na řešení a s tím spojené zplnomocňování klientů, což znamená, že využití této techniky vede k větší participaci klientů ve svých problémech a také k posílení jejich silných stránek. Podle Heriban Kalíkové a Čerychové (2020) by lidé pracující s cizinci měli znát základní pravidla pro komunikaci s nimi. Například je důležité mluvit pomalu, v jednoduchých větách, v logické návaznosti, podstatné údaje vždy celé, ověřovat si, zda podaným informacím rozumí, všimnout si neverbální komunikaci, mít k dispozici tužku a papír či seznam návazných služeb v okolí (Heriban Kalíková a Čerychová, 2020). Podle Shah et al., (2021) je významné vzdělávání sociálních pracovníků v oblasti rasismu a přiblížení odlišností jednotlivých kultur, tak aby v praxi nedocházelo k rasismu ze stran pracovníků. Proto, abychom porozuměli cizincovým zkušenostem s diskriminací a sociálními nerovnostmi, hraje významnou roli intersekcionalita, která nám pomáhá pochopit, že cizinci nejsou jen celek, ale každý je jedinečný a každý má jiné identitní prvky ovlivňující zkušenosti s diskriminací (Křížková a Hašková, 2018).

U mnoha neziskových organizací můžeme najít vedle zaměstnanců a dalších osob nějak spojených s NNO i dobrovolníky, kteří ve svém volném čase mají chuť pomáhat (Ostřanská, 2020; Čech Valentová, 2018). Proto vznikl v roce 2013 portál nazvaný iDobrovolnik.cz, kde uživatelé mohou svou pomoc buď nabízet, hledat či pouze darovat věci, které už sami nepotřebují (Ostřanská, 2020; Čech Valentová, 2018).

4.3.4 *Vietnamské organizace*

Dobrovolníky nejsou jen osoby z majoritní společnosti, ale můžeme se setkat i s dobrovolníky cizinci, kteří mohou postupem času zakládat své vlastní organizace na pomoc cizincům, kterých působí v ČR hned několik (Čech Valentová, 2018). Na webových stránkách MPSV Adresář organizací, institucí a odborníků (2023) lze vyhledat nejrůznější NNO zaměřující se na cizince, ale i třeba vietnamské organizace. Například NNO Česko – vietnamská společnost působící napříč celou ČR, která

se zabývá podporou rozvíjení vztahů, spolupráce a informovanosti o Vietnamcích mezi majoritní společností a Vietnamskou socialistickou republikou (Stanovy, 2023). Jak uvádí webová stránka Nabízíme (2023), South East Asia – liaison, z.s. dříve označována názvem Klub Hanoi, je další NNO propagující typickou kulturu Vietnamu do české společnosti. Podle webové stránky Nabízíme (2023) nabízí jazykové kurzy, tlumočení, realizuje vzdělávání, akce, podporuje různé rozvojové aktivity ve Vietnamu či interkulturní práci, kdy je poskytována migrantům pomoc při vyřizování věcí na veřejných institucích či napomáhá odstraňovat bariéry v integraci daného člověka. Aktivity, které pomáhají integraci do majoritní společnosti realizuje pomocí projektů i organizace Česko-vietnamský vzdělávací institut, z.s., která jak uvádějí její webové stránky Jak pomáháme (2022), nabízí překlady, vzdělávání, pořádají konference, přednášky aj. Podle webových stránek Neziskové organizace (2022) na webu vietnamskelisty.cz, existují organizace, které podporují Vietnamce v podnikatelské činnosti – organizace Viet Up či Asociace mladých vietnamských podnikatelů.

5 Cíl diplomové práce

Cílem této diplomové práce je zjistit do jaké míry jsou Vietnamci žijící v České republice integrováni ve vybraných dimenzích do majoritní společnosti. Na základě takto vytyčeného cíle byly zvoleny následující hypotézy.

5.1 Výzkumné hypotézy

H1: S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka.

H2: Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.

5.2 Operacionalizace vybraných pojmů

Integrace – O integraci je hovořeno v odborné literatuře v různých oblastí, například o náboženské, sociální, kulturní, pracovní aj. V rámci této práce je integrace zkoumána z pohledu jazykové a sociální integrace. Jazyková integrace je rozdělena do 5 kategorií, kde budou respondenti subjektivně hodnotit vlastní znalost českého jazyka ze čtyřech pohledů – čtení, psaní, mluvení, porozumění) a jak jsou se svou znalostí spokojeni. V případě subjektivní integrace budou položeny otázky zjišťovat cizincovo subjektivní hodnocení sociálního postavení v ČR a v zemi původu, porovnání sociálního postavení s Čechy a cizinci. Sociální integrace se bude dále zjišťovat subjektivní hodnocení, jak se cizincům podařilo začlenit do české společnosti, a to pomocí pětibodové škálovací otázky na Likertově škále (otázka č. 85 – *Zhodnoťte, jak se Vám podařilo začlenit do české společnosti*). Kdy v této otázce 1 znamená zcela nezačleněn/a, 2 = spíše nezačleněn/a, 3= ani začleněn/a, ani nezačleněn/a, 4= začleněn/a, 5= začleněn/a. Dále budou sociální integraci zkoumat uzavřené otázky č. 103 (*Cítíte se příjemně (dobře) mezi Čechy?*), 104 (*Cítíte se v ČR jako doma?*), 105 (*Cítíte, že Vás Češi uznávají?*) se shodným výčtem odpovědí (ne, spíše ne, ani ano, ani ne (průměrně), spíše ano, ano). Tyto otázky byly převzaty z výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b)

Délka pobytu – v rámci této práce bude délka pobytu zjišťována pomocí otevřené otázky (*Jak dlouho žijete v ČR (délka pobytu)?*), která je označena číslem 9. Respondent bude požádán, aby vyplnil tuto otázku číslem, a to v letech. Neboť rámci zjišťování délky pobytu se bude zjišťovat doba, po kterou Vietnamci pobývají na území České republiky.

Tato otázka zjišťující délku pobytu byla převzata z výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b)

Znalost českého jazyku – pro zjištění znalosti českého jazyka Vietnamci budou otázky rozděleny na čtyři oblasti – mluvení, čtení, psaní a porozumění. Všechny čtyři oblasti budou zkoumány dle subjektivního hodnocení pomocí Likertovy pětibodové škály s doplněným výčtem odpovědí (5=velmi dobře, 4= spíše dobře, 3= ani špatně, ani dobře (průměrně), 2= spíše špatně, 1= velmi špatně). Oblast mluvení bude zjišťována pomocí otázky (č. 20): *Zhodnoťte, jak mluvíte v českém jazyce?*, oblast čtení pomocí otázky (č. 21): *Zhodnoťte, jak rozumíte psanému textu v českém jazyce?*, oblast psaní pomocí otázky (č. 22): *Zhodnoťte, jak dokážete psát v českém jazyce?*, a poslední oblast porozumění bude zjišťována pomocí otázky (č. 23): *Zhodnoťte, jak rozumíte mluvenému slovu v českém jazyce?*. Dále bude zjišťováno respondentovo subjektivní hodnocení spokojenosti s vlastní znalostí českého jazyka škálovací otázkou (č. 24) *Jak jste spokojen/a s vlastní znalostí českého jazyka?*. Za pomoci Likertovy pětibodové škály doplněné o výčet odpovědí (5=velmi dobře, 4= spíše dobře, 3= ani špatně, ani dobře (průměrně), 2= spíše špatně, 1= velmi špatně). Veškeré otázky zjišťující jazykové znalosti pro účely této diplomové práce byly převzaty z výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b)

Sociální postavení – v rámci této práce bude sociální postavení zjišťováno subjektivním hodnocením socioekonomického postavení v ČR a v zemi původu za pomoci škálovacích otázek pomocí desetibodové Likertovy škály (*Kdybyste se měl/a umístit na pomyslném sociálním žebříčku (na stupnici od 1 do 10), přičemž nejvyšší sociální postavení (např. soudce, lékař = 10) a nejnižší sociální postavení (př. bezdomovci) = 1, kam byste se umístil/a při svém pobytu v ČR (otázka 80) a v zemi svého původu (otázka 81)?*), která byla převzata z výzkumů provedených z výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b), ale primárním zdrojem je autor Sing- Manoux et al. (2003) , jenž se opírá o fakt, že pomocí subjektivního měření lze zjistit dimenzi sociálního postavení, které u objektivního měření nejsou patrné. Respondent bude požádán o zakroužkování příslušného čísla na škále, kdy zjišťování sociálního postavení v ČR a v zemi původu bude mít zvlášť svou škálu. Tyto škálovací otázky budou vždy ještě označeny číslem a popsány, co daná škála znázorňuje (80. Škála pro sociální status v ČR (1=nejnižší, 10= nejvyšší), 81. Škála pro sociální status v zemi původu (1=nejnižší, 10= nejvyšší)). Sociální postavení bude dále zjišťováno za pomoci dalších třech uzavřených otázek, které

byly převzaty z výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b). Otázka č. 82 *Jaké máte sociální postavení v porovnání s Čechy, kteří žijí ve Vašem okolí?* bude chtít po respondentech subjektivní porovnání svého sociálního postavení s Čechy žijícími v jejich okolí. Otázka bude doplněna o výčet odpovědí (horší, stejné, lepší, nevím, v mém okolí nežijí Češi). Druhá otázka č. 83 *Jaké máte sociální postavení ve srovnání s jinými cizinci, kteří žijí ve Vašem okolí?*, bude zjišťovat totéž, jen v porovnání s ostatními cizinci a bude opatřena stejným výčtem odpovědí, pouze poslední možnost volby se bude lišit (horší, stejné, lepší, nevím, v mém okolí nežijí cizinci). Poslední otázka č. 84 bude zkoumat respondentovu subjektivní spokojenost se svým sociálním postavením (*Jak jste spokojen/a se svým sociálním postavením?*), kdy bude respondent moci vybrat z pěti možných odpovědí (velmi nespokojen/a, spíše nespokojen/a, průměrně spokojen/a, spíše spokojen/a, velmi spokojen/a).

Vietnavec žijící v České republice – pro účely této práce je považována osoba starší 18 let, žijící na území České republiky a zároveň hlásající se k Vietnamské národnosti. Aby bylo zajištěno, že osoba, která bude vyplňovat dotazník, bude splňovat tyto předpoklady, bude v dotazníku uvedena polouzavřená otázka (č.5), zjišťující respondentovu národnost („*Jaká je Vaše národnost?*“). Jestliže respondent uvede jinou než vietnamskou národnost, dotazník mu nebude umožněn dále vyplňovat. Tyto použité otázky byly převzaty z výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b).

6 Metodologie

6.1 Popis výzkumného nástroje

Tato diplomová práce byla realizována jako součást projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci. Pro zpracování výzkumné části byla využita kvantitativní výzkumná strategie. Data byla získávána prostřednictvím metody dotazování, konkrétně technikou dotazníku. Pro účely diplomové práce byly využity pouze vybrané otázky z dotazníku z projektu pro zpracování dat, tak aby to odpovídalo zadání.

Dotazník tvořila kombinace otázek vlastní konstrukce s otázkami převzatými z již proběhlých výzkumů Vackové et al., (2016a) a Vackové et al., (2016b). Obsahoval dohromady 7 oblastí – demografické údaje, jazykové znalosti, práce, nezaměstnanost, bydlení, sociokulturní oblast a zdraví. Dotazník měl celkem 130 otázek.

Před samotným započítáním sběru dat bylo nutné dotazník přeložit do vietnamského jazyka. Součástí překladu byla i jazyková validace. Při překladu byl dodržen postup, který zajistil jak přesnost překladu, tak i správné obsahové a kulturní přenesení originálu do cílového jazyka. Překlad a validace probíhala přes dva specializované překladatele, kteří vytvořili nezávisle na sobě dva překlady originálního dokumentu z češtiny do vietnamštiny. Dále byl přizván třetí specializovaný překladatel (editor), který z těchto dvou překladů vybral ten, který podle něj považoval za kvalitnější. Takto hotový první vietnamský překlad byl dále přeložen nazpět do originálního jazyka. Tento zpětný překlad přeložil překladatel, jehož mateřským jazykem je vietnamština. Zpětný překlad se realizoval proto, aby se zjistili případné odchylky mezi českým originálem a prvním vietnamským překladem, neboť vietnamský překlad musel být přesný po obsahové a významové stránce. Následně se zpětný překlad porovnal s českým originálem. U chyb po obsahové a významové stránce, které se při překladu vyskytly, se pečlivě zvážilo, zda je natolik nutné je opravovat. Chyby byly konzultovány také s respondenty, zda tyto otázky, které se významově či obsahově lišily, chápou. Ty, u kterých bylo nutné jejich obsahovou či významovou stránku upravit, se vzaly v potaz a vznikl druhý vietnamský překlad.

6.2 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor této diplomové práce tvořili legálně usazení imigranti vietnamské národnosti, kteří žili na území ČR a byli starší 18 let. K datu 18. 05. 2023 bylo sebráno 98 vietnamských dotazníků.

Tabulka 1 – Vybrané charakteristiky výzkumného souboru

<i>Cizinci vietnamské národnosti</i>						
	Národnost	Pohlaví		Věk		
	Vietnamská	Žena	Muž	Do 29 let včetně	30–44 let	45 a více let
Četnost	98	50	48	29	34	35
Procenta	100 %	51 %	49 %	29,6 %	34,7 %	35,7 %
Celkem	98 (100 %)	98 (100 %)		98 (100 %)		

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je patrné z tabulky 1, která zobrazuje základní profil respondentů, celkový počet vrácených dotazníků s odpověďmi od osob vietnamské národnosti byl 98, z čehož 51 % tvořily ženy a ze 49 % muži. Dotazník vyplňovali respondenti starší 18 let, kdy první věková kategorie obsahuje rozmezí od 18 do 29 let včetně. V případě, že respondenti uvedli jinou než vietnamskou národnost, nebyla tato sebraná data do tohoto výzkumu zařazena. To znamená, že data, se kterými jsem pracovala v tomto výzkumu, jsou pouze od osob Vietnamské národnosti. Aby uvedená procenta byla validní, vycházejí z validní četnosti, jelikož se v některých otázkách stalo, že respondenti nevyplnili odpověď. Více jsou tato data rozpracována v kapitole s názvem „Výsledky“.

Podle ČSÚ žilo v ČR k 31. 12. 2022 dohromady 66 297 Vietnamců, z čehož ze 46,78 % tvořily ženy (31 013) a z 53,22 % muži (35 284) (T01 Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2022, 2023). Tyto počty byly uvedeny bez azylantů. Osob Vietnamské národnosti v ČR mající azyl byl 43 osob, kdy spolu s legálně usazenými Vietnamci jich tvořilo 66 340 (31 023 žen a 35 137 mužů) (T22 Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2022, 2023). Tento uvedený celkový počet netvoří základní soubor, neboť není možné vybrat reprezentativní vzorek Vietnamců v ČR.

6.3 Způsob sběru výzkumného souboru

Cílem výzkumu bylo sebrat data u Vietnamců žijících v ČR. Ze sociologického hlediska se nejedná o základní soubor, neboť nebylo možné dosáhnout reprezentativního souboru tvořeného Vietnamci žijících v ČR. Tím pádem nebylo možné generalizovat výsledky na celou populaci Vietnamců žijících v ČR.

Data byla sbírána tazateli prostřednictvím osobní interakce s respondenty. Sběr dat byl realizován na základě dohody s vedoucí pracovnící Charity ČR na 2 pracovištích CPIC Praha. Tato organizace poskytuje cizincům své služby. Vedoucí pracovnice umožnila, aby tazatelé mohli oslovovat respondenty na jejich místě poskytování služeb. Dále byl uskutečňován sběr ve vietnamské tržnici Sapě za pomoci domluvených prostředníků a překladatelů, kteří mají s Vietnamci žijících na tomto místě dobré vztahy. Vzhledem k tomu, že počet vrácených dotazníků dosahoval stále malého množství pro výzkum, byli Vietnamci oslovováni na jejich pracovišti (př. večerky, nehtová studia, restaurace aj.) v rámci vybraných měst v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina. Tyto dotazníky získané od Vietnamců ve vybraných městech byly označeny standardně číslem a poté ještě prvními písmeny abecedy, tak aby nedocházelo k znovu oslovování a duplicitě.

Způsob sběru dat byl u této skupiny cizinců velmi problematický. Vietnamci se do výzkumu nechtěli zapojovat, a to i když jim byly sděleny všechny informace ohledně výzkumu, dotazníku i anonymitě. Zároveň jim byla nabídnuta možnost pozdějšího vyplnění, kterou více jak polovina z oslovených ihned zavrhl s tím, že nemají dostatek času. Také si stěžovali, že dotazník byl příliš obsáhlý či se cítili být více Češi než Vietnamci.

6.4 Časový harmonogram výzkumu

Vzhledem k tomu, že tato diplomová práce vznikla v rámci projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci, je nutné zahrnout jeho vznik do celého harmonogramu výzkumu. Jeho další části jsou shodné s těmi z diplomové práce.

Projekt č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci vznikl začátkem ledna s cílem zjistit subjektivní míru integrace ve vybraných aspektech u nejvíce zastoupených skupin cizinců žijících v ČR (Vietnamci, Ukrajinci, Rusové), přičemž Poláci a Slováci nebyli do tohoto výzkumu

zahrnutí z důvodu již předešlých výzkumů realizovaných na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity, které prokázaly statisticky nevýznamné odlišnosti s ohledem na integraci. Během této přípravné fáze se tvořily všechny výzkumné nástroje pro vybrané skupiny cizinců, a to včetně dotazníku pro Vietnamce. Také probíhalo navazování a doladování spolupráce s ostatními organizacemi (Charita České republiky, CPIC), které umožnili sběr dat na jejich pracovišti či se dokonce sběru dat účastnili za pomoci svých pracovníků.

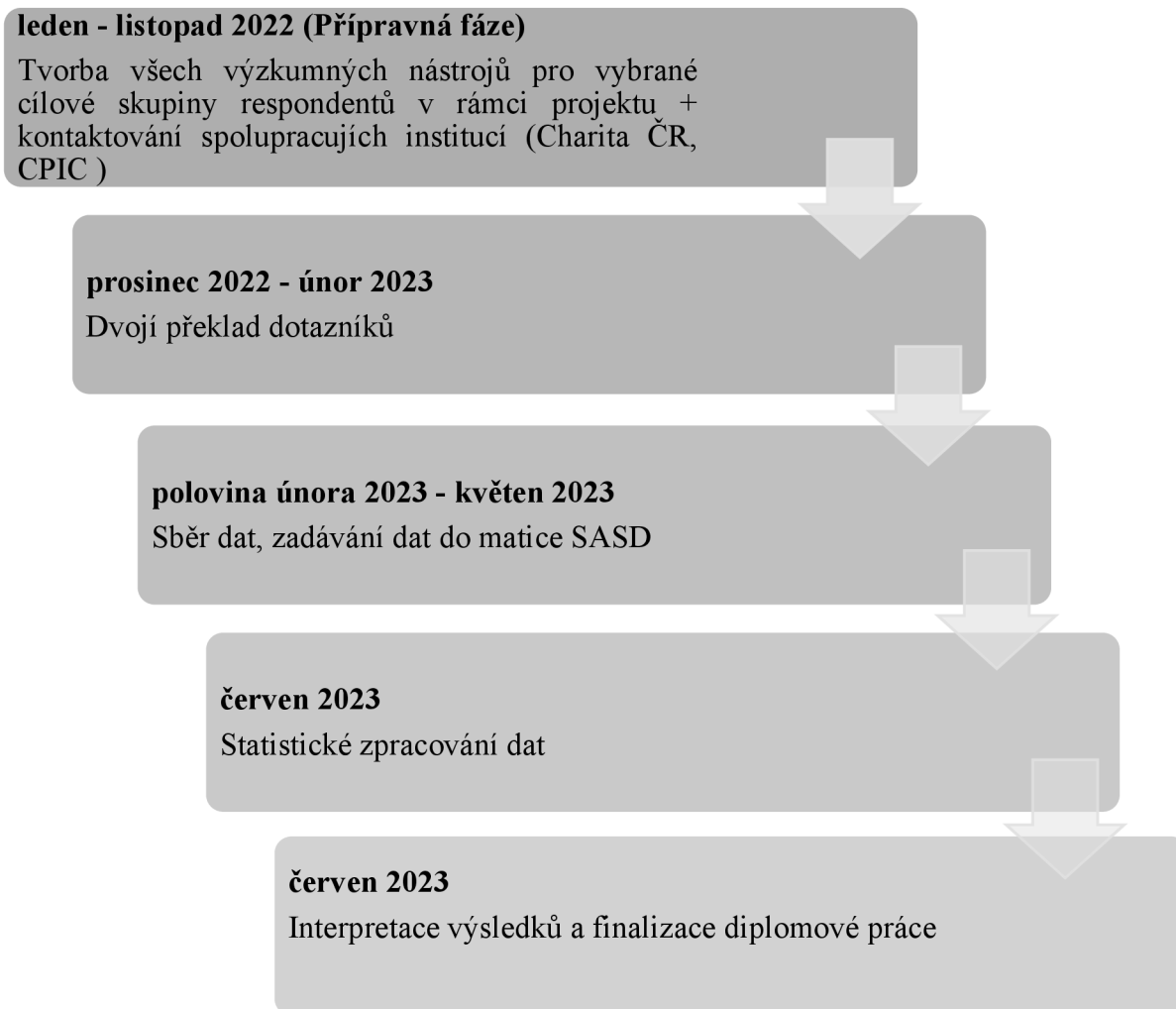
V prosinci roku 2022 započal překlad a jazyková validace hlavního výzkumného nástroje, ze kterého jsou převzaty vybrané otázky v této diplomové práci. Překlad podléhal přesným instrukcím, aby byla zajištěna jazyková validace, kulturní a obsahové přesnosti. Po doladění všech nedostatků se přistoupilo v polovině února 2023 ke sběru dat.

Sběr dat pro tento výzkum probíhal od poloviny února 2023 do května 2023, přičemž v rámci této fáze se zadávaly dotazníky do matice v programu Statistická analýza statistických dat ve verzi 1.4.10.

V červnu roku 2023 bylo realizováno statistické zpracování dat ve statistických programech Statistická analýza dat (dále jen SASD) ve verzi 1.4.10 a v programu Statistical Package for the Social Sciences (dále jen SPSS) ve verzi 28.0.

Poslední fáze zahrnující interpretaci výsledků a finalizaci této diplomové práce se konala v červnu roku 2023.

Obrázek 1 – Harmonogram výzkumu

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v MS Word

6.5 Zpracování výsledků

Analýza dat byla provedena prostřednictvím programů SASD ve verzi 1.4.10 a programu SPSS ve verzi 28.0. Data byla následně pro účely této diplomové práce upravena graficky v MS Excel.

Analýza byla prováděna na základě prvního a druhého stupně třídění. V první stupni třídění byly pro jednotlivé ukazatele konstruovány frekvenční tabulky a vypočítány absolutní a relativní četnosti a střední hodnoty (modus, medián, průměr, rozptyl, směrodatná odchylka, rozpětí, odhad rozptylu a směrodatné odchylky a intervalový odhad střední hodnoty a rozptylu na úrovni 0,05.

Ve druhém stupni třídění byly konstruovány kontingenční tabulky s absolutními a relativními četnostmi (sloupcovými, řádkovými, celkovými i očekávanými) a znaménkové schéma. V rámci analýzy souvislosti byly aplikovány dle charakteru znaků a počtu pozorování test Chí kvadrát dobré shody – X^2 (Pearson Chi-Square) a Test nezávislosti. Dále byly provedeny výpočty Pearsonova koeficientu kontingence, Normovaného Pearsonova koeficientu kontingence, Čuprovova koeficientu, Cramerova koeficientu, Walisova koeficientu, Spearmanova koeficientu a Korelačního koeficientu. Síla vztahu byla měřena na třech úrovních hladiny významnosti - $\alpha = 0,05, 0,01$ a $0,001$.

V rámci popisu analyzovaných statisticky významných vazeb jsou standardně uváděny hodnoty testu Chí kvadrát dobré shody a Testu nezávislosti. Aby bylo možné stanovit směr statisticky významného vztahu mezi dvěma znaky, byla úroveň možné odchylky vypočítána pro každé políčko kontingenční tabulky. V případě nedostatečného počtu pozorování byla aplikována Yatesova korekce.

6.6 Etické aspekty výzkumu

Při oslovování respondentů s prosbou o účasti na výzkumu byli vždy seznámeni s autorem dotazníku, institucí, pod kterou výzkum probíhal, za jakým účelem byla data sbírána. Zároveň jim bylo sděleno, jak bude s daty naloženo. Dále byli respondenti seznámeni o tom, že jimi poskytnutá data budou zpracována pouze za účelem výzkumu. Respondentům byla zaručena naprostá anonymita s tím, že pro ně s účastí na výzkumu nevyplývají žádná rizika. V případě, že oslovení respondenti odmítli svou účast na výzkumu, dotazník nevyplňovali, jelikož účast na výzkumu byla dobrovolná. Respondenti byli také informováni, že vyplněním jejich odpovědí v dotazníku, stvrzují svoji účast na výzkumu.

Veškeré osobní údaje, které vyplnili respondenti v dotazníky, byly zpracovávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. Vzhledem k zaručení anonymity při sběru dat ve vybraných obcích, byli dotazníky opatřeny prvními písmeny abecedy.

6.7 Rizika výzkumu

Výsledky této diplomové práce není možné generalizovat na celou národnostní menšinu Vietnamců žijících ČR. Není totiž možné vybrat Vietnamce v rámci všech 14 krajů ČR. Jelikož není známa struktura vietnamské národnostní menšiny v ČR a jejich vzájemné vztahy. Výsledky diplomové práce jsou jen dílčími výsledky projektu v rámci, kterého tento výzkum probíhal. Interpretované výsledky jsou omezeny na některé lokality (tržnice Sapa, vybraná města, aj.), neboť sběr dat neprobíhal podle představ a Vietnamci se do výzkumu nechtěli zapojovat. Dalším možným rizikem výzkumu může být problematický sběr dat, který vychází ze situace v ČR. Ukazuje, co je v ČR možné.

7 Výsledky

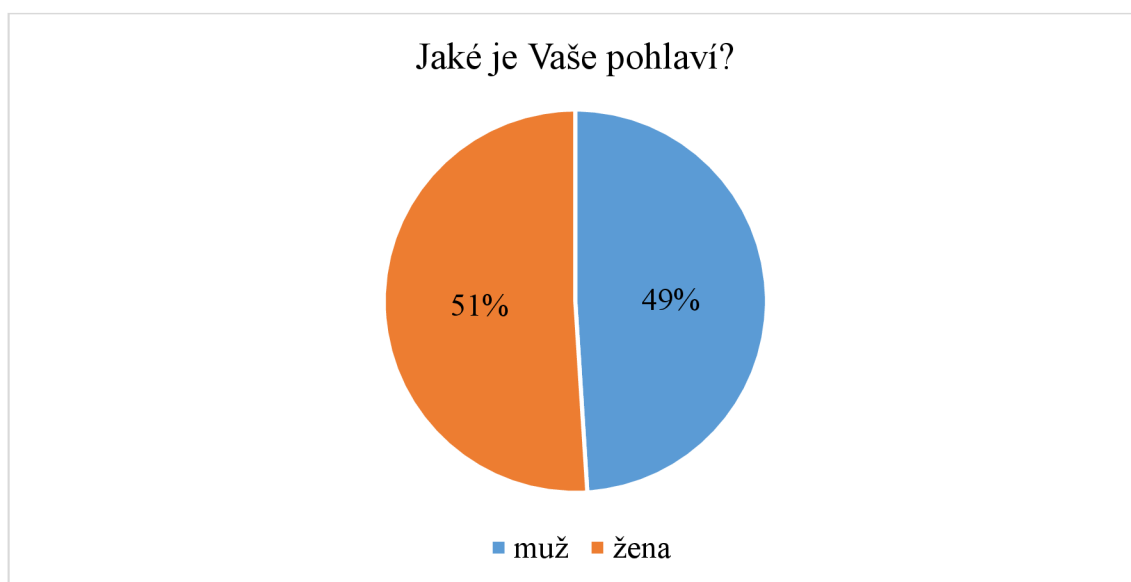
Tato kapitola se zabývá analyzováním vybraných převzatých otázek z dotazníku projektu, a to za pomoci deskriptivní statistiky, která byla provedena v programech SASD ve verzi 1. 410 a v SPSS ve verzi 28.0. Četnostní tabulky, které vznikly v těchto programech, byly dále upraveny v programu MS Excel.

Celkový počet vrácených dotazníků v projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci, od osob ukrajinské, ruské a vietnamské národnosti k datu 18. 05. 2023 byl 322, přičemž z 6 možných odpovědí, vietnamská národnost byla zastoupena 98 respondenty. Dotazníky, které měli uvedenou jinou než vietnamskou národnost, nesplňovali podmínky pro toto výzkumné šetření a tím pádem nejsou předmětem výzkumu.

Uvedená procenta ve všech grafech jsou charakteru validní četnosti (tzn. bez chybějících hodnot), a to z důvodu potřeby následného statistického zpracování dat. U některých otázek totiž respondenti nevyplnili svou odpověď.

7.1 Sociodemografické údaje

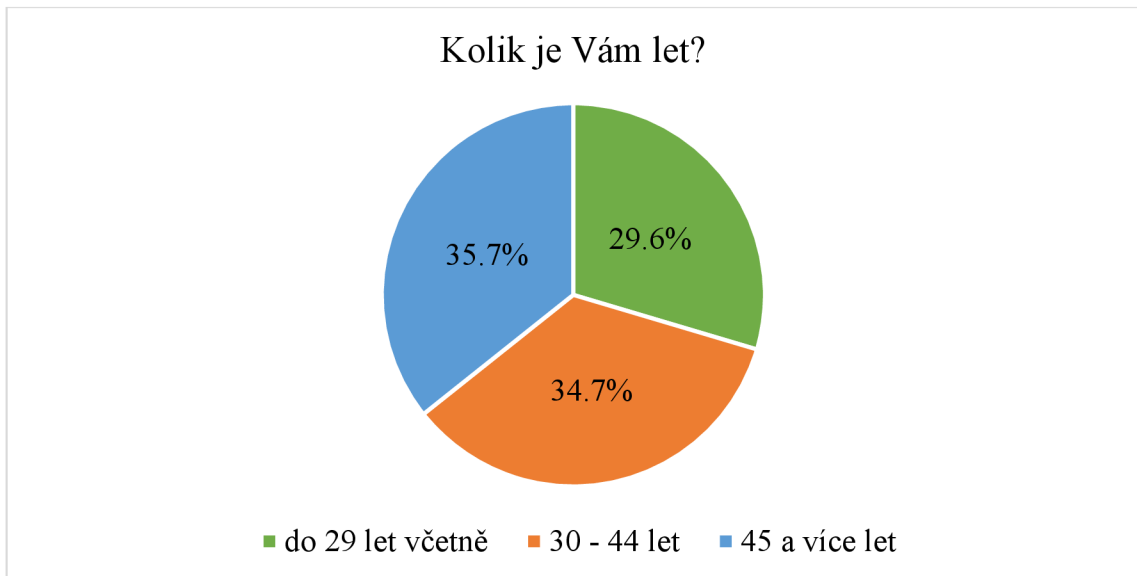
Obrázek 2 - Jaké je Vaše pohlaví?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je patrné z výsledků (obrázek 2), výzkumu se účastnilo 51 % žen a ze 49 % mužů. Variantu jiné neoznačil žádný z respondentů.

Obrázek 3 - Kolik je Vám let?

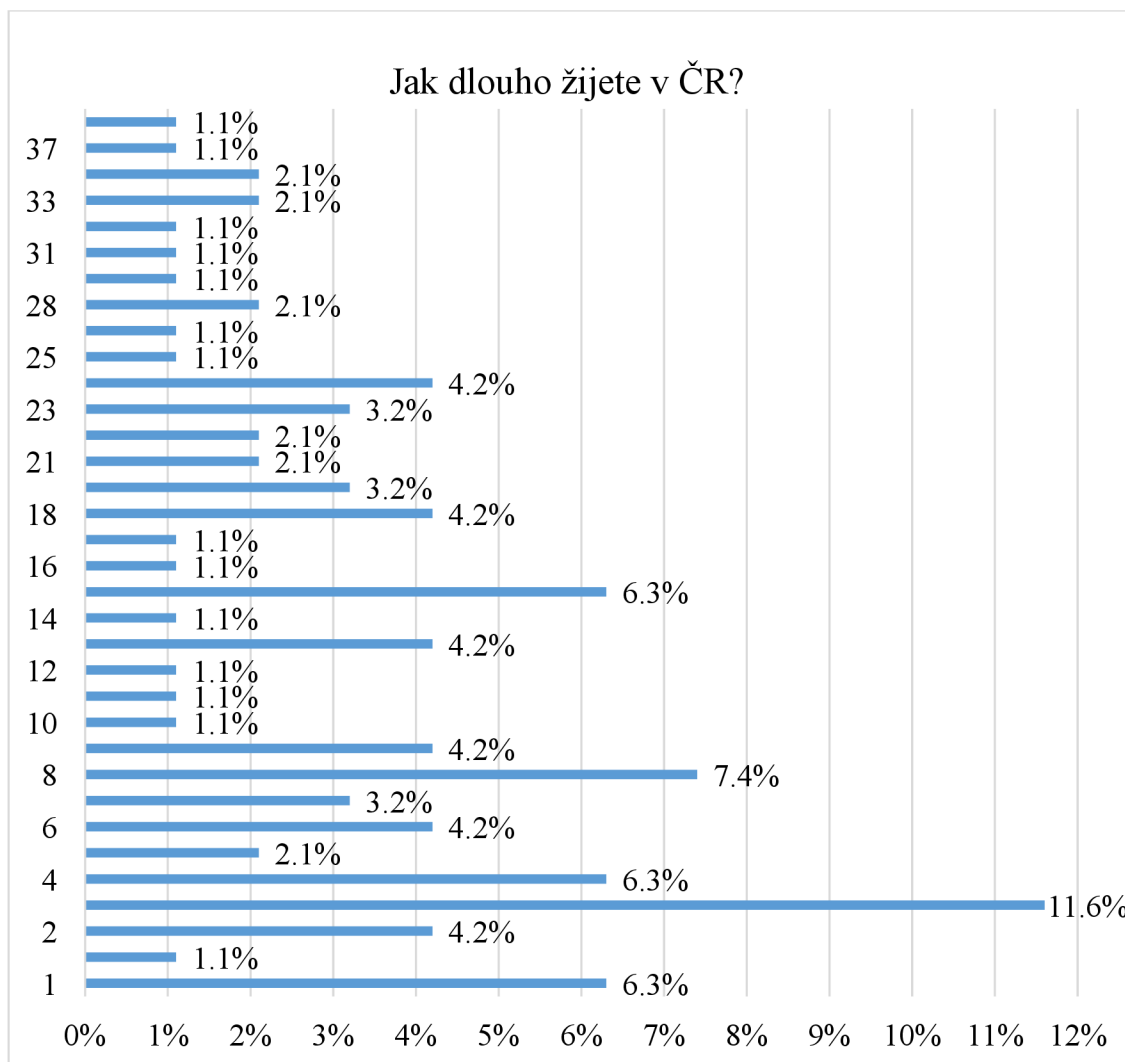

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Respondenti byli požádáni v otázce č. 2 (Kolik je Vám let?), aby uvedli svůj věk číslem. Tato data byla následně rekatégorizována do tří kategorií – do 29 let včetně, 30–44 let, 45 a více let.

Dotazníkového šetření se účastnili osoby starší 18 let. Jak je z obrázku 3 patrné, první kategorie do 29 let včetně byla zastoupena z 29,6 %. Věk od 30 do 44 let uvedlo 34,7 % respondentů a zbylou kategorií 45 let a více tvořilo 35,7 %. Průměrný věk dotázaných byl ke dni ukončení sběru dat 60, 9 let.

Obrázek 4 - Jak dlouho žijete v ČR?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Respondenti byli u této otázky požádáni, aby svou odpověď uvedli číslem. Jak je možné z obrázku 4 vidět, nejkratší délkou pobytu byl 1 rok, který byl respondenty uveden z 6,3 %. Naopak nejdéle 43 let uvedlo 1,1 % respondentů. Z 1, 1 % byla respondenty uvedena délka pobytu 1,5, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 25, 26, 30, 31, 32, 37 a 43 let. Druhou nejzastoupenější skupinou z 2,1 % jsou roky 5, 22, 28, 33 a 34. Respondenti dále uvedli z 3,2 % 7, 20 a 23 let. Z 4, 2 % byly uvedeny roky 2, 6,9,13,18 a 24. Celkem 6,3 % respondentů shodně uvedlo roky 1, 4 a 15. Ze 7, 4 % byl uvedena jako délka pobytu respondentů 8 let. Délku pobytu 3 roky uvedlo dohromady 11, 6 %. Na tuto otázku v dotazníku neodpověděli 3 respondenti.

U těchto poskytnutých informací týkajících se délky pobytu v ČR respondentů, byly v rámci popisné statistiky analyzovány hodnoty mediánu, průměru a modusu, které jsou uvedeny v následující tabulce č. 2.

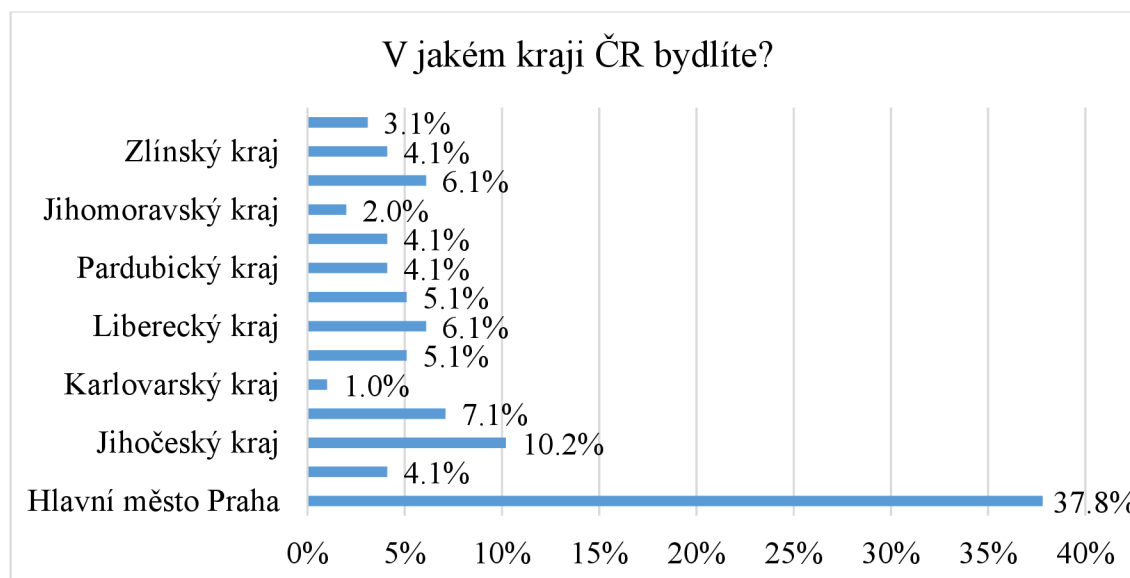
Tabulka 2 – Hodnoty mediánu, modusu a průměru délky pobytu výzkumného souboru

Medián	3
Modus	13
Průměr	13, 1

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Průměrná délka pobytu respondentů v ČR byla ke dni ukončení sběru dat po zaokrouhlení na jedno desetinné místo 13,1 let. Nejpočetnější skupinou tohoto výzkumu byli respondenti, kteří na území ČR žijí 13 let. Tuto skupinu označuje hodnota mediánu. Modusem se rozumí hodnota, jež se nejčastěji opakuje. V tomto výzkumu tvořili nejpočetnější skupinu osob, respondenti žijící v ČR 3 roky

Obrázek 5 - V jakém kraji ČR bydlíte?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

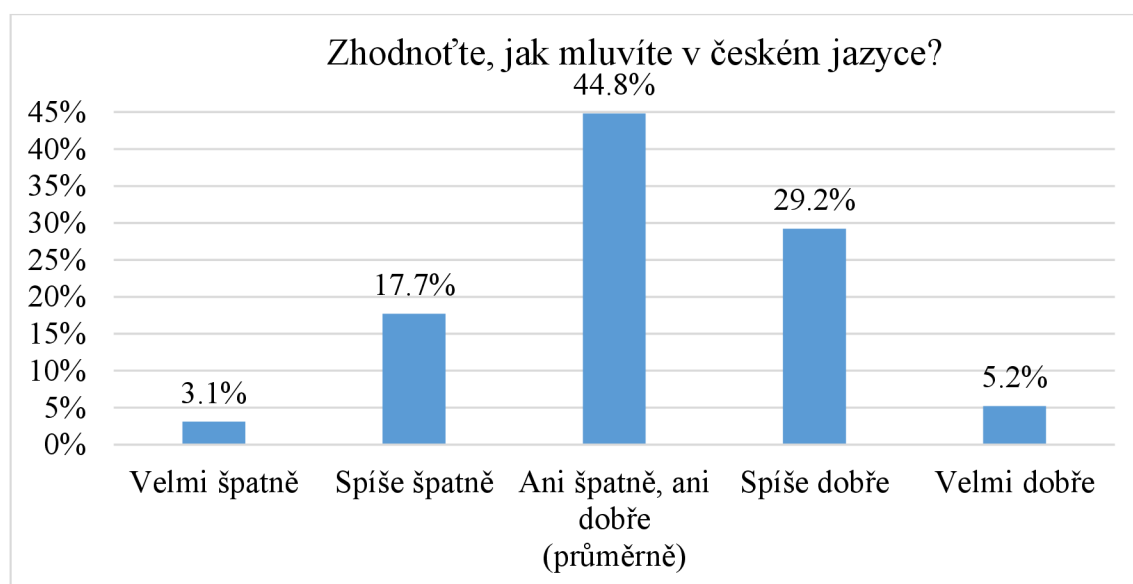
Z obrázku 5 lze vidět, že největší část respondentů pochází z hlavního města Prahy, a to z 37,8 %. Druhou nejzastoupenější skupinou byl Jihočeský kraj z 10,2 %. Dále byl uveden ze 7, 1 % plzeňský kraj a z 6,1 % kraje Olomoucký a Liberecký. Ústecký kraj vyplnilo celkem 5, 1 %. Kraj Vysočina, Pardubický a Zlínský kraj byl respondenty shodně uváděn ze 4, 1 %. Z 3,1 % byl vyplněn Moravskoslezský kraj, dále následovat

Jihomoravský kraj, a to z 2 %. Poslední nejméně zastoupenou skipu tvořil kraj Karlovarský. Nejčastější uvedenou hodnotou bylo hlavní město Praha z 37 odpověďmi.

7.2 *Subjektivní hodnocení vlastní znalosti českého jazyka výzkumného souboru*

Zde jsou analyzovány odpovědi na otázky zabývající se subjektivním hodnocením vlastní znalosti českého jazyka ve čtyřech oblastí – mluvení, čtení, psaní, porozumění mluvenému slovu, a celkového zhodnocení znalosti českého jazyka.

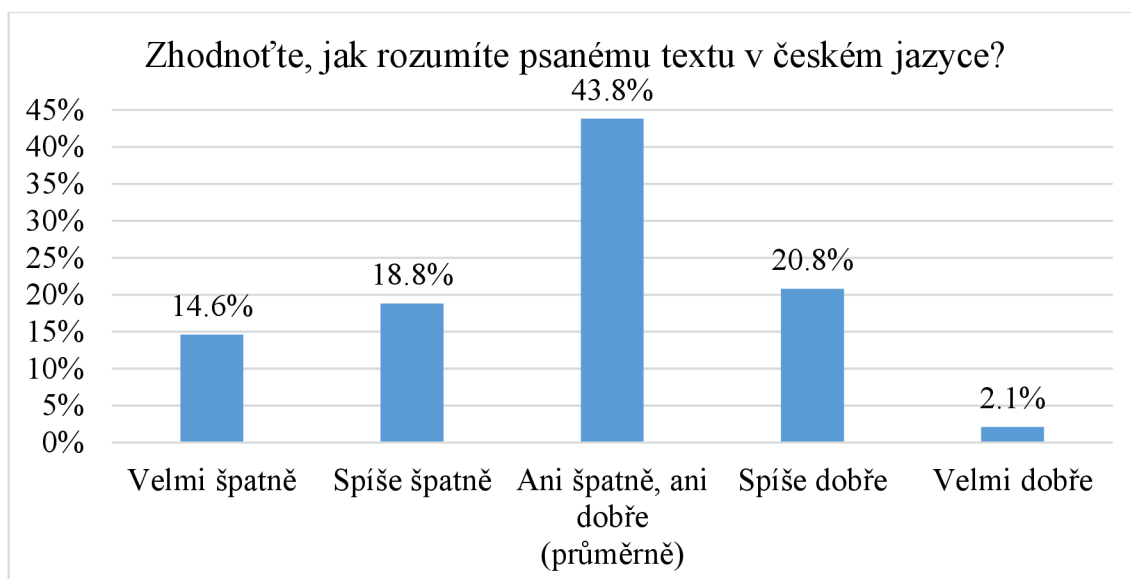
Obrázek 6 - Zhodnoťte, jak mluvíte v českém jazyce?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z obrázku 6 patrné, největší část respondentů (43) uvedla svou odpověď ani dobře, ani špatně (průměrně) ze 44, 8 %. Druhý největší podíl tvořila odpověď spíše dobře, a to z 29, 2 %. Ze 17, 7 % bylo respondenty uvedena odpověď spíše špatně. Nízké hodnoty lze pozorovat u odpovědí velmi špatně (3,1 %) a velmi dobře (5,2 %). Modusem této otázky je 3. odpověď Ani dobře, ani špatně (průměrně). Tuto otázku vynechali při vyplňování dotazníku 2 respondenti.

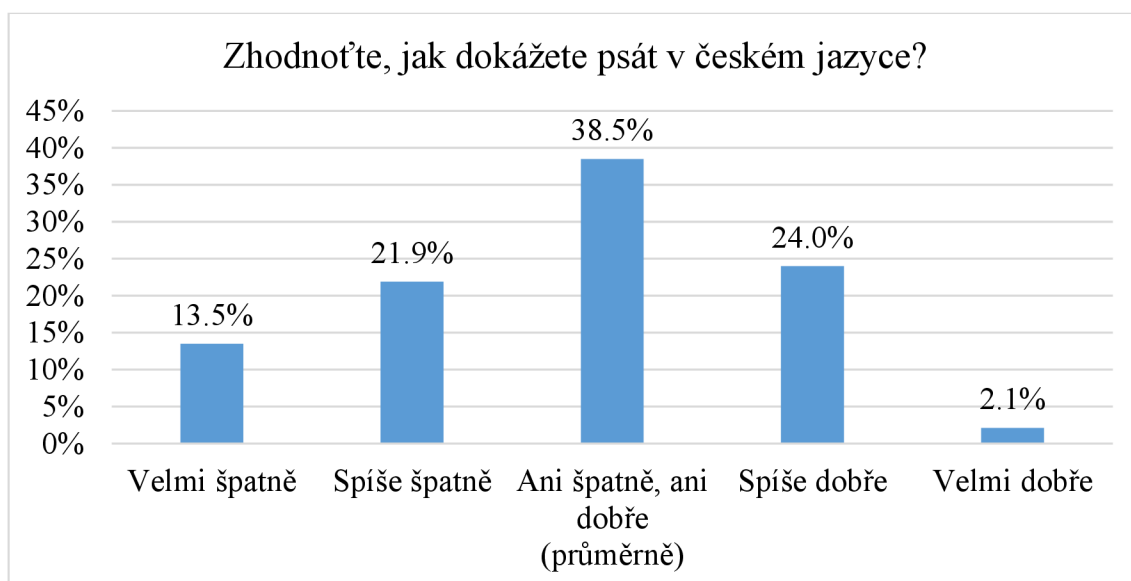
Obrázek 7 - Zhodnoťte, jak rozumíte psanému textu v českém jazyce?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z obrázku 7 je patrné, že v oblasti, jak Vietnamci rozumí psanému textu, se objevovala nejčastější odpověď ani dobře, ani špatně (průměrně), a to u 43, 8 % respondentů. Skoro o celých 20 % následovala odpověď spíše dobře, kterou uvedlo 20, 8 % respondentů. Za ní následovaly varianty spíše špatně (18, 8 %) a velmi špatně (14, 6 %). Pouze 2, 1 % respondentů hodnotí svou znalost českého jazyka v oblasti čtení jako velmi dobře. Tuto otázku opět vynechali 2 respondenti.

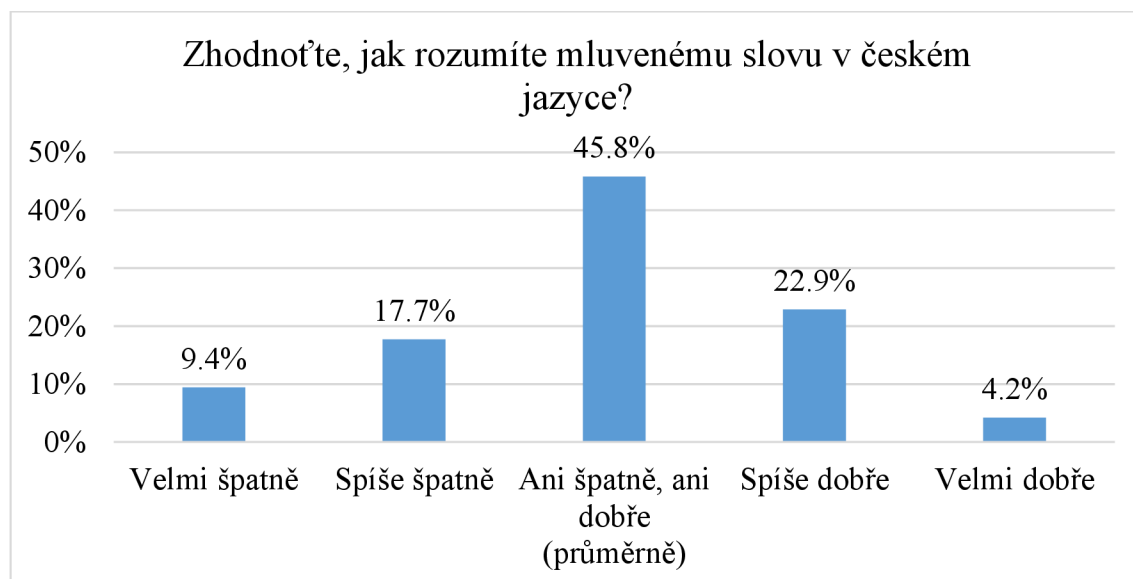
Obrázek 8 - Zhodnoťte, jak dokážete psát v českém jazyce?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Odpořed' ani dořbe, ani řpatně (průměrně) v oblasti psaní v čeřském jazyce subjektivně ohodnotilo, jak lze spatřit na obrázku 8, celkem 38, 5 % respondentů. Dále následovala odpořed' spíše dořbe, kdy tuto variantu uvedlo 24 % z dotázaných. Odpořed' spíše řpatně byla hodnocena respondenty z 21, 9 %. Dále následovaly odpoředi velmi řpatně (13,5 %) a celých 2,1 % respondentů uvedlo, že psát v čeřském jazyce umí velmi dořbe. Při zpracovávání dat z této otázky, chyběly dvě odpoředi.

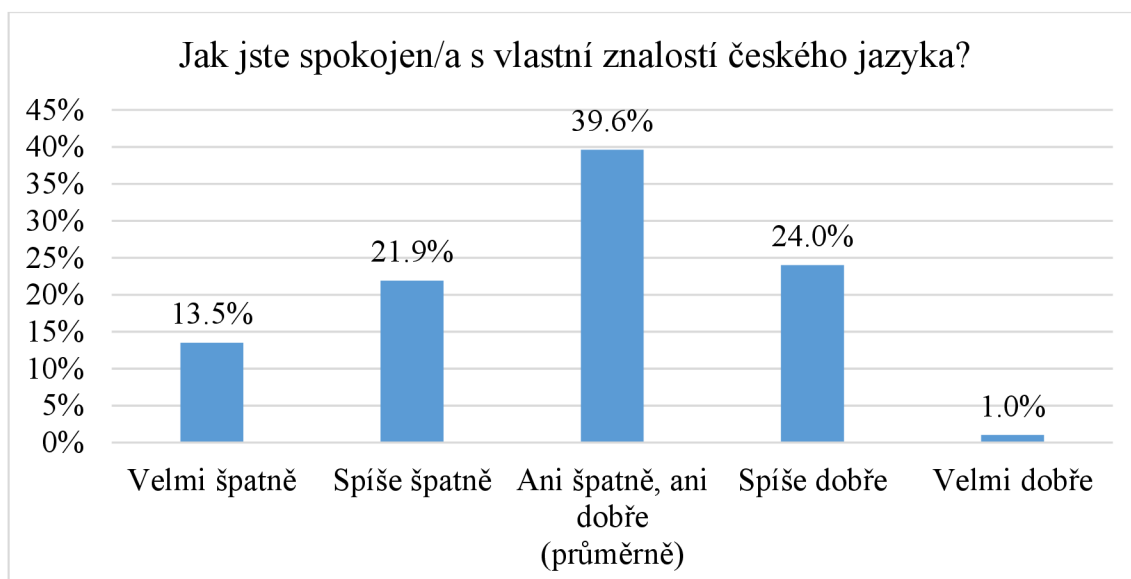
Obrázek 9 - Zhodnořte, jak rozumíte mluvenému slovu v čeřském jazyce?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z obrázku 9 je patrné, že celkem 45, 8 % Vietnamců hodnotí svou znalost čeřského jazyka v oblasti porozumění mluvenému textu ani dořbe, ani řpatně (průměrně). Odpořed' spíše dořbe byla uvedena z 22, 9 %. Za ní následovaly odpoředi spíše řpatně (17, 7 %) a velmi řpatně (9,4 %). Pouhých 4, 2 % respondentů subjektivně hodnotí tuto oblast velmi dořbe. Na tuto otázku neodpoředěli 2 respondenti.

Obrázek 10 - Jak jste spokojen/a s vlastní znalostí českého jazyka?

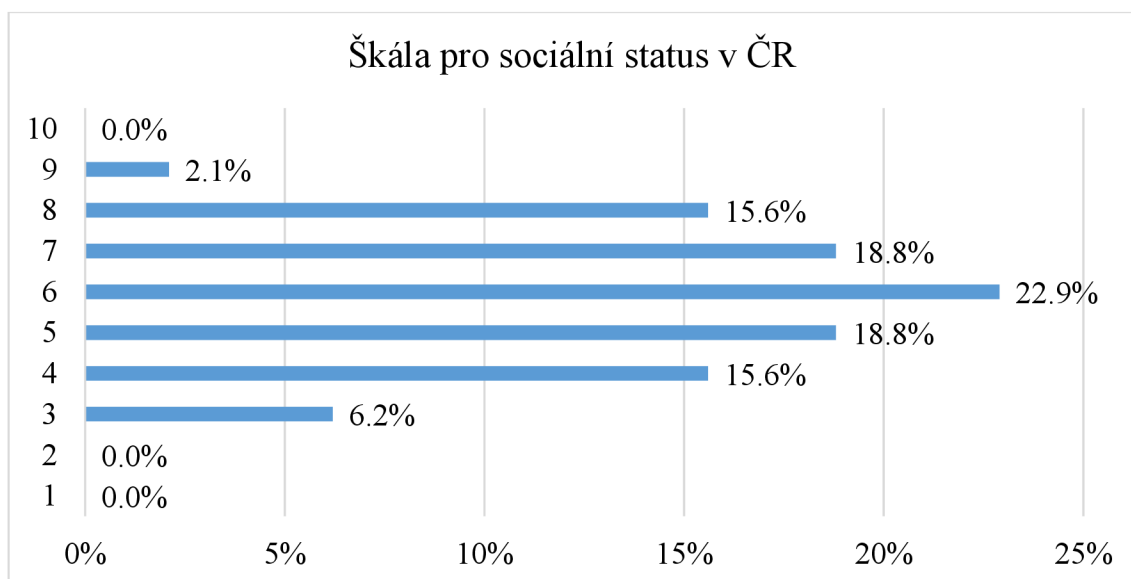
Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Otázku, zaměřující se na subjektivní hodnocení své znalosti českého jazyka hodnotilo celkem 96 respondentů, to znamená, že 2 respondenti na tuto otázku neodpověděli. Ze zbylého počtu (obrázek 10), celkem 39, 6 % uvedlo odpověď ani dobře, ani špatně (průměrně). Následovaly odpovědi spíše dobře (24 %), spíše špatně (21, 9 %) a velmi špatně (13, 5 %). Odpověď velmi dobře zvolilo pouze 1 % respondentů.

7.3 Subjektivní hodnocení sociální integrace výzkumného souboru

Níže jsou zpracovány odpovědi respondentů na otázky zabývající se subjektivním hodnocení sociálního postavení v ČR a v zemi původu, porovnání sociálního postavení s Čechy a cizinci. Dále byla analyzována data na otázky: *Zhodnoťte, jak se Vám podařilo začlenit do české společnosti, Cítíte se příjemně (dobře) mezi Čechy, Cítíte se v ČR jako doma, Cítíte, že Vás Češi uznávají?*

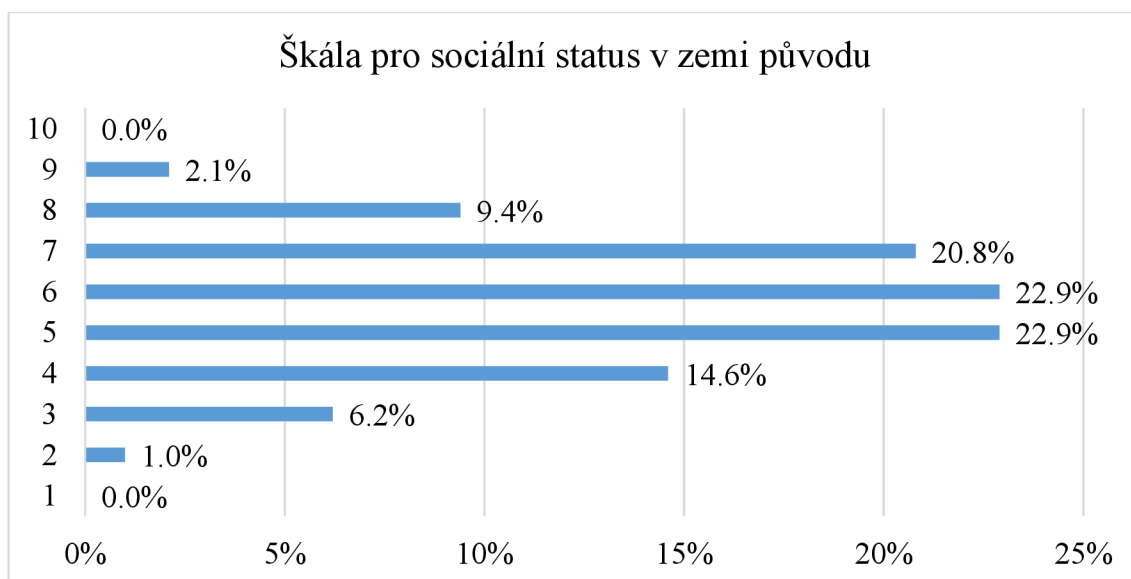
Obrázek 11 - Škála pro sociální status v ČR

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Tato otázka, jak bylo zmíněno výše, byla převzata z výzkumů Vackové et al. (2016a) a Vackové et al. (2016b), kdy primárním zdrojem byl výzkum provedený Sing – Manoux et al. (2003). Po zhodnocení sociálního postavení respondentů v České republice je patrné, jak ukazuje obrázek 1, že 22,9 % uvedlo na Likertově škále od 1 do 10 hodnotu 6. Hodnoty 5 a 7 uvedlo stejný počet respondentů, a to 18,8 %. Totožný počet po zhodnocení výsledků se nachází i u hodnot 4 a 8. Hodnotu 3 uvedlo 6,2 %. 2,1 % respondentů zhodnotilo své sociální postavení hodnotou 9. Ani jeden z oslovených respondentů, nevybral hodnoty 1, 2 a 10. Nejčastější uvedenou odpovědí byla hodnota 6. Střední hodnotu zvolila hodnota 5 a průměrné sociální postavení cizinců v ČR dosahuje po zaokrouhlení na dvě desetinná místa 5,86.

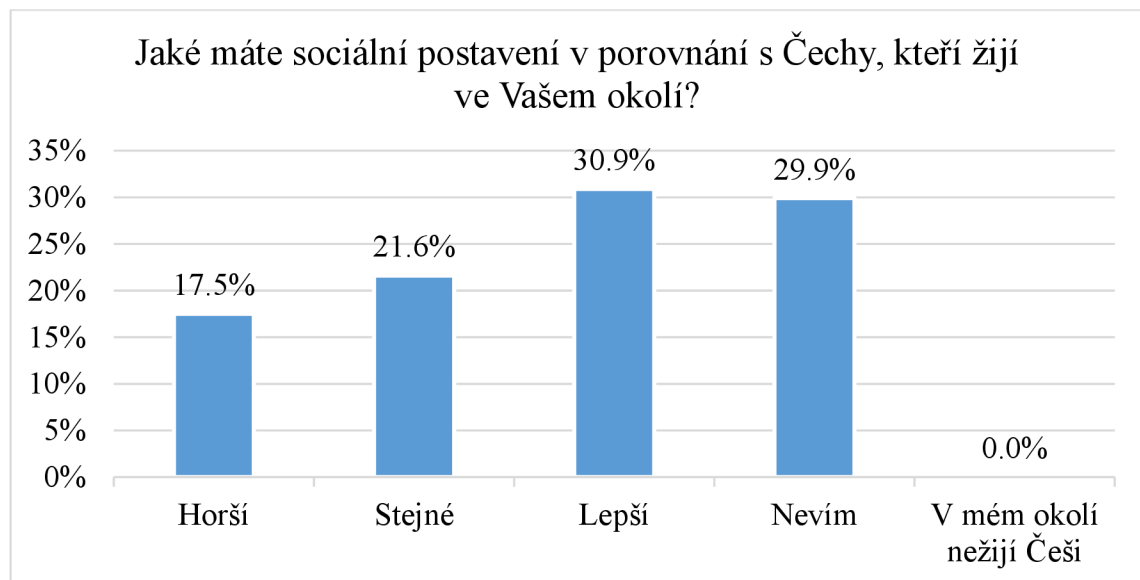
Obrázek 12 - Škála pro sociální status v zemi původu

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z obrázku 12 patrné, nejvíce 22,9 % respondentů subjektivně zhodnotilo své sociální postavení v zemi původu totožně hodnotami 5 a 6. Hodnotu sedm zvolilo 20,8 % z dotázaných. Na Likertově škále dále 20,8 % uvedlo hodnotu 7. Celých 14,6 % respondentů zhodnotilo své sociální postavení v zemi původu hodnotou 4. Dále byly uvedeny hodnoty 8 (9,4 %), 3 (6,2 %) a 9 (2,1 %). Nejméně respondentů (1 %) uvedlo hodnotu 2. Žádný z oslovených respondentů neuvedl hodnoty 1 a 10. Tuto otázku nedokázali zhodnotit 2 respondenti. Nejčastější uvedenou hodnotou byla hodnota číslo 5 (22 respondentů), přičemž střední hodnotu tvoří číslo 4. Z odpovědí je patrné, že průměrné sociální postavení v zemi původu dosahuje po zaokrouhlení na dvě desetinná místa 5,71 %. Tato otázka, jak jsem již zmínila výše, byla převzata z výzkumů Vackové et al. (2016a) a Vackové et al. (2016b), kdy primárním zdrojem byl výzkum provedený Sing – Manoux et al. (2003).

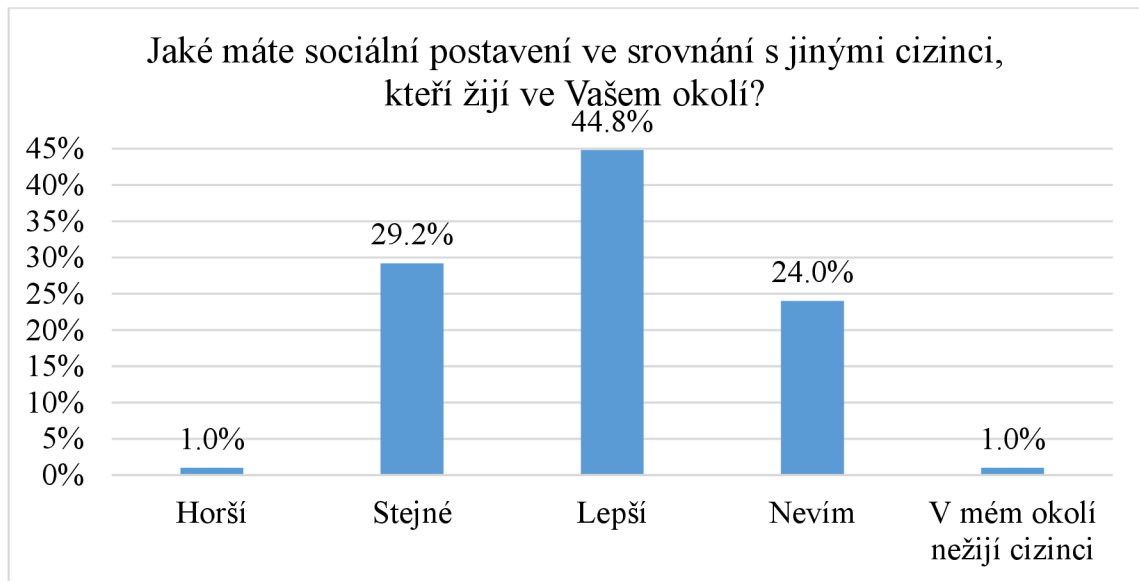
Obrázek 13 - Jaké máte sociální postavení v porovnání s Čechy, kteří žijí ve Vašem okolí?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Dle obrázku 13 vnímají Vietnamci své sociální postavení v porovnání s Čechy z 30,9 % jako lepší. Tuto otázku nedokázalo zhodnotit 29,9 %. Odpověď stejné uvedlo 21,6 % a jako horší jich vnímalo 17,5 %. U žádného z nich se nestalo, že by v jejich okolí nežili Češi. Tato otázka byla vyplněna 97 respondenty z celkového počtu 98. Nejčastější odpověď tvořila varianta číslo 3 – lepší, a to s absolutní četností 30 odpovědí.

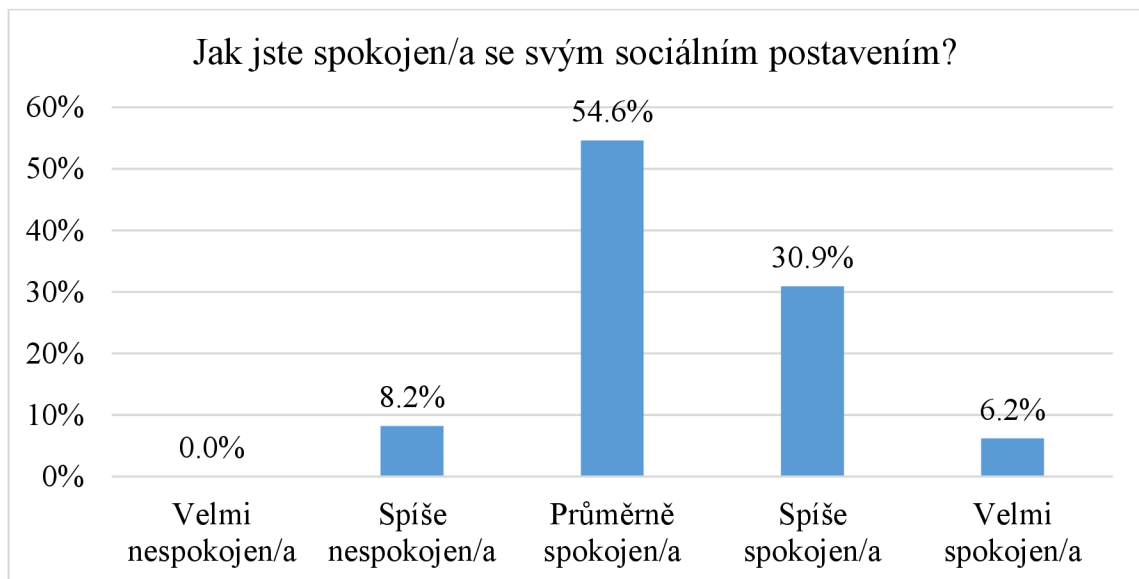
Obrázek 14 - Jaké máte sociální postavení ve srovnání s jinými cizinci, kteří žijí ve Vašem okolí?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

V porovnání s ostatními cizinci vnímají Vietnamci své sociální postavení ze 44, 8 % jako lepší (obrázek 14). Tato varianta byla jednou z nejčastějších odpovědí (43 respondentů). Variantu stejné uvedlo 29, 2 %. Tuto otázku nedokázalo zhodnotit 24 % z dotázaných. Jako horší sociální postavení v porovnání s ostatními cizinci vnímá 1 % Vietnamců. U 1 % z dotázaných nežijí cizinci v jejich okolí. Tuto otázku nevyplnili 2 respondenti.

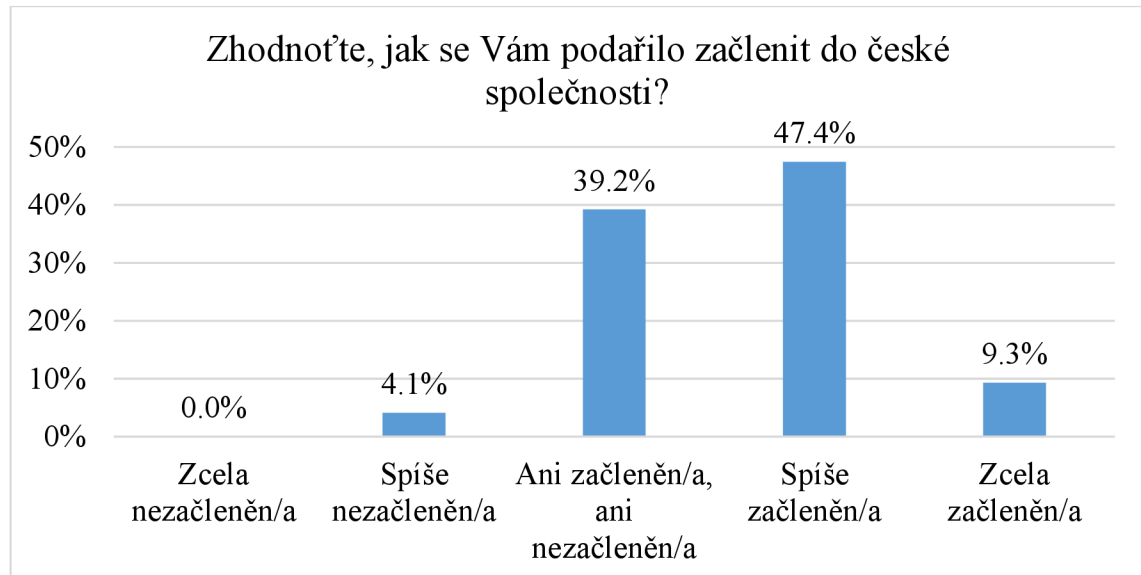
Obrázek 15 - Jak jste spokojen/a se svým sociálním postavením?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z obrázku 15 vyplývá, že průměrně spokojeno se svým sociálním postavením je 54,6 %. Variantu spíše spokojeno uvedlo 30,9 % z dotázaných. Dále byly uvedeny odpovědi spíše nespokojen/a z 8,2 % a velmi spokojen/a z 6,2 %. Odpověď velmi nespokojen/a neuvedl žádný z respondentů. Tuto otázku nevyplnil pouze jeden respondent.

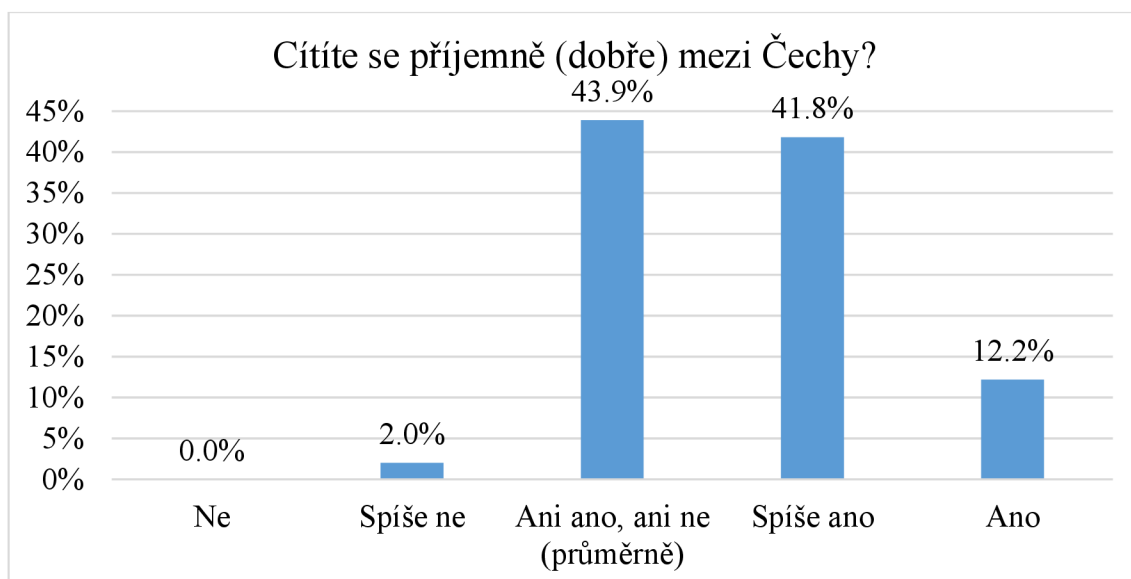
Obrázek 16 - Zhodnoťte, jak se Vám podařilo začlenit do české společnosti?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z obrázku 16 je patrné, že po subjektivním zhodnocení začlenění do české společnosti uvedlo spíše začleněn/a 47,4 % Vietnamců, přičemž tato odpověď byla nejčastěji uváděna. Ani začleněna, ani nezačleněna uvedlo 39,2 % dotázaných. Zcela začleněn/a se cítí být 9,3 % Vietnamců. Nejméně častou odpověď tvořila varianta spíše nezačleněn/a, kterou uvedlo 4,1 % respondentů. Ani jeden z dotázaných neuvedl variantu zcela nezačleněn/a. Na tuto otázku neodpověděl 1 respondent.

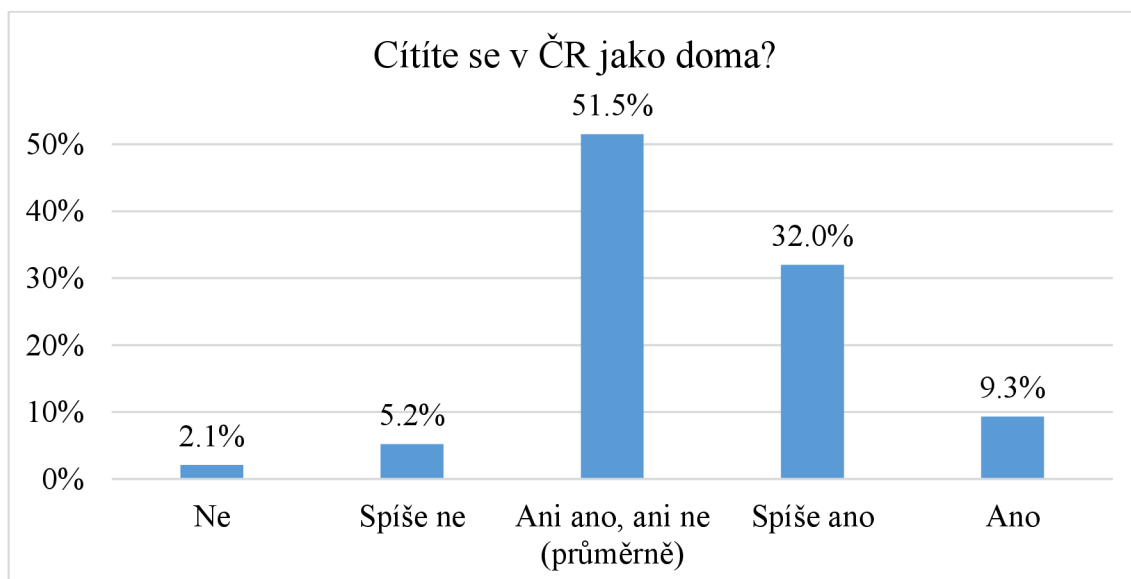
Obrázek 17 - Cítíte se příjemně (dobře) mezi Čechy

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak lze vyčíst z obrázku 17, mezi Čechy se příjemně (dobře) cítí pouze 12, 2 %. Odpověď spíše ano uvedlo 41, 8 % dotázaných. Nejčastější odpovědí ani ano, ani ne (průměrně) uvedlo 43, 9 % respondentů. Jako spíše ne hodnotila pouhá 2 % dotázaných. Nepříjemně se mezi Čechy necítil žádný z respondentů.

Obrázek 18 - Cítíte se v ČR jako doma?

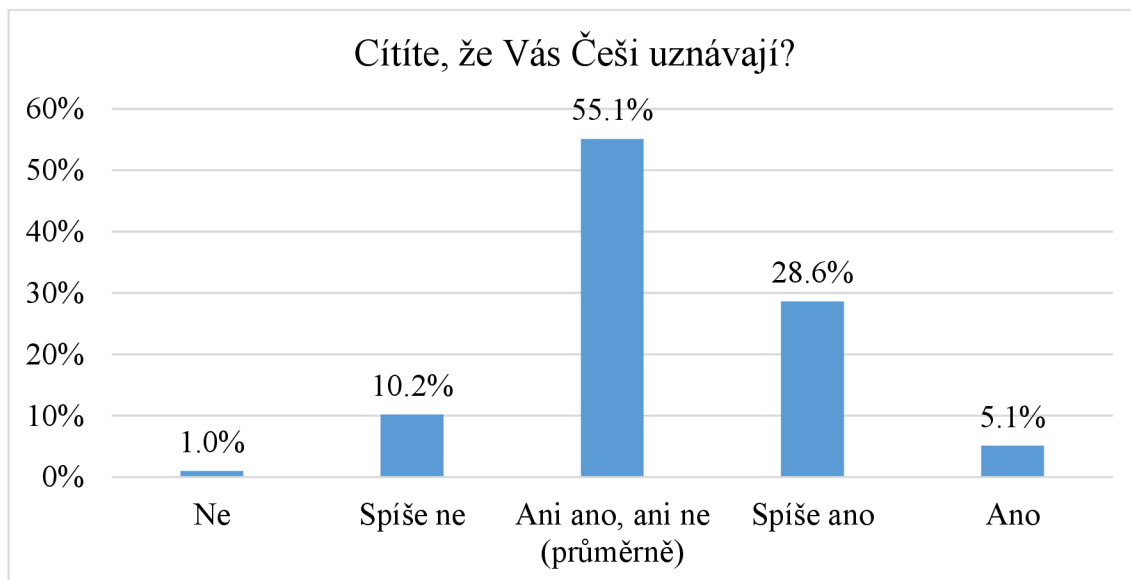

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z obrázku 18 je patrné, že průměrně se v ČR cítí jako doma 51, 5 % respondentů. Druhou nejzastoupenější kategorií tvořila odpověď spíše ano, kterou uvedlo 32 %. Jako doma

se v ČR cítí 9,3 % Vietnamců. Variantu spíše ne uvedlo 5,2 % a ČR jako domov nevnímá 2,1 % dotázaných. Ani jednu z odpovědí nevybral 1 respondent.

Obrázek 19 - Cítíte, že Vás Češi uznávají?

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z obrázku 19 lze vyčíst, že uznání od Čechů průměrně vnímalo 55,1 % Vietnamců. Variantu spíše ano uvedlo 28,6 %. Odpověď spíše ne byla označena 10,2 %. Uznání od Čechů vnímalo pouze 5,1 % dotázaných. Pouze 1 % Vietnamců uvedlo, že je Češi neuznávají.

7.4 Statistické zpracování dat

V této části diplomové práce je obsaženo statistické zpracování dat, které bylo provedeno prostřednictvím programů SASD ve verzi 1.4.10 a programu SPSS ve verzi 28.0. V rámci analýzy souvislosti byly aplikovány dle charakteru znaků a počtu pozorování test Chí kvadrát dobré shody – X^2 (Pearson Chi-Square) a Test nezávislosti. Dále byly provedeny výpočty Pearsonova koeficientu kontingence, Normovaného Pearsonova koeficientu kontingence, Čuprovova koeficientu, Cramerova koeficientu, Walisova koeficientu, Spearmanova koeficientu a Korelačního koeficientu. Síla vztahu byla měřena na třech úrovních hladiny významnosti – $\alpha = 0,05, 0,01$ a $0,001$.

V souvislosti s popisem analyzovaných statisticky významných vazeb jsou uváděny hodnoty testu Chí kvadrát dobré shody a Testu nezávislosti.

V této diplomové práci byly stanoveny dvě výzkumné hypotézy:

H1: S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka.

H2: Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.

7.4.1 Hypotéza č. 1: S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka.

H0: Narůstající délka pobytu Vietnamců nemá vliv na subjektivní hodnocení jejich znalosti českého jazyka.

HA: S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka.

Pro zjištění statisticky významných souvislostí byly využity k této hypotéze (č. 1) otázky (viz příloha č. 1):

- Otázka č. 9: *Jak dlouho žijete v ČR?*,
- Otázka č. 20: *Zhodnoťte, jak mluvíte v českém jazyce?*,
- Otázka č. 21: *Zhodnoťte, jak rozumíte psanému textu v českém jazyce?*,
- Otázka č. 22: *Zhodnoťte, jak dokážete psát v českém jazyce?*,
- Otázka č. 23: *Zhodnoťte, jak rozumíte mluvenému slovu v českém jazyce?*,
- Otázka č. 24: *Jak jste spokojen/a s vlastní znalostí českého jazyka?*.

Z důvodu nedostatečného nebo nulového počtu pozorování byly redukovány případně sdruženy u některých otázek jednotlivé body škály.

Tabulka 3 – Souvislost mezi délkou pobytu a hodnocením vlastní znalosti českého jazyka

Délka pobytu a hodnocení vlastní znalosti českého jazyka	p
Délka pobytu (9) a schopnost mluvit v ČJ (20)	0,30269
Délka pobytu (9) a schopností porozumět psanému textu v ČJ (21)	0,0222031
Délka pobytu (9) a schopnost psát v ČJ (22)	0,0189492
Délka pobytu (9) a schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23)	0,0927264
Délka pobytu (9) a spokojenost s vlastní znalostí ČJ (24)	0,219344

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z tabulky 3 patné, statistická významnost byla identifikována pouze u délky pobytu a schopností porozumět psanému textu v českém jazyce (otázka č. 21) a délky pobytu v ČR a schopností psaní v českém jazyce (otázka č. 22). Mezi délkou pobytu v ČR (otázka č. 9) a ostatními požadovanými znaky (otázky č. 20, 23, 24) se statisticky významná souvislost neprokázala. Tam, kde se statisticky významná souvislost neprokázala, se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu, a tudíž platí nezávislost mezi veličinami.

Tabulka 4 – Korelační koeficient u proměnných (délka pobytu a znalost českého jazyka) se statisticky významnou souvislostí

	Korelační koeficient
Délka pobytu x Schopnost porozumět psanému textu v ČJ	-0,235189
Délka pobytu x Schopnost psát v ČJ	-0.222052

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z tabulky 3 lze pozorovat, že mezi délkou pobytu v ČR (otázka č. 9) a schopností porozumět psanému textu v českém jazyce (otázka č. 21) se prokázala statisticky významná souvislost. Platí, že respondenti, kteří pobývají v ČR nejdelší dobu (11 a více let), ve významně větší míře hodnotí svou schopnost porozumět psanému textu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou. To potvrzuje i záporný korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 4). Respondenti, kteří pobývají v ČR 4 až 10 let, ve významně větší míře hodnotí svou schopnost porozumět psanému textu v českém jazyce jako průměrnou. Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 11,423 při 4 stupních volnosti, $p < 0,05$). Na určené hladině významnosti 0,05 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost byla také podle tabulky 3 identifikována mezi otázkou č. 9 zkoumající délku pobytu v ČR a otázkou č. 22 zaměřující se na schopnost psát v českém jazyce. Platí, že respondenti, kteří pobývají v ČR nejdelší dobu (11 a více let), ve významně větší míře hodnotí svou schopnost psát v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou. Respondenti, kteří pobývají v ČR 4 až 10 let, ve významně větší míře hodnotí svou schopnost psát v českém jazyce jako průměrnou. To potvrzuje i záporný korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 4). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 11,794 při

4 stupních volnosti, $p < 0,05$). Na určené hladině významnosti 0,05 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

7.4.2 Hypotéza č. 2: Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.

H0: Subjektivní hodnocení znalosti českého jazyka nemá vliv na výši sociálního postavení.

HA: Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.

Pro zjištění statisticky významných souvislostí byly využity k této hypotéze (č. 2) otázky (viz příloha č. 1):

- Otázka č. 20: *Zhodnoťte, jak mluvíte v českém jazyce?*,
- Otázka č. 21: *Zhodnoťte, jak rozumíte psanému textu v českém jazyce?*,
- Otázka č. 22: *Zhodnoťte, jak dokážete psát v českém jazyce?*,
- Otázka č. 23: *Zhodnoťte, jak rozumíte mluvenému slovu v českém jazyce?*,
- Otázka č. 24: *Jak jste spokojen/a s vlastní znalostí českého jazyka?*,
- Otázka č. 80 a 81: *Kdybyste se měl/a umístit na pomyslném sociálním žebříčku (na stupnici od 1 do 10), přičemž nejvyšší sociální postavení (např. soudce, lékař = 10 a nejnižší sociální postavení (např. bezdomovci) = 1, kam byste se umístil/a při svém pobytu v ČR (otázka 80) a v zemi svého původu (otázka 81)?*,
- Otázka č. 82: *Jaké máte sociální postavení v porovnání s Čechy, kteří žijí ve Vašem okolí?*,
- Otázka č. 83: *Jaké máte sociální postavení ve srovnání s jinými cizinci, kteří žijí ve Vašem okolí?*,
- Otázka č. 84: *Jak jste spokojen/a se svým sociálním postavením?*,
- Otázka č. 85: *Zhodnoťte, jak se Vám podařilo začlenit do české společnosti?*.

Dále byly využity z dotazníku otázky č. 103 (*Cítíte se příjemně (dobře) mezi Čechy?*“), 104 (*Cítíte se v ČR jako doma?*) a 105 (*Cítíte, že Vás Češi uznávají?*), které nejsou podkladem pro potvrzení dané hypotézy (viz. příloha č. 1). Nicméně mohou sloužit k rozšíření povědomí o této problematice.

Z důvodu nedostatečného nebo nulového počtu pozorování byly redukovány případně sdruženy u některých otázek jednotlivé body škály.

Tabulka 5 - Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti v oblasti úrovně komunikace v českém jazyce a sociálním postavením, ...

Úroveň komunikace v ČJ a sociální postavení, ...	p
Úroveň komunikace v ČJ (20) a sociální postavením v ČR (80)	3,51818e-07
Úroveň komunikace v ČJ (20) a sociální postavením v zemi původu (81)	2.58432e-07
Úroveň komunikace v ČJ (20) a sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	1,75793e-06
Úroveň komunikace v ČJ (20) a sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0.00224458
Úroveň komunikace v ČJ (20) a spokojenost se sociálním postavením (84)	0,114023
Úroveň komunikace v ČJ (20) a začlenění respondentů do české společnosti (85)	1,91681e-05
Úroveň komunikace v ČJ (20) a příjemný pocit mezi Čechy (103)	0,562116
Úroveň komunikace v ČJ (20) a pocit domova v ČR (104)	0.00272311
Úroveň komunikace v ČJ (20) a uznání od Čechů (105)	0,00642954

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z tabulky 5 patné, statistická významnost byla identifikována u úrovně znalosti komunikace v ČJ a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80), u úrovně znalosti komunikace v ČJ a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81), dále mezi úrovní znalosti komunikace v českém jazyce a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82), či úrovní znalosti komunikace v českém jazyce a sociálním postavením respondentů v porovnání s jinými cizinci, žijícími v jejich okolí (83). Statistická významnost se také prokázala mezi úrovní znalosti komunikace v českém jazyce a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (85), dále mezi znalostí komunikace v českém jazyce a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (104) či mezi úrovní znalosti komunikace v českém jazyce a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (105). Mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 20) a ostatními požadovanými znaky (otázky č. 84, 104) se statisticky významná souvislost

neprokázala. Tam, kde se statisticky významná souvislost neprokázala, se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu, a tudíž platí nezávislost mezi veličinami.

Tabulka 6 - Korelační koeficient u proměnných (úroveň komunikace v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí

	Korelační koeficient
Úroveň komunikace v ČJ (20) x sociální postavením v ČR (80)	0,557301
Úroveň komunikace v ČJ (20) x sociální postavením v zemi původu (81)	0,568626
Úroveň komunikace v ČJ (20) x sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,343366
Úroveň komunikace v ČJ (20) x sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0,314775
Úroveň komunikace v ČJ (20) x začlenění respondentů do české společnosti (85)	0,503442
Úroveň komunikace v ČJ (20) x pocit domova v ČR (104)	0,230843
Úroveň komunikace v ČJ (20) x uznání od Čechů (105)	0,206402

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z tabulky 5 je patrné, že byla identifikována statisticky významná souvislost mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 20) a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalosti komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v ČJ jako spíše až velmi dobrou ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 6). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 29,778 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Z tabulky 5 lze pozorovat, že mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 20) a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81) byla identifikována statisticky významná souvislost. Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalosti komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému

sociálnímu postavení v zemi původu nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi dobrou ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 6). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 30,416 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

U úrovně znalostí komunikace v ČJ (otázka č. 20) a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82) byla zaznamenána statisticky významná souvislost jak je vyobrazeno v tabulce 5. Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako horší, respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako průměrnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako stejné, respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi dobrou ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 6). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 37,004 při 6 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

V porovnání s otázkou č. 83 - sociálním postavením respondentů v porovnání s jinými cizinci, žijícími v jejich okolí (83) a úrovní znalostí komunikace v ČJ (otázka č. 20) lze sledovat z tabulky 5 statisticky významnou souvislost. Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s cizinci, žijícími v jejich okolí, jako stejné, respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s cizinci, žijícími v jejich okolí, jako lepší. Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 37,004 při 6 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost byla identifikována (tabulka 5) také mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 20) a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (otázka č. 85). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalosti komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako průměrnou (ani začleněn/a, ani nezačleněn/a), respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako lepší (spíše začleněn/a, zcela začleněn/a). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 6). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 27,078 při 4 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Dále byla identifikována podle tabulky 5 statisticky významná souvislost mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 20) a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (otázka č. 104). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalosti komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR necítí jako doma, respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako průměrnou nebo jako spíše až velmi dobrou, ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR cítí jako doma. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 6). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 16,232 při 4 stupních volnosti, $p < 0,01$).

Poslední statisticky významná souvislost byla identifikována, dle tabulky 5, mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 20) a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (otázka č. 105). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň znalosti komunikace v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi neuznávají, respondenti, kteří označili úroveň znalostí komunikace v českém jazyce jako průměrnou nebo jako spíše až velmi dobrou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi uznávají. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 6). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 14,288 při 4 stupních volnosti, $p < 0,01$).

Tabulka 7 – Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti schopnosti porozumění psanému textu v českém jazyce a sociálním postavením, ...

Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a sociální postavení, ...	p
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a sociální postavením v ČR (80)	1,04429e-08
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a sociální postavením v zemi původu (81)	1.01669e-08
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,00101569
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0.0340968
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a spokojenost se sociálním postavením (84)	0,238651
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a začlenění respondentů do české společnosti (85)	0.00106599
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a příjemný pocit mezi Čechy (103)	0,591427
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a pocit domova v ČR (104)	0.112718
Schopností porozumět psanému textu v ČJ (21) a uznání od Čechů (105)	0,0119305

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z tabulky 7 patné, statisticky významná souvislost byla identifikována u schopnosti porozumět psanému textu v ČJ a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80), u schopnosti porozumět psanému textu v ČJ a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81), dále mezi schopností porozumět psanému textu v ČJ a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82), či schopností porozumět psanému textu v ČJ a sociálním postavením respondentů v porovnání s jinými cizinci,

žijícími v jejich okolí (83). Statistická významnost se také prokázala mezi schopnosti porozumět psanému textu v ČJ a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (85), dále mezi schopností porozumět psanému textu v ČJ a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (105). Mezi schopnosti porozumět psanému textu v ČJ (otázka č. 21) a ostatními požadovanými znaky (otázky č. 84, 103, 104) se statisticky významná souvislost neprokázala. Tam, kde se statisticky významná souvislost neprokázala, se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu, a tudíž platí nezávislost mezi veličinami.

Tabulka 8 – Korelační koeficient u proměnných (schopnost porozumět psanému textu v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí

	Korelační koeficient
Schopnost porozumět psanému textu v ČJ (21) x sociální postavením v ČR (80)	0,604337
Schopnost porozumět psanému textu v ČJ (21) x sociální postavením v zemi původu (81)	0,674549
Schopnost porozumět psanému textu v ČJ (21) x sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,363445
Schopnost porozumět psanému textu v ČJ (21) x sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0,290565
Schopnost porozumět psanému textu v ČJ (21) x začlenění respondentů do české společnosti (85)	0,40915
Schopnost porozumět psanému textu v ČJ (21) x uznání od Čechů (105)	0,314585

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Dle tabulky 7 je možné pozorovat statisticky významná souvislost mezi úrovní porozumění psanému textu v českém jazyce (otázka č. 21) a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR vyšší status

(6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 43,075 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost byla identifikována i mezi úrovní porozumění psanému textu v českém jazyce (otázka č. 21) a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81) (viz tabulka 7). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 45,027 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Dle tabulky 7 je patrné zjištění statisticky významné souvislosti mezi úrovní porozumění psanému textu v českém jazyce (otázka č. 21) a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako horší, respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 22,421 při 6 stupních volnosti, $p < 0,01$). Na určené hladině významnosti 0,01 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost (dle tabulky 7) byla zjištěna i mezi úrovní porozumění psanému textu v českém jazyce (otázka č. 21) a sociálním postavením respondentů v porovnání s jinými cizinci, žijícími v jejich okolí (otázka č. 83). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s cizinci,

žijícími v jejich okolí jako stejné. Respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s cizinci, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 13,627 při 6 stupních volnosti, $p < 0,05$). Na určené hladině významnosti 0,05 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

U úrovně porozumění psanému textu v českém jazyce (21) a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (85) byla podle tabulky 7 identifikována statisticky významná souvislost. Platí, že respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako průměrnou (ani začleněn/a, ani nezačleněn/a), respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako lepší (spíše začleněn/a, zcela začleněn/a). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 18,325 při 4 stupních volnosti, $p < 0,01$). Na určené hladině významnosti 0,01 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Dále byla identifikována statisticky významná souvislost mezi úrovní porozumění psanému textu v českém jazyce (21) a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (105). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako spíše až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi neuznávají, respondenti, kteří označili úroveň porozumění psanému textu v českém jazyce jako průměrnou nebo jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi uznávají. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 12,870 při 4 stupních volnosti, $p < 0,05$).

Tabulka 9 – Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti schopnosti psaní v českém jazyce a sociálním postavením, ...

Schopnost psaní v ČJ (22) a sociální postavení, ...	p
Schopnost psaní v ČJ (22) a sociální postavením v ČR (80)	2,30443e-07
Schopnost psaní v ČJ (22) a sociální postavením v zemi původu (81)	3.39213e-08
Schopnost psaní v ČJ (22) a sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	2,26617e-05
Schopnost psaní v ČJ (22) a sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0.00640641
Schopnost psaní v ČJ (22) a spokojenost se sociálním postavením (84)	0,0533107
Schopnost psaní v ČJ (22) a začlenění respondentů do české společnosti (85)	0.00106989
Schopnost psaní v ČJ (22) a příjemný pocit mezi Čechy (103)	0,401241
Schopnost psaní v ČJ (22) a pocit domova v ČR (104)	0,0466605
Schopnost psaní v ČJ (22) a uznání od Čechů (105)	0289362

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z tabulky 9 patné, statistická významnost byla identifikována u schopností psaní v ČJ a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80), u schopností psaní v ČJ a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81), dále mezi schopností psaní v ČJ a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82), či schopností psaní v ČJ a sociálním postavením respondentů v porovnání s jinými cizinci, žijícími v jejich okolí (otázka č. 83). Statistická významnost se také prokázala mezi schopností psaní v ČJ a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (otázka č. 85), dále mezi schopností psaní v ČJ a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (104) či mezi schopností psaní v ČJ a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (105). Mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 22) a ostatními požadovanými znaky (otázky č. 84, 103) se statisticky významná souvislost neprokázala.

Tam, kde se statisticky významná souvislost neprokázala, se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu, a tudíž platí nezávislost mezi veličinami.

Tabulka 10 – Korelační koeficient u proměnných (schopnost psaní v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí

	Korelační koeficient
Schopnost psaní v ČJ (22) x sociální postavením v ČR (80)	0,544182
Schopnost psaní v ČJ (22) x sociální postavením v zemi původu (81)	0,610923
Schopnost psaní v ČJ (22) x sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,337598
Schopnost psaní v ČJ (22) x sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0,29662
Schopnost psaní v ČJ (22) x začlenění respondentů do české společnosti (85)	0,425033
Schopnost psaní v ČJ (22) x pocit domova v ČR (104)	0,192548
Schopnost psaní v ČJ (22) x uznání od Čechů (105)	0,210932

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Dle tabulky 9 lze pozorovat statisticky významnou souvislost mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (otázka č. 22) a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 30,655 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$. Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost, jak je možné vidět v tabulce 9 byla nalezena mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (otázka č. 22) a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému

sociálnímu postavení v zemi původu nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 35,097 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (otázka č. 22) a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82) byla nalezena statisticky významná souvislost (tabulka 9). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako horší, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 31,255 při 6 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Jak je z tabulky 9 patrné, statisticky významná souvislost byla identifikována mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (otázka č. 22) a sociálním postavením respondentů v porovnání s jinými cizinci, žijícími v jejich okolí (otázka č. 83). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s cizinci, žijícími v jejich okolí, jako stejné, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s cizinci, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 17,931 při 6 stupních volnosti, $p < 0,01$). Na určené hladině významnosti 0,01 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost (tabulka 9) se prokázala také mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (otázka č. 22) a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (otázka č. 85). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako průměrnou (ani začleněn/a, ani nezačleněn/a), respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako lepší (spíše začleněn/a, zcela začleněn/a). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 18,317 při 4 stupních volnosti, $p < 0,01$). Na určené hladině významnosti 0,01 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Dále dle tabulky 9 byla identifikována statisticky významná souvislost mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (otázka č. 22) a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (otázka č. 104). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR necítí jako doma, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako průměrnou nebo jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR cítí jako doma. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 9,655 při 4 stupních volnosti, $p < 0,05$).

Mezi úrovní schopnosti psaní v českém jazyce (22) a pocitem respondenta, zda se ho Češi uznávají (105) se také prokázala statisticky významná souvislost (tabulka 9). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi neuznávají, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti psaní v českém jazyce jako průměrnou nebo jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi uznávají. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 8). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 10,798 při 4 stupních volnosti, $p < 0,05$).

Tabulka 11 - Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce a sociálním postavením, ...

Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a sociální postavení, ...	p
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a sociální postavením v ČR (80)	1,17692e-06
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a sociální postavením v zemi původu (81)	9.89749e-08
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,000520264
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0.0956836
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a spokojenost se sociálním postavením (84)	0,234833
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a začlenění respondentů do české společnosti (85)	6.73949e-05
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a příjemný pocit mezi Čechy (103)	0,752517
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a pocit domova v ČR (104)	0.00639836
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) a uznání od Čechů (105)	0,0406517

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z tabulky 11 patrné, statistická významnost byla identifikována u schopnosti porozumět mluvenému slovu v ČJ a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80), u schopnosti porozumět mluvenému slovu v ČJ a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81), dále mezi schopnostmi porozumět mluvenému slovu v ČJ a sociálním

postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82). Statistická významnost se také prokázala mezi schopností porozumět mluvenému slovu v ČJ a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (otázka č. 85), dále mezi schopností porozumět mluvenému slovu v ČJ a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (104) či mezi schopností porozumět mluvenému slovu v ČJ a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (105). Mezi úrovní znalosti komunikace v ČJ (otázka č. 23) a ostatními požadovanými znaky (otázky č. 83, 84, 103) se statisticky významná souvislost neprokázala. Tam, kde se statisticky významná souvislost neprokázala, se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu, a tudíž platí nezávislost mezi veličinami.

Tabulka 12 - Korelační koeficient u proměnných (schopnost porozumět mluvenému slovu v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí

	Korelační koeficient
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) x sociální postavením v ČR (80)	0,510542
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) x sociální postavením v zemi původu (81)	0,564145
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) x sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,191317
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) x začlenění respondentů do české společnosti (85)	0,484432
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) x pocit domova v ČR (104)	0,187834
Schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ (23) x uznání od Čechů (105)	0,268521

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Z tabulky 11 je patrné, že lze pozorovat statisticky významnou souvislost mezi úrovní schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce (otázka č. 23) a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém

jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 27,322 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost se projevila podle tabulky 11 i mezi úrovní schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce (otázka č. 23) a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi svého původu vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 32,470 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Dále dle tabulky je možné vidět statisticky významnou souvislost mezi úrovní schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce (otázka č. 23) a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako horší, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 24,009 při 6 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Mezi úrovní schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce (otázka č. 23) a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (otázka č. 85) byla identifikována statisticky významná souvislost (tabulka 11). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako průměrnou (ani začleněn/a, ani nezačleněn/a), respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako lepší (spíše začleněn/a, zcela začleněn/a). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 24,368 při 4 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost byla identifikována i mezi úrovní schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce (otázka č. 23) a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (otázka č. 104). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR necítí jako doma, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako průměrnou ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR cítí jako doma. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 14,299 při 4 stupních volnosti, $p < 0,01$).

Další identifikovanou statisticky významnou souvislostí byla mezi úrovní schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce (otázka č. 23) a pocitem respondenta, zda ho Češi uznávají (otázka č. 105). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi neuznávají, respondenti, kteří označili úroveň schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce jako průměrnou nebo jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře uvádějí, že mají pocit, že je Češi uznávají. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 10). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 9,987 při 4 stupních volnosti, $p < 0,05$).

Tabulka 13 - Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti spokojenosti se znalostí českého jazyka a sociálním postavením, ...

Spokojenost se znalostí ČJ (24) a sociální postavení, ...	p
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a sociální postavením v ČR (80)	4,71395e-08
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a sociální postavením v zemi původu (81)	1.22998e-08
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	2,181e-05
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0.0704893
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a spokojenost se sociálním postavením (84)	0,098484
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a začlenění respondentů do české společnosti (85)	4.21897e-06
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a příjemný pocit mezi Čechy (103)	0,24264
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a pocit domova v ČR (104)	0.0151522
Spokojenost se znalostí ČJ (24) a uznání od Čechů (105)	0,0648102

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je z tabulky 11 patné, statistická významnost byla identifikována u spokojenosti se znalostí ČJ a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80), u spokojenosti se znalostí ČJ a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81), dále mezi spokojenosti se znalostí ČJ a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (otázka č. 82). Statistická významnost se také prokázala mezi spokojeností se znalostí ČJ a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (otázka č. 85), dále mezi spokojeností se znalostí ČJ a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (104). Mezi spokojeností se znalostí ČJ (otázka č. 24) a ostatními požadovanými znaky (otázky č. 83, 84, 103, 105) se statisticky významná souvislost neprokázala. Tam,

kde se statisticky významná souvislost neprokázala, se nepodařilo zamítnout nulovou hypotézu, a tudíž platí nezávislost mezi veličinami.

Tabulka 14 - Korelační koeficient u proměnných (spokojenost se znalostí českého jazyka a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí

	Korelační koeficient
Spokojenost se znalostí ČJ (24) x sociální postavením v ČR (80)	0,538284
Spokojenost se znalostí ČJ (24) x sociální postavením v zemi původu (81)	0,632306
Spokojenost se znalostí ČJ (24) x sociální postavení v porovnání s Čechy žijícími v jejich okolí (82)	0,286442
Spokojenost se znalostí ČJ (24) x sociální postavení v porovnání s jinými cizinci žijícími v jejich okolí (83)	0,224344
Spokojenost se znalostí ČJ (24) x začlenění respondentů do české společnosti (85)	0,536466
Spokojenost se znalostí ČJ (24) x pocit domova v ČR (104)	0,224527

Zdroj: Vlastní výzkum, zpracováno v SASD 1. 4. 10 a SPSS, upraveno v MS Excel

Jak je patrné z tabulky 13, statisticky významná souvislost vznikla mezi úrovní spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka (otázka č. 24) a sociálním postavením v ČR (otázka č. 80). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 14). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 34,217 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Mezi úrovní spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka (otázka č. 24) a sociálním postavením v zemi původu (otázka č. 81) byla identifikována statisticky významná souvislost (viz tabulka 13). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně

větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu nižší status (1-5), respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako průměrnou nebo spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře přisuzují svému sociálnímu postavení v zemi původu vyšší status (6-10). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 14). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 39,781 při 2 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Statisticky významná souvislost dle tabulky 13 byla zjištěna i mezi úrovní spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka (24) a sociálním postavením respondentů v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí (82). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako horší, respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí své sociální postavení v porovnání s Čechy, žijícími v jejich okolí, jako lepší. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 14). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 31,342 při 6 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Dle tabulky 13 byla také statisticky významná souvislost mezi úrovní spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka (24) a hodnocením začlenění respondentů do české společnosti (85). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako průměrnou (ani začleněn/a, ani nezačleněn/a), respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše dobrou až velmi dobrou, ve významně větší míře hodnotí úroveň svého začlenění do české společnosti jako lepší (spíše začleněn/a, zcela začleněn/a). To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 14). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 30,317 při 4 stupních volnosti, $p < 0,001$). Na určené hladině významnosti 0,001 zamítám nulovou hypotézu a přijímám alternativní hypotézu.

Další identifikovanou statisticky významnou souvislostí byla dle tabulky 13, mezi úrovní spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka (otázka č. 24) a pocitem respondenta, zda se cítí v ČR jako doma (otázka č. 104). Platí, že respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako spíše špatnou až velmi špatnou, ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR necítí jako doma, respondenti, kteří označili úroveň spokojenosti s vlastními znalostmi českého jazyka jako průměrnou ve významně větší míře uvádějí, že se v ČR cítí jako doma. To potvrzuje i korelační koeficient, jenž reprezentuje nepřímou závislost mezi veličinami (viz tabulka 14). Chí kvadrát charakteristika testu nezávislosti má hodnotu 12,316 při 4 stupních volnosti, $p < 0,05$).

8 Diskuse

Tato diplomová práce se zabývala tématem integrace, kdy se blíže orientovala na problematiku Vietnamců a jejich integraci ČR. Zároveň byla realizována jako součást projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci. Cílem této práce bylo zjistit do jaké míry jsou Vietnamci žijící v České republice integrováni ve vybraných dimenzích do majoritní společnosti. Zároveň není možné generalizovat výsledky z této práce na celou populaci Vietnamců žijících v ČR, neboť není známa struktura vietnamské národnostní menšiny v ČR a jejich vzájemné vztahy.

Pro zjištění výsledků byla ve výzkumné části využita kvantitativní výzkumná strategie, metoda dotazování s technikou dotazníku. Srozumitelnost dotazníku byla zajištěna metodou dvojího překladu. Vyplněné dotazníky byly následně zadány do datové matice a poté zpracovány v programech SASD ve verzi 1.4.10 a SPSS ve verzi 28.0.

Výzkumný soubor tvořilo 98 respondentů – legálně usazených osob vietnamské národnosti, z čehož tvořilo 51 % žen a 49 % mužů, což se přibližuje genderovému rozložení Vietnamců v ČR zjištěnému k 31.12.2022 ČSÚ (2023), kdy na našem území pobývalo 46, 74 % žen a 53, 24 % mužů vietnamské národnosti. Největší část z hlediska věkového rozložení reprezentovala v tomto výzkumu skupina 45 a více let. Toto dokazují i data z ČSÚ s názvem Cizinci podle věku a pohlaví k 31.12.2021 (2023), kdy největší část věkového rozložení tvořily cizinci ve středním věku. Co se týče územního rozložení, nejvíce respondentů uvádělo jako bydliště hlavní město Prahu, a to až 37, 8 %. Dle dokumentu s názvem Cizinci 3. zemí se zaevidovaným povoleným pobytem na území České republiky a cizinci zemí EU + Islandu, Norska, Švýcarska a Lichtenštejnska se zaevidovaným pobytem na území České republiky k 31. 12. 2022 (2023) žije nejvíce Vietnamců v ČR v hlavním městě, i když, jak dodává Jánská a Bernard (2018) cesty Vietnamců jsou rovnoměrně rozprostřeny po celé republice. Dále byla zjišťována délka pobytu, která byla respondenty v průměru uváděna 13, 1 let. Přičemž dle Bernarda a Mikešové (2014) Vietnamci jsou jednou z nejdéle pobývajících národnostní menšinou v ČR, a to v průměru až 8 let. Tyto migrační strategie zaujímající Vietnamci, dokazuje dokument ČSÚ s názvem R23 Udělená státní občanství ČR azylantům (2022), kdy v průběhu let 2004–2021 bylo zaznamenáno pouze 8 případů udělení českého státního občanství.

Následně byly zjišťovány 4 úrovně znalosti českého jazyka (úroveň komunikace v ČJ – mluvení, schopnost psaní v ČJ – psaní, schopnost porozumět psanému textu v ČJ – čtení, schopnost porozumět mluvenému slovu v ČJ – poslech) a hodnocení vlastní znalosti ČJ. Odpovědi na tyto otázky byly čistě subjektivního pohledu každého respondenta, neboť zjistit tyto oblasti bylo velmi časově i finančně náročné. Ke zjištění objektivní znalosti jazykových dovedností byla Radou Evropy stanovena mezinárodní klasifikace jazykových dovedností (CEFR), která jazykové dovednosti rozřazuje do 6 kategorií – A1, A2, B1, B2, C1, C2 (Council of Europe, 2020). Nejvíce uváděná odpověď v úrovni komunikace v ČJ (mluvení) byla ani špatně, ani dobře (průměrně), kdy tuto možnost vybralo 44,8 % respondentů. Spojnice trendu v této úrovni ukazuje zvedající se tendence. Naopak snižující tendence lze pozorovat u ostatních úrovní – schopnost psaní v ČJ (psaní), schopnost porozumět psanému textu v ČJ (čtení), pouze u schopnosti porozumět mluvenému slovu v ČJ (poslech) byla spojnice trendu vodorovná s nepatrným klesáním. Zároveň u těchto kategorií byla nejčastější odpověď ani špatně, ani dobře (průměrně). U úrovně čtení vybralo tuto odpověď 43,8 %, 38,5 % u úrovně psaní a u poslechu byla tato odpověď zastoupena 45,8 % dotázaných. U Vietnamců 1. generace lze pozorovat minimální slovní zásobu, neboť k práci, kterou vykonávají (často dělnické profese), ČJ až tolik nepotřebují (Sherman a Homoláč, 2020). Druhá generace Vietnamců se díky neznalosti ČJ předchozí generace dostává do role jakýsi prostředníků mezi systémem a 1. generací Vietnamců (Vacková et al., 2022).

Dále byli respondenti požádáni o subjektivní hodnocení sociálního postavení v ČR a v zemi původu. Z výsledků je patrné, že výzkumný soubor hodnotí své sociální postavení v ČR jako lepší než v zemi původu. Jak dodává Pham i přes poměrně velké zastoupení vietnamské komunity v ČR, se Vietnamci první generace stále setkávají s bariérami, které brání v lepší sociální integraci. Podle Gsir (2017) záleží na mnoha ovlivňujících faktorech, jak se daných jednotlivců sociálně integruje. Jeho sociální postavení se tak v cílové zemi může zvýšit či naopak klesnout (Gsir, 2017).

V rámci sociální integrace bylo dále zjišťováno subjektivní hodnocení svého sociálního postavení v porovnání s Čechy a ostatními cizinci, kteří žijí v jejich okolí a celková spokojenost se svým sociálním statutem. V porovnání s Čechy byly nejvíce z 30,9 % uvedeny odpovědi jako lepší, ale ve výsledku mělo sociální hodnocení klesající charakter. V porovnání s ostatními cizinci bylo uvedeno z celkového pojetí jako relativně stejné, i když nejvíce uvedených odpovědí tvořila varianta lepší (44,8 %). Zdá se, že Vietnamci

jsou průměrně spokojeni se svým sociálním postavením v ČR. Co se týče sociálního postavení, tak z odpovědí je patrné, že se cítí být spíše začlenění (47, 4 %). Zda se cítí mezi Čechy příjemně, hodnotilo 43, 9 % jako průměrně, i když lze pozorovat zvyšující se tendence. Za svůj domov ČR považuje pouze 9, 3 %, ale kladné hodnocení převažovalo nad záporným. Co se týče přijímání uznání, hodnotí postoj Čechů k jim samotným jako průměrný (55, 1 %) až lepší, kdy uznání cítilo až 28, 6 % z dotázaných.

Na základě vytyčeného cíle byly zvoleny následující 2 hypotézy, jejíž první znění je: *S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalosti českého jazyka* a druhé *Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.*

Z výsledků první hypotézy: *S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalosti českého jazyka*, vyplývá, že čím je uváděna Vietnamci delší délka pobytu (11 a více let), tím hůře je hodnocena jejich znalost čtení a psaní v ČJ. Tento fakt potvrzuje i výzkum Schebelle et al., (2014), kdy až 68 % Vietnamců hodnotí svou jazykovou znalost v oblasti psaní jako spíše špatnou až špatnou. Dle výzkumu Vaishar a Noskové (2020) jsou osoby 1. generace vietnamské komunity v ČR vůči majoritní společnosti dosti uzavřené, a proto nemají moc šancí na větší interakci s majoritou, se kterou by si osvojení českého jazyka lépe zdokonalili. Tento fakt vyskytující se u Vietnamců 1. generace potvrzují i Sherman a Holomáč (2020), kdy u těchto osob není motivace k osvojování si nového jazyka. Podle Milani (2017) je ale zásadní z hlediska úspěšné integrace přijetí nového jazyka a kultury dané země. Dle výzkumu Záleské et al., (2014) může znalost českého jazyka ovlivňovat také velikost a skladba sociální sítě Vietnamců. Jak dodávají Kajanová a Vacková (2015) důležitějšími kontakty předávající podstatné informace o jazyku, kultuře a aj. jsou osoby z majoritní společnosti v cílové zemi. Zároveň, jak naznačují výsledky této práce, Vietnamci hodnotí svou znalost ČJ v oblasti psaní a čtení při délce pobytu od 4 do 10 let jako průměrnou. To může být způsobeno také tím, že mnoho Vietnamců přijíždí do ČR za sloučením rodiny, čímž mají mnohem větší motivaci k osvojení si nového jazyka a zvýšení jazykové kompetence (Nguyen a Habók, 2021; Pavlík, 2016). Nicméně nebyly v souvislosti s výzkumem této diplomové práce potvrzeny statisticky významné souvislosti s délkou pobytu a v dalších oblastech ČJ (porozumění mluvenému slovu, mluvení a spokojenost s vlastní znalostí ČJ). Vietnamci snižují hodnocení své znalosti ČJ v případě, že se zvedá náročnost znalosti jazyka a opačně (Schebelle et al., 2014). Při hodnocení významnosti

znalosti ČJ, Vietnamci přisuzují v porovnání s Rusy a Ukrajinci k ČJ nejmenší důležitost (Schebelle et al., 2014).

Znění 2 hypotézy je: *Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.* Pro potvrzení či vyvrácení této hypotézy bylo zjišťováno mimo jiné i sociální postavení v ČR a v zemi původu v porovnání s vlastní znalostí ČJ. V případě sociálního postavení v ČR bylo zjištěno, že čím klesá úroveň znalosti ČJ v oblastech čtení, psaní, poslech a spokojenost s vlastní znalostí ČJ, tím klesá i hodnocení sociálního postavení respondenty v ČR. Tento fakt také dokazuje výzkum Kajanové a Vackové (2015), kdy se ukázala souvislost mezi češtinou a sociálním statusem. Se snižující se úrovní češtiny, klesá sociální postavení Vietnamců (Kajanová a Vacková, 2015). Hodnocení sociálního postavení v zemi původu v souvislosti s vlastní znalostí ČJ, bylo totožné s výsledky hodnocení sociálního postavení v ČR. Respondenti, kteří uvedli spíše špatnou až velmi špatnou znalost ČJ v oblasti mluvení, čtení, psaní, poslechu a spokojenosti s ČJ mají horší sociální postavení v porovnání s Čechy, tedy majoritou. Záleží na každém jedinci, jeho schopnostech a motivaci, jak se dokáže integrovat do majoritní společnosti (Gsir, 2017). Neboť v případě, jak je patrné z výsledků této práce, zvyšováním úrovně ČJ, roste v porovnání s Čechy sociální postavení Vietnamců. V případě porovnání sociálního postavení s jinými cizinci, se ukazuje, že v případě spíše dobré až velmi dobré znalosti ČJ, konkrétně psaní a čtení, měli respondenti vyšší sociální postavení. Bobe a Cooper (2019) upozorňují na nežádoucí účinek, který se může vyskytovat u studentů, kdy nízká úroveň jazyka může znamenat v určitých případech vyšší spokojenost. Amit a Bar-lev (2015) také dodávají, že s větší mírou znalosti nového jazyka, roste životní spokojenost cizinců v cílové zemi, což může mít pozitivní vliv na začleňování do společnosti. Jak bylo zjištěno, lepší začlenění (spíše začleněn/a, zcela začleněn/a) do majoritní společnosti je přisuzováno velmi dobré až spíše dobré znalosti ČJ v oblastech mluvení, čtení, psaní, poslechu a spokojenosti s vlastní znalostí ČJ. Naopak se spíše špatným až velmi špatným hodnocením vlastní znalosti ČJ se pojí průměrné začlenění respondentů do české společnosti. K výrazně lepšímu přijetí přistěhovalců majoritní společností se ukazuje v anglicky mluvících zemích, jako jedna z přínosů, anglikanizace jmen přistěhovalců (Zhao a Biernat, 2021). Zároveň snaha podporovat veřejné instituce poskytující přistěhovalcům pomoc, může vést k vyšší atraktivitě a následnému udržení migrantů (Li et al., 2021).

Jak je patrné z výsledků znalost ČJ (poslech, čtení, psaní, spokojenost s ČJ) má vliv na to, zda se cizinci cítí v ČR jako doma. Bylo uvedeno, že při špatném hodnocení ČJ pocit domova nevnímají. Jestliže jazyk ovládají alespoň průměrně, už ČR považují za svůj domov. Podle Vaishar a Noskové (2020) lze pozorovat u Vietnamců druhé generace, kteří ČR považují za svůj domov, naopak problém s přijímáním Vietnamu jako domov. Tento pocit neusnadňují starší skupiny osob z majoritní společnosti, kteří k cizincům zaujímají nepřátelský až xenofobní postoj, v lepším případě jsou vůči nim uzavření (Lodziński, 2021). Se zvyšující se znalostí českého jazyka (mluvení, čtení, psaní, poslech), respondenti uvedli, lepší postoj Čechů k nim samotným (uznávají je). Podle Lodziński (2021) panuje u mladších osob z majoritní společnosti otevřenější přístup plný tolerance.

9 Závěr

Tato diplomová práce byla realizována jako součást projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci. Jejím cílem bylo zjistit, do jaké míry jsou Vietnamci žijící v České republice integrováni ve vybraných dimenzích do majoritní společnosti. Práce byla koncipována na dvě hlavní části – teoretickou a empirickou.

V teoretické části byla vymezena jako první migrace Vietnamců pohledem na její historii, příčiny či její související důsledky. Dále byla více přiblížena problematika nelegální migrace v ČR. Následovala kapitola integrace Vietnamců v ČR. V této části byl popisován vedle faktorů a bariér, jež pozitivně a negativně ovlivňují proces integrace Vietnamců, i management integrace v ČR a v zahraničí. Dále byla přiblížena základní legislativa ČR, která definuje jakýsi legislativní rámec procesu integrace. A v neposlední řadě byla zmíněna i současná podoba vietnamské komunity, její aspekty chování a pomoc z hlediska sociální práce.

Proto, aby vytyčený cíl byl naplněn, byly stanoveny dvě hypotézy: *S narůstající délkou pobytu Vietnamců, roste subjektivní hodnocení jejich znalostí českého jazyka a Čím lépe subjektivně hodnotí znalost českého jazyka, tím vyšší mají sociální postavení.*

Samotný výzkum byl uskutečňován za pomoci využití kvantitativní výzkumné strategie, konkrétně metodou dotazování. Pro získání dat byla využita technika dotazníku (viz příloha 1). V rámci, kterého byly převzaty vybrané otázky a odpovědi. Dotazník vyplňovali legálně usazené osoby vietnamské národnosti v celkovém počtu 98. Data byla vyhodnocována v programech SASD ve verzi 1.4.10 a programu SPSS ve verzi 28.0. V rámci provedeného statistického zpracování – Chí kvadrát dobré shody – X^2 . Hladina významnosti byla stanovena na hodnotách $\alpha = 0,05$, $0,01$ a $0,001$. Při dosažení stanovení významnosti mezi proměnnými, byla provedena analýza adjustovaných reziduí (znaménkové schéma).

Z výsledků vyplývá, že se potvrdila statisticky významná souvislost mezi délkou pobytu a vlastní znalostí češtiny Vietnamců, konkrétně u oblastí schopnost psaní v ČJ (psaní) a schopnost porozumět psanému textu v ČJ (čtení). Platilo, že delší délka pobytu (11 let a více) má významný vliv na znalost češtiny – psaní, čtení, kdy respondenti hodnotili svou znalost v těchto oblastech jako spíše špatnou až velmi špatnou. Respondenti

s délkou pobytu 4-10 let hodnotili svou znalost čtení a psaní v ČJ jako průměrnou. U ostatních požadovaných oblastí – mluvení, poslech, spokojenost s ČJ, nebyla prokázána statisticky významná souvislost.

Co se týče statistického vyhodnocení druhé hypotézy, byla potvrzena statisticky významná souvislost mezi vlastní znalostí ČJ a sociálním postavením v ČR a v zemi původu. U oblastí mluvení, čtení, psaní, poslech a hodnocení spokojenosti s ČJ platilo, že u respondentů, kteří označili vlastní znalosti ČJ v těchto oblastech jako spíše špatnou až velmi špatnou přisuzují svému sociálnímu postavení v ČR nižší status (1-5). Naopak vyšší sociální postavení v ČR bylo prokázáno v souvislosti s odpověďmi spíše dobře a velmi dobře (6-10). Tyto shodné výsledky se potvrdily i v případě v porovnání sociálního postavení v zemi původu.

Dále byla zjištěna statisticky významná souvislost mezi vlastní znalostí ČJ a sociálním postavením v porovnání s Čechy a cizinci žijícími v místě jejich bydliště. V oblastech mluvení, čtení, psaní, poslech a spokojenost s vlastní znalostí ČJ se prokázala statisticky významná souvislost se sociálním postavením v porovnání s Čechy žijícími v místě jejich bydliště. Bylo zjištěno, že cizinci mají horší sociální postavení v případě, že jejich vlastní znalost ČJ v oblasti mluvení, je hodnocena spíše špatně až velmi špatně. Stejně sociální postavení v porovnání s Čechy bylo přisuzováno průměrné znalosti ČJ. Naopak lepší sociální postavení bylo vnímáno, jestliže jejich vlastní znalost ČJ byla spíše dobrá až velmi dobrá. V případě oblastí psaní, čtení, poslech a spokojenost s vlastní znalostí ČJ platilo, že u respondentů, kteří označili svou znalost ČJ v těchto oblastech za spíše špatnou, až velmi špatnou bylo sociální postavení v porovnání s Čechy porovnáváno jako průměrné. U odpovědí velmi dobře až spíše špatně bylo sociální postavení v porovnání s ostatními cizinci shodné. U sociálního postavení v porovnání s ostatními cizinci žijícími v místě jejich bydliště se prokázala statisticky významná souvislost v oblastech čtení a psaní. Bylo identifikováno, že Češi Vietnamce neuznávají, jestliže jejich znalost ČJ je hodnocena jako spíše špatně až velmi špatně. V případě průměrného, spíše až velmi dobrého hodnocení znalosti ČJ pociťují Vietnamci od Čechů většího uznání.

Statisticky významná souvislost byla prokázána také mezi hodnocením začleněním do české společnosti a vlastní znalostí ČJ, a to v oblastech mluvení, čtení, psaní, poslech a spokojenost s vlastní znalostí ČJ. Bylo identifikováno, že průměrné začlenění je reakcí na spíše až velmi špatné hodnocení vlastní znalosti ČJ. Spíše až zcela začlenění jsou

Vietnamci do české společnosti, jestliže hodnotí svou znalost ČJ jako spíše až velmi dobrou.

Statisticky významná souvislost byla identifikována i mezi pocitem respondenta, zda se v ČR cítí jako doma a vlastní znalostí ČJ v oblastech mluvení, psaní, poslech a spokojenost s vlastní znalostí ČJ. Bylo prokázáno, že respondenti, kteří se v ČR cítili jako doma, hodnotili svou znalost jako průměrnou, spíše dobrou až velmi dobrou. Doma se necítili, jestliže jejich znalost ČJ byla hodnocena jako spíše špatná až velmi špatná.

Výsledky této práce, které jsou jen dílčími výsledky projektu, mohou sloužit jako doporučení nejen pro organizace a její pracovníky zabývající se migrací, ale i pro další osoby přicházející s cizinci vietnamské národnosti do kontaktu. Mohou pomoci s nastavováním spolupráce tak, aby byla co nejvíce efektivní a aby přinesla co největší užitek Vietnamcům, kteří projeví zájem o pomoc. Tyto výsledky mohou také sloužit jako podklad pro sociální pracovníky při zvolení správných metod a technik sociální práce. Zároveň mohou mezi majoritu přinést zvýšení povědomí o stavu znalosti českého jazyka vybraného souboru Vietnamců, a tím tak jejich zlepšit přístup a komunikaci s Vietnamci.

10 Seznam použitých zdrojů

1. *Adresář organizací, institucí a odborníků*, 2023. [online]. Cizinci.cz. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://www.cizinci.cz/web/cz/adresar-organizaci-a-instituci>
2. *Aktualizovaná koncepce integrace cizinců 2016 - Ve vzájemném respektu* [online], 2016. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/zakladni-dokumenty-k-integracni-politice-ke-stazeni.aspx>
3. AMIT, K., BAR-LEV, S., 2015. Immigrants' Sense of Belonging to the Host Country: The Role of Life Satisfaction, Language Proficiency, and Religious Motives. *Social Indicators Research* [online]. 124(3), 947-961 [cit. 2023-06-19]. ISSN 03038300. Dostupné z: <https://eds.p.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=46f97fdb-b39b-443a-8a6e-fc3392e91768%40redis&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=edsjsr.24721677&db=edsjsr>
4. ANDERSON, B., BLINDER, S., 2019. *Who Counts as a Migrant? Definitions and their Consequences*. [online]. The Migration Observatory. Oxford: The Migration Observatory at the University of Oxford [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/who-counts-as-a-migrant-definitions-and-their-consequences/>
5. BERNARD, J., MIKEŠOVÁ, R., 2014. Sociální integrace imigrantů na rozhraní mezi dočasnou migrací a trvalým usazením. *Sociologický Časopis / Czech Sociological Review* [online]. 50(4), 521-545 [cit. 2021-12-30]. ISSN 00380288. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=4&sid=33e80a37-9930-4575-b851-74ac17b57b3e%40redis&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=edsjsr.24642825&db=edsjsr>
6. BÍLKOVÁ, V., 2019. *Globální pakty o migraci a uprchlictví*. [online]. Ústav mezinárodních vztahů Praha. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://www.iir.cz/globalni-kompakty-o-migraci-a-uprchlictvi>

7. BLOEMRAAD, I., DE GRAAUW, E., HAMLIN, R., 2015. Immigrants in the Media: Civic Visibility in the USA and Canada. *Journal of Ethnic & Migration Studies* [online]. 41(6), 874-896 [cit. 2023-06-10]. DOI: 10.1080/1369183X.2014.1002198. Dostupné z: <https://eds.p.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=0&sid=9da729cc-ae9-4a68-bb17-a5f99b0457cb%40redis&bdata=Jmxhbmc9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=101792030&db=a9h>
8. BOBE, B., COOPER, B., 2019. The Effect of Language Proficiency on Approaches to Learning and Satisfaction of Undergraduate Accounting Students. *Accounting Education* [online]. 28(2), 149-171 [cit. 2023-06-19]. DOI: 10.1080/09639284.2017.1396481. Dostupné z: <https://eds.p.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=4f62e219-7b40-4d70-8596-e5b55d931d32%40redis&bdata=Jmxhbmc9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=edselc.2-52.0-85032839754&db=edselc>
9. BROUČEK, S., 2016. *The Visible and Invisible Vietnamese in the Czech Republic: The Problems of Adaptation of the Modern-day Ethnic Group in the Local Environment of the Czech Majority*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 195 s. ISBN 978-80-88081-07-4.
10. BROŽOVÁ, K., JUREČKOVÁ, A., PACOVSKÁ, A., 2018. *The Wages of Fear Attitudes towards Refugees and Migrants in Czech Republic* [online]. Warsaw: Foundation Institute of Public Affair, 22 s. [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/wages-fear-attitudes-towards-refugees-and-migrants-czech-republic_en
11. BURNETT, S., 2021. *Why Denmark is clamping down on 'non-Western' areas*. [online]. Deutsche Welle. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/why-denmark-is-clamping-down-on-non-western-residents/a-56960799>
12. CASQUILHO-MARTINS, I., MATELA, T., 2021. Protection of Immigrant Children and Youth at Risk: Experiences and Strategies of Social Integration in Portugal. *Societies* [online]. 11(4), 1-18 [cit. 2023-06-09].

DOI:10.3390/soc11040122. Dostupné z:
<https://www.proquest.com/docview/2612842836/7F564125918D4D47PQ/20?accountid=9646#center>

13. CASTLES, S., HAAS, H., MILLER, M., 2020. *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. 6. vydání. New York: Guilford Publications, 443 s. ISBN 978-1-4625-4289-5.
14. *CENTRUM PRO RODINU VEGA: Metodika pilotního pracoviště primární prevence ohrožení rodiny* [online], 2016. Praha: Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s., 69 s. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z:
<https://nadacesirius.cz/soubory/ke-stazeni/vega/Methodika-VEGA-2016.pdf>
15. CERDIN, J., DINÉ, M., BREWSTER, C., 2014. Qualified Immigrants' Success: Exploring the Motivation to Migrate and to Integrate. *Journal of International Business Studies* [online]. 45(2), 151–168 [cit. 2023-06-11]. DOI: 10.1057/jibs.2013.45. Dostupné z:
<https://link.springer.com/article/10.1057/jibs.2013.45>
16. *Cizinci 3. zemí se zaevidovaným povoleným pobytem na území České republiky a cizinci zemí EU + Islandu, Norska, Švýcarska a Lichtenštejnska se zaevidovaným pobytem na území České republiky k 31. 12. 2022, 2023*. Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
17. *Cizinci podle věku a pohlaví k 31. 12., 2023*. [online]. Český statistický úřad. [cit. 2023-06-18]. Dostupné z:
https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=31032&pvo=CIZ03&c=v10~2__RP2021MP12DP31&v=v24__null__null__null
18. *Cizinci vzdělávající se v ČR podle druhu vzdělávacího zařízení* [online], 2022. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/documents/10180/165384720/2900262203.pdf/d3bdf896-7ef1-4042-b693-33ec1190117c?version=1.1>
19. COUNCIL OF EUROPE, 2020. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment* [online]. Strasbourg: Council of

- Europe Publishing, 278 s. [cit. 2023-06-18]. ISBN 978-92-871-8621-8. Dostupné z: <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>
20. *Czech Republic rejects UN migration pact*, 2018. [online]. Deutsche Welle. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/czech-republic-rejects-un-migration-pact/a-46286574>
21. ČECH VALENTOVÁ, E., 2018. *Integrace cizinců v Česku: z pohledu nevládních organizací* [online]. Praha, 112 s. [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/migrant-integration/sites/default/files/2019-07/Integrace-z-pohledu-NNO_produk--2_EU.pdf
22. ČERŇANSKÁ, B., 2017. *Migrace*. [online]. Encyklopedie migrace. [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: <https://www.encyclopediaofmigration.org/migrace/>
23. ČERŇANSKÁ, B., 2018. *Teorie push-pull vlivů na migraci*. [online]. Encyklopedie migrace. [cit. 2023-05-21]. Dostupné z: <https://www.encyclopediaofmigration.org/teorie-push-pull/>
24. ČERYCHOVÁ, P. et al., 2020. *Doporučení pro obce v oblasti integrace cizinců* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 41 s. [cit. 2023-06-07]. ISBN 978-80-7538-295-5. Dostupné z: https://ec.europa.eu/migrant-integration/sites/default/files/2021-08/doporučení_pro_obce_v_oblasti_integrace_cizinců.pdf
25. *Čtvrtletní zpráva o migraci – I. 2019* [online], 2019. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 9 s. [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zprava-o-situaci-v-oblasti-migrace.aspx>
26. DOHNALOVÁ, E., 2012. *Úvod do sociální práce s migranty: problematika migrace a integrace v ES/EU a České republice*. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 124 s. ISBN 978-80-87623-02-2.
27. *Doporučení pro fungování a zasítování nových aktérů v oblasti integrace cizinců*, 2023. [online]. Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2023-06-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/doporučení-pro-fungování-a-zasítování-nových-akteru-v-oblasti-integrace->

cizincu.aspx#:~:text=Dokument%20popisuje%20role%20jednotliv%C3%BDch%20akt%C3%A9r%C5%AF%20v%20oblasti%20integrace%2C,%C3%BAkol%C5%AF%2C%20kter%C3%A9%20je%20t%C5%99eba%20v%20tomto%20ohledu%20splnit.

28. DRBOHLAV, D., 2015. "Migrace - remittance - rozvoj": Realita a teoreticko-metodologické zarámování paradigmatu. In: DRBOHLAV, D. *Ukrajinská pracovní migrace v Česku: Migrace - remittance - (rozvoj)*. Praha: Karolinum, s. 25-50. ISBN 978-80-246-2995-7.
29. DRBOHLAV, D., VALENTA, O., 2014. Czechia: The Main Immigration Country in the V4. In: ERŐSS, Á., KARÁCSONYI, D., ANTIPOVA, E. et al. *Discovering migration between Visegrad countries and Eastern Partners*. Budapest: HAS RCAES Geographical Institute, s. 41–71. ISBN 978-963-9545-44-1.
30. FAJTH, V., LESSARD-PHILLIPS, L., 2022. Multidimensionality in the Integration of First- and Second-Generation Migrants in Europe: A Conceptual and Empirical Investigation. *International Migration Review* [online]. 57(1), 187-216 [cit. 2023-06-06]. DOI: 10.1177/019791832210892. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/01979183221089290#bibr92-01979183221089290>
31. FORMÁNKOVÁ, L., LOPATKOVÁ, M., 2018. Unequal Start? Intersectional Analysis of the Professional Life of Young Vietnamese in the Czech Labour Market. *Gender a výzkum* [online]. 19(2), 135-160 [cit. 2023-06-11]. DOI: 10.13060/25706578.2018.19.2.429. Dostupné z: https://www.academia.edu/81418092/Unequal_Start_Intersectional_Analysis_of_the_Professional_Life_of_Young_Vietnamese_in_the_Czech_Labour_Market
32. FOTR, J., VACÍK, E., SOUČEK, I., ŠPAČEK, M., HÁJEK, S., 2020. *Tvorba strategie a strategické plánování: Teorie a praxe*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 416 s. ISBN 978-80-271-2499-2.
33. FREIDINGEROVÁ, T., 2014. *Vietnamci v Česku a ve světě: migrační a adaptační tendence*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici s

Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy Praha, 233 s. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-174-9.

34. FREIDINGEROVÁ, T., MAI, M., 2018. Občanská angažovanost druhé generace Vietnamců: nová vlna spolkové činnosti?. In: ŠTĚDRŮŇ, J., NOVAK, R. *Kamenné instituce národnostních menšin a role samospráv při jejich podpoře: Sborník příspěvků z konference konané v Praze dne 7. prosince 2017*. Praha: Dům národnostních menšin, o.p.s., s. 93-110. ISBN 978-80-906147-2-7.
35. FRESNOZA-FLOT, A., WANG, S., 2021. Special Issue Introduction. Asia-Europe intimate links: Family migrants, binational couples and mixed-parentage children. *Asian and Pacific migration journal: APMJ* [online]. 30(1), 3-17 [cit. 2023-06-01]. DOI:10.1177/0117196820981596. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/350139159_Special_Issue_Introduction_Asia-Europe_intimate_links_Family_migrants_binational_couples_and_mixed-parentage_children
36. GEPPERT, O., 2021. Examination of the Czech Language for Permanent Residence with Focus on Vietnamese Applicants. *Bohemica Olomucensia* [online]. 13(2), 186-210 [cit. 2023-06-18]. DOI: 10.5507/bo.2021.028. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=0&sid=3f440d18-ca85-40a6-acd1-191794acc686%40redis&bdata=Jmxhbmc9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=155899116&db=edb>
37. *Global Compact for Migration*, 2023. [online]. International Organization for Migration. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://www.iom.int/global-compact-migration>
38. *Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration* [online], 2018. Marakesh: Global Compact for Migration, 36 s. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: https://refugeesmigrants.un.org/sites/default/files/180528_draft_rev_2_final_1.pdf
39. *Governance of migrant integration in Denmark*, 2023. [online]. European Commission. [cit. 2023-06-03]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/migrant->

integration/index.php/country-governance/governance-migrant-integration-denmark_en

40. GRYGAR, J., ČANĚK, M., ČERNÍK, J., 2006. *Vliv kvalifikace na uplatnění a mobilitu na českém trhu práce u migrantů ze třetích zemí* [online]. Praha: Multikulturní centrum Praha, 55 s. [cit. 2023-05-29]. ISBN 80-239-7824-1.
41. GSIR, S., 2017. Do Countries of Origin Contribute to Socio-cultural Integration of Migrants Abroad?. In: WEINAR, A., UNTERREINER, A., FARGUES, P. *Migrant Integration Between Homeland and Host Society Volume 1*. Florence: Springer International Publishing AG, s. 149–172. ISBN 978-3-319-56174-5.
42. HASMAN, J., DIVÍNOVÁ, P., 2020. Regionální rozdíly ve vnímání mezinárodní migrace studenty středních škol a jejich podmiňující faktory*. *Sociologický časopis* [online]. 56(1), 57-83 [cit. 2023-06-13]. DOI: 10.13060/csr.2020.003. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2398699423/abstract/67DB2950D47B4DB2PQ/1?accountid=9646>
43. HERIBAN KALÍKOVÁ, S., ČERYCHOVÁ, P., 2020. *Manuál lokální integrace migrantů v České republice* [online]. Praha: Sdružení pro integraci a migraci, 224 s. [cit. 2023-06-07]. ISBN 978-80-906488-2-1. Dostupné z: https://www.migrace.com/adm/_upload/docs/manual_simi_1612778687.pdf
44. HLINČÍKOVÁ, M., 2015. The Social Integration of Vietnamese Migrants in Bratislava: (In)Visible Actors in Their Local Community. *Central and Eastern European Migration Review* [online]. 4(1), 41-52 [cit. 2023-06-11]. Dostupné z: <http://ceemr.uw.edu.pl/vol-4-no-1-june-2015/articles/social-integration-vietnamese-migrants-bratislava-invisible-actors>
45. HNILICOVÁ, H., DOBIÁŠOVÁ, K., 2011. Migrants' Health and Access to Healthcare in Czech Republic. *Cent Eur J Public Health* [online]. 19(3), 134-138 [cit. 2023-05-29]. DOI: 10.21101/cejph.a3657. Dostupné z: <https://cejph.szu.cz/pdfs/cjp/2011/03/04.pdf>
46. *How much of an obstacle are the following factors for the successful integration of immigrants in Denmark?*, 2023. [online]. Statista. [cit. 2023-06-11]. Dostupné

z: <https://www.statista.com/statistics/895897/obstacles-for-successful-integration-of-immigrants-denmark/>

47. HŘEBÍČKOVÁ, M., 2020. Kulturní orientace Vietnamců v ČR: generační srovnání. *Sociologický časopis* [online]. 56(2), 197-227 [cit. 2023-06-13]. DOI: 10.13060/csr.2020.007. Dostupné z: https://sreview.soc.cas.cz/artkey/csr-202002-0003_the-cultural-orientation-of-vietnamese-czechs-a-generational-comparison.php
48. HŘEBÍČKOVÁ, M., GRAF, S., 2020. *Kontakt mezi Čechy a Vietnamci přispívá ke zlepšování jejich vzájemných vztahů*. [online]. Grantová agentura České republiky. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://gacr.cz/kontakt-mezi-cechy-a-vietnamci-prispiva-ke-zlepsovani-jejich-vzajemnych-vztahu/>
49. HUBERTOVÁ, L., 2014. Vliv sociálního a kulturního kontextu na formování identity u dospívajících imigrantů vietnamského původu v Severní Americe. *Psychologie* [online]. 8(1), 13-23 [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: <https://www.e-psycholog.eu/pdf/hubertova.pdf>
50. *Informace ke zkoušce - Jazyková zkouška A2*, 2023. [online]. Národní pedagogický institut České republiky. [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: <https://cestina-pro-cizince.cz/trvaly-pobyt/a2/#:~:text=Zkou%C5%A1ku%20z%20%C4%8Desk%C3%A9ho%20jazyka%20mus%C3%AD%20vykonat%20ob%C4%8Dan%C3%A9%20t%C5%99et%C3%ADch,%C4%8CR%2C%20nebo%20jsou%20dr%C5%BEiteli%20modr%C3%A9%20karty%20EU.>
51. *Integrační politika ČR*, 2023. [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí. [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <https://www.cizinci.cz/zakladni-informace1#:~:text=Koncepte%20integrace%20cizinc%C5%AF%20%28d%C3%A1le%20jen%20%E2%80%9EKoncepte%E2%80%9C%29%20je%20z%C3%A1kladn%C3%ADm,aktualizov%C3%A1na%20v%20rozmez%C3%AD%20p%C4%9Bti%20let%20%282006%2C%202011%2C%202016%29.>
52. *Jak pomáháme*, 2022. [online]. Česko-vietnamský vzdělávací institut. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://czechviet.org/jak-pomahame-a-co-delame/>

53. JÁNSKÁ, E., BERNARD, J., 2015. Koncentrační, či dekoncentrační procesy? Faktory ovlivňující vnitřní migraci imigrantů v Česku. *Geografie* [online]. 120(4), 585-602 [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: https://geografie.cz/media/pdf/geo_2015120040585.pdf
54. JÁNSKÁ, E., BERNARD, J., 2018. Mobility and the Assimilation of Immigrants: Variations in Migration Patterns of Ukrainians and Vietnamese in the Czech Republic. *Moravian Geographical Reports* [online]. Brno, 26(4), 244-254 [cit. 2023-05-21]. DOI: 10.2478/mgr-2018-0020. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2545280902/13093CCC396F4836PQ/8?accountid=9646>
55. JARKULISCH, D., 2021. *Vietnam si udržuje pozitivní růst*. [online]. Velvyslanectví České republiky v Hanoji. [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/hanoi/cz/obchod_a_ekonomika/vietnam_si_udrzuje_pozitivni_rust.html
56. JOLY, D., 2000. Some Structural Effects of Migration on Receiving and Sending Countries. *International Migration* [online]. 38(5), 25-40 [cit. 2023-05-28]. DOI: 10.1111/1468-2435.00126. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/1468-2435.00126>
57. KAJANOVÁ, A., VACKOVÁ, J., 2015. Selected Parameters of Social Exclusion among Immigrants in the Czech Republic. *Neuroendocrinology Letters* [online]. 36(2), 43-47 [cit. 2023-06-18]. ISSN: 2354-471. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/289970395_Selected_parameters_of_social_exclusion_among_immigrants_in_the_Czech_Republic
58. KNETLOVÁ, Z., ŠIMÁNKOVÁ, K., 2019. *Držme se sítě: Metodika síťování odborníků, kteří se zabývají péčí o ohrožené rodiny a děti* [online]. Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z.ú.,: Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z.ú., 69 s. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://www.ditevkrizi.cz/drzme-se-site/>
59. KOCOUREK, J., 2006. Vietnamci v současné ČR. In: ČERNÍK, J., IČO, J., VASILJEV, I. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H+H, s. 103-120. ISBN 80-7319-055-9.

60. KOLDINSKÁ, K., 2020. Migrants' Access to Social Protection in the Czech Republic. In: VINTILA, D., LAFLEUR, J. *Migration and Social Protection in Europe and Beyond (Volume 1)* [online]. Liege: Springer, s. 109–121. [cit. 2023-06-06]. ISBN 978-3-030-51241-5. Dostupné z: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-51241-5_1
61. *Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty* [online], 2023. [cit. 2023-06-08]. Dostupné z: <https://migracnikonsorciem.cz/cs/>
62. KOUTNÁ, M., KRČKOVÁ, A., VAVŘÍNOVÁ, T., 2016. Educational Mismatch Among Immigrants in the Czech Republic – Selected Issues. *Sociológia* [online]. 48(6), 572–600 [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <https://www.sav.sk/journals/uploads/12150909Koutna%20-%20Krckova%20-%20Vavrinova%20-%20OK%20zalomena.pdf>
63. KREBS, M., PECHOVÁ, E., 2008. *Zpráva z projektu: vietnamští dělníci a dělnice v českých továrnách*. Praha: La Strada ČR, o.p.s, 91 s.
64. KŘÍŽKOVÁ, A., HAŠKOVÁ, H., 2018. Intersekcionalní přístup ve zkoumání sociálních nerovností. *Gender a výzkum* [online]. 19(2), 3-6 [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/publikace/editorial_intersekcionalni_pristup_nerovnosti.pdf
65. KŘÍŽKOVÁ, M., 2007. Dynamika obrazu uprchlíků v médiích. In: KŘÍŽKOVÁ, M., KLVAŇOVÁ, R., SZCZEPANIKOVÁ, A., KANTAROVÁ, K., HÁLA, M., BITRICH, T., PALEČEK, J., KOZÁK, K. *Cizinci, naši a média: Mediální analýzy* [online]. 1. vydání. Praha: Multikulturní centrum Praha, o. s., s. 7-18. [cit. 2023-07-23]. ISBN 80-239-8475-6. Dostupné z: https://mkc.cz/doc/Cizinci_nasinci_a_media.pdf
66. KYSELÁ, M., 2023. *Názory české veřejnosti na přítomnost cizinců v ČR – únor - březen 2023* [online]. Praha: Centrum pro výzkum veřejného mínění, 6 s. [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5632/f9/ov230502b.pdf

67. LAINEZ, N., 2022. Debt, Trafficking and Safe Migration: The Brokered Mobility of Vietnamese Sex Workers to Singapore. *Geoforum* [online]. 137, 164-173 [cit. 2023-05-27]. DOI: 10.1016/j.geoforum.2020.01.021. Dostupné z: <https://eds.p.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=7beb4248-d1fc-4942-bce5-8d461c0bb03d%40redis&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=160694346&db=edo>
68. *Legislativa*, 2023. [online]. Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/migrace-web-legislativa-legislativa.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>
69. LI, Y., CHAN, X., ZHU, Z., LIN, Q., 2021. Family Migration and Social Integration of Migrants: Evidence from Wuhan Metropolitan Area, China. *International Journal of Environmental Research and Public Health* [online]. 18(24), 1-21 [cit. 2023-06-20]. DOI:10.3390/ijerph182412983. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2612779135/187BE19B2C204DC4PQ/5?accountid=9646&parentSessionId=QP5zArRALnyuU59OnohMqrQYB4rXJEyGS83bdMe2Wlc%3D>
70. LODZIŃSKI, S., 2021. Multiculturalism and the City. The Union of Generations, the Strength of Education and the Attitude to Immigration from the Qualitative Research Perspective. *Studia Socjologiczne* [online]. 2(241), 71-96 [cit. 2023-06-20]. DOI:10.24425/sts.2021.137289. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2547078475/3126E97585D04AE8PQ/1?accountid=9646>
71. LUCUK, V., 2016. *Příběhy 20. století. Dan Vu (*1957)*. [online]. Paměť národa. [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/vu-dan-20160916-0>
72. MACHÁČEK, J., 2016. Aktuální masová migrace do Evropy. In: ŠÍDLO, L., BURCIN, B., PAVLÍK, Z. et al. *Migrace a demografické výzvy: Sborník vybraných příspěvků z XLVI. konference České demografické společnosti* [online]. Praha: Česká demografická společnost, s. 11-18, [cit. 2023-05-28]. ISBN 978-80-245-2183-1. Dostupné z: <https://www.czechdemography.cz/res/archive/002/000318.pdf#page=11>

73. MARTÍNKOVÁ, Š., PECHOVÁ, E., FEISTINGEROVÁ, V., LEONTIYEVA, Y., 2011. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 80 s. [cit. 2023-05-20]. ISBN 978-80-7312-063-4. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/media/publications/105/file/1367397604-metodika-cizinci-web.pdf>
74. MATOUŠEK, O., 2016. *Slovník sociální práce*. 3. vydání. Praha: Portál, 272 s. ISBN 978-80-262-1154-9.
75. *Metodika přípravy veřejných strategií* [online], 2018. Metodika přípravy veřejných strategií, 47 s. [cit. 2023-06-07]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/08a14dd9-27e8-4a3c-a5cc-532936845297/Metodika-pripravy-verejnych-strategii-zkracena-verze_1.pdf.aspx?ext=.pdf
76. *Metodika přípravy veřejných strategií*, 2023. [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [cit. 2023-06-07]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/portal-strategicke-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>
77. *Mezinárodní ochrana v české republice: roční statistický přehled*, 2022. Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/souhrnna-zprava-o-mezinarodni-ochrane-za-rok-2022.aspx>
78. MILANI, T., 2017. *Language and Citizenship : Broadening the agenda*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co, 162 s. ISBN 978-90-272-4279-2.
79. MILLER, K., 2015. *From Humanitarian to Economic: The Changing Face of Vietnamese Migration*. [online]. Migration Policy Institute. <https://www.migrationpolicy.org/> [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/humanitarian-economic-changing-face-vietnamese-migration>
80. MOREE, D., 2015. *Základy interkulturního soužití*. Praha: Portál, 208 s. ISBN 978-80-262-0915-7.

81. MOTTI-STEFANIDI, F., 2018. Resilience among Immigrant Youth: The Role of Culture, Development and Acculturation. *Developmental Review* [online]. 50(1), 99-109 [cit. 2023-06-11]. DOI:10.1016/J.DR.2018.04.002. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0273229717301119>
82. MOTTI-STEFANIDI, F., MASTEN, A., 2017. A Resilience Perspective on Immigrant Youth adaptation and Development. In: CABRERA, N., LEYENDECKER, B. *Handbook on positive development of minority children and youth*. Springer Cham, s. 19-34, 489 s. ISBN 978-3-319-43645-6.
83. *Nabízíme*, 2023. [online]. South East Asia – liaison, z. s. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://www.sea-l.cz/cs/nabizime/>
84. *Neziskové organizace*, 2022. [online]. Vietnamskelisty.cz. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://vietnamskelisty.cz/neziskove-organizace/>
85. NGO, Q., 2018. Migrační vlny. In: VODÁČKOVÁ, D., OBRÁTILOVÁ, E., KOCOUREK, J., SOSORBURAM, S., MARTÍNKOVÁ-ŠIMEČKOVÁ, Š., BOUMOVÁ, K., OBERFALZEROVÁ, A., ČERNÍK, J. *POROZUMĚNÍ a KRIZE: Podpora interkulturní vnímavosti české společnosti prostřednictvím rozborů krizových situací u Vietnamců a Mongolů žijících v ČR* [online]. 1. vydání. Praha: Charita Česká republika, s. 28-38, [cit. 2023-05-21]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/sites/default/files/2019-07/002802.pdf#page=29>
86. NGUYEN, H., 2020. The Economic Integration Process of Vietnam Achievements and Limitations. *International Journal of Research in Management* [online]. 1(3), 6-11 [cit. 2023-06-06]. ISSN: 2664-8806. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/338752550_The_economic_integration_process_of_Vietnam_achievements_and_limitations
87. NGUYEN, Q., MOKBUL, M., 2019. An Exploratory Study of the Migration Pathways by International Labour Migrants from Vietnam. *The International Journal of Sociology and Social Policy* [online]. 39(34), 311-323 [cit. 2023-05-26]. DOI:10.1108/IJSSP-12-2018-0234. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2201536707/fulltextPDF/4B82EC9155824A56PQ/1?accountid=9646>

88. NGUYEN, S., HABÓK, A., 2021. Vietnamese Non-English-major Students' Motivation to Learn English: From Activity Theory Perspective. *Heliyon* [online]. 7(4), 1-11 [cit. 2023-06-18]. DOI: 10.1016/j.heliyon.2021.e06819. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=9&sid=a7c22f71-9210-47b1-8bf0-6bd425e16d98%40redis&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=S2405844021009221&db=edselp>
89. NOVOTNÁ, M., 2014. The Influence of the Danish Attitude Towards Immigration on the Foreign Policy. *Dvacete Století* [online]. 6(2), 111-123 [cit. 2023-06-03]. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2225195238/abstract/F6DCC47BA63B4392PQ/1?accountid=9646>
90. NOVÝ, I., SCHROLL-MACHL, S., 2015. *Interkulturní komunikace: Češi a Němci*. 2. vydání. Praha: Management Press, 168 s. ISBN 978-80-7261-298-7.
91. NOŽINA, M., KRAUS, 2009. *Kriminální sítě ve vietnamské diaspoře: případ České republiky* [online]. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, v. v. i., 124 s. [cit. 2023-05-30]. ISBN 978-80-86506-82-1. Dostupné z: <https://www.dokumenty-iir.cz/Nozina/Viet.pdf#:~:text=Z%C3%A1rove%C5%88%20s%20t%C3%ADm%20roste%20i%20kriminalita%20ve%20viet-,jejich%20v%C3%BD-%20robu%2C%20obchod%20se%20zbran%20%C4%9Bmi%20atd.>
92. NOŽINA, M., KRAUS, F., 2017. A Long Trip to Paradise: A Darker of the Vietnamese Migration to the Czech Republic. *Current Politics and Economics of South, Southeastern, and Central Asia* [online]. 26(3), 205-245 [cit. 2023-05-20]. ISSN 2157-6270. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2191284173/fulltextPDF/5F6A5DBA11BC4B66PQ/16?accountid=9646>
93. NYSETH, T., VENTURA LÓPEZ, T., 2021. Innovations in Urban Integration Policies: Immigrant Councils as Democratic Institutions. *Cities* [online]. 119(3), 1-8 [cit. 2023-06-08]. DOI:10.1016/j.cities.2021.103389. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264275121002882>

94. OBRÁTILOVÁ, E., 2020. *Inspirativní projekt: Asistenční infolinka v mongolském, vietnamském a ukrajinském jazyce*. [online]. MigraceOnline.cz. [cit. 2023-06-08]. Dostupné z: <https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/inspirativni-projekt-asistencni-infolinka-v-mongolskem-vietnamskem-a-ukrajinskem-jazyce>
95. OBRUČA, D., 2019. *Vnitřní migrace – přehlížený fenomén, který mění svět*. [online]. Migraceonline.cz. Praha [cit. 2021-12-29]. Dostupné z: <https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/vnitri-migrace-prehlizeny-fenomen-ktery-meni-svet>
96. OSTRÁNSKÁ, Z., 2020. *Inspirativní projekt: iDobrovolnik.cz*. [online]. MigraceOnline.cz. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/inspirativni-projekt-idobrovolnik.cz>
97. PALÁT, M., 2014. Příčiny vzniku migrace a reflexe souvisejících teorií. In: KLÍMOVÁ, V., ŽÍTEK, V. *XVII. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Sborník příspěvků*. Brno: Masarykova univerzita, s. 708-714. ISBN 978-80-210-6840-7.
98. PAVLÍK, Z., 2016. Minulost a budoucnost migrace. In: ŠÍDLO, L., BURCIN, B., PAVLÍK, Z. et al. *Migrace a demografické výzvy: Sborník vybraných příspěvků z XLVI. konference České demografické společnosti*. Jindřichův Hradec: Oeconomica, s. 4-9. ISBN 978-80-245-2183-1.
99. PECHOVÁ, E., 2007. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťování* [online]. La Strada ČR, o.p.s, 64 s. [cit. 2023-05-26]. Dostupné z: https://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/Zprava_migrace_Vietnam.pdf
100. PHAM, T., 2022. Social Integration Problems of Vietnamese Migrants and their Descendants into Czech Society: Empirical Study from Brno, the Czech Republic. *Journal of Identity and Migration Studies* [online]. 16(2), 24-43 [cit. 2023-06-11]. Dostupné z: http://www.jims.emigration.ro/Vol16_No2_2022/JIMS_Vol16_No2_2022_pp_24_43_PHAM.pdf

101. PIKHART, M., 2013. *Interkulturní komunikace v globálním obchodě: Perspektiva interkulturního managementu*. Hradec Králové: Gaudeamus, 122 s. ISBN 978-80-7435-255-3.
102. PORUMBESCU, A., 2019. Europe Facing Migration. National Strategies versus Common European Policies. *Revista de Stiinte Politice* [online]. (63), 34-44 [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2304074869/C2092245BA664E15PQ/18?accountid=9646>
103. POSPÍŠIL, F., 2019. *Inspirativní projekt: Mobilní aplikace Ankommen*. [online]. MigraceOnline.cz. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/inspirativni-projekt-mobilni-aplikace-ankommen>
104. *Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců - Ve vzájemném respektu 2023* [online], 2023. [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/zakladni-dokumenty-k-integracni-politice-ke-stazeni.aspx>
105. POTOCKY, M., NASEH, M., 2019. *Best Practices for Social Work with Refugees and Immigrants*. 2. vydání. New York: Columbia University Press, 426 s. ISBN 9780231181396.
106. PRIEBE, S., GIACCO, D., 2018. *Mental health promotion and mental health care in refugees and migrants: technical guidance* [online]. World Health Organization Regional Office for Europe, 31 s. [cit. 2023-05-29]. ISBN 978 92 890 5374 7. Dostupné z: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/342277/9789289053747-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
107. PRIEBE, S., GIACCO, D., EL-NAGIB, R., 2016. *Public health aspects of mental health among migrants and refugees: a review of the evidence on mental health care for refugees, asylum seekers and irregular migrants in the WHO European Region* [online]. Copenhagen: World Health Organization Regional Office for Europe, 55 s. [cit. 2023-05-29]. ISBN 9789240697010.

108. Project Europe 2030 on the Challenge of Demography, 2010. *Population and Development Review* [online]. 36(3), 647-650 [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25749216?seq=1>
109. PŘIDALOVÁ, I., OUŘEDNÍČEK, M., 2017. The Role of Foreign Migration in the Changing Socio-Spatial Differentiation of Prague. *Sociologický Časopis* [online]. 53(5), 659-69 [cit. 2023-05-21]. DOI:10.13060/00380288.2017.53.5.360. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/1969778109/71B8018B9AF24484PQ/1?accountid=9646>
110. PULLAT, R., 2014. Facilitated Irregular Migration Towards Scandinavia, Central and Western Europe via Estonia in the Period of 2008-2013. *Internal Security* [online]. 6(2), 29-37 [cit. 2023-05-27]. DOI: 10.5604/20805268.1157155. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/1699271113?accountid=9646>
111. R21 Počet žádostí o mezinárodní ochranu podle státní příslušnosti a roku zahájení řízení [online], 2022. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/32579082/c02R21_2021.pdf/7d42531c-f7bd-42a2-97ee-bc9ea7283629?version=1.0
112. R23 Udělená státní občanství ČR azylantům [online], 2022. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/32579082/c02R23_2021.pdf/37bc9589-d214-49a6-a15d-8868ef2dbd59?version=1.0
113. R24 Doplnková ochrana udělena - počet rozhodnutí v jednotlivých letech; září 2006 - prosinec 2021 [online], 2022. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/32579082/c02R24_2021.pdf/3d45ebaa-c2cb-42b6-a093-71c223ff19a6?version=1.0
114. RÁKOCZYOVÁ, M., TRBOLA, R., 2011. Institucionální zabezpečení integrace přistěhovalců v Brně. In: RÁKOCZYOVÁ, M., TRBOLA, R., VYHLÍDAL, J. *Lokální strategie integrace cizinců v ČR II* [online]. Praha:

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., s. 23-56, [cit. 2023-06-04]. ISBN 978-80-7416-089-9.

115. ROSMAN, R., 2021. *In France, Intensive Crash Courses for Immigrants on French Values Leave Many Feeling Like Outsiders*. [online]. The World. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://theworld.org/stories/2021-10-15/france-intensive-crash-courses-immigrants-french-values-leave-many-feeling>
116. RYTTER, M., 2018. Made in Denmark: Refugees, Integration and the Self-dependent Society. *Anthropology Today* [online]. Oxford, 34(3), 12-14 [cit. 2023-06-03]. DOI:10.1111/1467-8322.12433. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2047972270/544419A2EF9B42EBPQ/10?accountid=9646>
117. SANDU, G., 2022. *Přistěhovalecká politika*. [online]. Fakta a čísla o Evropské unii. [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/152/immigration-policy>
118. SAUVAGE, E., 2018. The Hidden Dimension of Happy Cultural Cooperation. *Management International* [online]. Montréal, 23(1), 91-102 [cit. 2023-06-01]. DOI:10.7202/1060065ar. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2711057550/fulltextPDF/83949A4E89124E33PQ/26?accountid=9646>
119. SEDLÁKOVÁ, N., 2021. *Novela zákona o pobytu cizinců - pomoc, či komplikace?*. [online]. Centrum pro lidská práva a demokracii. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://www.centrumlidskaprava.cz/blog/novela-zakona-o-pobytu-cizincu-pomoc-ci-komplikace>
120. SHAH, K., BOATSWAIN-KYTE, A., LEE, E., 2021. Anti-racist Education in Social Work: An Exploration of Required Undergraduate Social Work Courses in Quebec. *Canadian Social Work Review* [online]. 38(2), 141-157 [cit. 2023-06-09]. DOI:10.7202/1086123ar. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2702467528/42397E541E774DA6PQ/10?accountid=9646>
121. SHERMAN, T., HOMOLÁČ, J., 2020. "My Mom Works in a Restaurant Here at the Market, so She Doesn't Need Czech": Managing the (non-)acquisition

- of the Majority Language in an Athnolinguistic Minority Community. *Language Policy* [online]. 19(3), 443-468 [cit. 2022-06-14]. DOI: 10.1007/s10993-019-09520-5. Dostupné z: <http://link.springer.com/10.1007/s10993-019-09520-5>
122. SCHEBELLE, D., 2015. *Výzkum veřejného mínění cizinců z třetích zemí o otázkách integrace a jejich náhledů na majoritní společnost a život v ní*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 121 s. ISBN 978-80-7416-225-1.
123. SCHEBELLE, D., KUBÁT, J., KOTÍKOVÁ, J., VYCHOVÁ, H., 2014. *Jak slouží centra pro integraci cizinců z třetích zemí?: výzkumná sonda : EIF 2012 - 5*. Praha: VÚPSV, 78 s. ISBN 978-80-7416-205-3.
124. SCHEBELLE, D., KUBÁT, J., KOTÍKOVÁ, J., VYCHOVÁ, H., 2015. *Průzkum veřejného mínění cizinců z třetích zemí o otázkách integrace a jejich náhledů na majoritní společnost a život v ní* [online]. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 121 s. [cit. 2023-06-11]. ISBN 978-80-7416-225-1. Dostupné z: <https://www.cizinci.cz/documents/551336/568661/Pr%C5%AFzkum+ve%C5%99ejn%C3%A9ho+m%C3%ADn%C4%9Bn%C3%AD+cizinc%C5%AF+%282015%29.pdf/eebd1fd1-2954-10d1-6df1-b9f138a153dd>
125. SINGH-MANOUX, A., ADLER, N., MARMOT, M., 2003. Subjective Social Status: its Determinants and its Association with Measures of Ill-health in the Whitehall II Study. *Social Science & Medicine* [online]. 56(6), 1321-1333 [cit. 2022-01-05]. DOI: 10.1016/S0277-9536(02)00131-4. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0277953602001314>
126. SLOBODA, M., 2016. Historicity and Citizenship as Conditions for National Minority Rights in Central Europe: Old Principles in a New Migration Context. *Journal of Ethnic & Migration Studies* [online]. 42(11), 1808-1824 [cit. 2023-06-12]. DOI: 10.1080/1369183X.2015.1132158. Dostupné z: <https://eds.p.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=e2e7a22e-7667-4882-aef5-7060495de83f%40redis&bdata=JmxhbmcyY3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=118888788&db=a9h>

127. *Slovníček pojmů*, 2023. [online]. Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>
128. SOLANO, G., HUDDLESTON, T., 2020. *Migrant Integration Policy Index 2020* [online]. Barcelona/Brussels: MPG and CIDOB, 262 s. [cit. 2023-06-06]. ISBN 978-84-92511-83-9. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/346952928_MIPEX2020_Migrant_Integration_Policy_Index
129. *Správa uprchlických zařízení MV* [online], 2023. Praha [cit. 2023-06-04]. Dostupné z: <https://www.integracnicentra.cz/>
130. *Stanovy*, 2023. [online]. Česko-vietnamská společnost. [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <https://www.cvs-praha.cz/o-nas/stanovy/>
131. *Státní integrační program* [online], 2023. [cit. 2023-06-08]. Dostupné z: <https://www.integracniprogram.cz/>
132. STOJANOV, R., 2019. Remittance a jejich rozvojový dopad. In: SCHROTH, J., STOJANOV, R., BROŽA, M. et al. *Migrace, rozvoj a cíle udržitelného rozvoje (SDGs)* [online]. Praha: IOM Praha, s. 29-42, [cit. 2023-05-28]. ISBN 978-80-270-7106-7. Dostupné z: <https://www.charita.cz/res/archive/011/002056.pdf?seek=1587396220>
133. *Strategie migrační politiky České republiky* [online], 2015. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-12-30]. ISBN 978-80-86466-83-5. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-migracni-politiky-cr.aspx>
134. SÝKORA, L., 2014. *Vztahy mezi majoritou, vietnamskou menšinou a dalšími národnostními skupinami v MČ Praha-Libuš* [online]. Praha: Univerzita Karlova, 76 s. [cit. 2023-06-13]. Dostupné z: https://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/vztahy-mezi-majoritou-a-vietnamskou-mensinou-v-mc-praha-libus-2014.pdf
135. SÝKORA, L., FREIDINGEROVÁ, T., SVOBODOVÁ, A., FIEDLEROVÁ, K., 2016. Living Together in an Urban Neighbourhood: The Majority and Vietnamese Immigrants in Prague-Libuš. *Czech Sociological Review* [online]. 52(4), 475-503 [cit. 2023-06-12]. DOI:

- 10.13060/00380288.2016.52.4.269. Dostupné z:
https://www.researchgate.net/publication/308083792_Living_Together_in_an_Urban_Neighbourhood_The_Majority_and_Vietnamese_Immigrants_in_Prague-Libus
136. SÝKORA, L. et al., 2015. *Metodika prevence rezidenční segregace a podpory integrace cizinců v lokalitách koncentrace zahraničních pracovníků* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 76 s. [cit. 2023-06-02]. ISBN 978-80-7444-040-3. Dostupné z:
https://migraceonline.cz/doc/metodika_prevence_segregace_a_podpory_integrace_dvoustrany.pdf
137. ŠIMKOVÁ, M., LANGHAMROVÁ, J., 2015. Remittances and Their Impact on the Czech Economy. *Prague Economic Papers* [online]. 24(5), 562-580 [cit. 2023-05-28]. DOI: 10.18267/j.pep.548. Dostupné z:
<https://eds.p.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=355f1bc5-0761-4cba-8c1d-f3b73669dc2b%40redis&bdata=Jmxhbmc9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=111341953&db=edo>
138. ŠIMPACH, O., PECHROVÁ, M., 2016. Imigrace do evropské unie a výzvy pro demografické modelování. In: ŠÍDLO, L., BURCIN, B., PAVLÍK, Z. et al. *Migrace a demografické výzvy: Sborník vybraných příspěvků z XLVI. konference České demografické společnosti*. Jindřichův Hradec: Oeconomica, s. 102-112. ISBN 978-80-245-2183-1.
139. ŠTICA, P., 2014. *Etika a migrace: vybrané otázky současné imigrace a imigrační politiky*. Ostrava: Moravapress, 104 s. ISBN 9788087853207.
140. *T01 Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2022* [online], 2023. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z:
https://www.czso.cz/documents/11292/27914491/2212_c01t02.pdf/1ca32d87-58f7-4a43-898d-f1436c40a771?version=1.0
141. *T22 Cizinci podle kategorií pobytu, pohlaví a občanství k 31. 12. 2022* [online], 2023. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/documents/11292/27914491/2212_c01t22.pdf/c262bdfa-56c6-4dcb-aef7-094845c516e8?version=1.0

142. T62 Čerpání zdravotní péče cizinci [online], 2022. Český statistický úřad [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/40291466/2112_c06t62.pdf/33a7021d-bfaf-4fcf-b8b2-5c0413cfceb5?version=1.0
143. THOMASEN, H., 2019. *The integration of refugees in Denmark* [online]. Luxembourg: European Parliament, 42 s. [cit. 2023-06-03]. ISBN 978-92-846-5465-9. Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/638397/IPOL_STU\(2019\)638397\(ANN02\)_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/638397/IPOL_STU(2019)638397(ANN02)_EN.pdf)
144. TOLLAROVÁ, B., HRADEČNÁ, M., ŠPIRKOVÁ, A., KALIČINSKÁ, E., POPOVIČ, D., 2013. *Jsme lidé jedné Země: program prevence xenofobie a rasismu*. Praha: Portál, 264 s. ISBN 9788026203766.
145. TÓTHOVÁ, V., 2010. *Zabezpečení efektivní ošetrovatelské péče o vietnamskou a čínskou minoritu*. Praha: Triton, 196 s. ISBN 978-80-7387-414-8.
146. URBANOVÁ, M., VEČEŘA, M., RUSINKOVÁ, K., BROŽOVIČOVÁ, K., BRZOBOHATÝ, R., 2017. *Interkulturní mediace v sociologickém a právním kontextu* [online]. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 190 s. [cit. 2023-06-02]. ISBN 978-80-210-8898-6. Dostupné z: https://science.law.muni.cz/knihy/monografie/Urbanova_Interkulturni_mediace.pdf#page=52&zoom=100,0,0
147. VACKOVÁ, J. et al., 2016a. *Sociální determinanty a jejich vliv na zdraví imigrantů žijících v České republice*. Praha: NLN, s.r.o, 313 s. ISBN 9788074224706.
148. VACKOVÁ, J. et al., 2016b. *Sociální determinanty zdraví u cizinců žijících v Jihočeském kraji*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 215 s. ISBN 978-80-7422-544-4.
149. VACKOVÁ, J., HORSKÁ, J., 2008. *Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi: příručka pro pedagogy*. Praha: Triton, 155 s. ISBN 978-80-7387-044-7.

150. VACKOVÁ, J. et al., 2022. Generational Differences in Selected Aspects of Social Situation and Health Status of Foreigners Living in the Czech Republic. *Central European Journal of Public Health* [online]. (30), 68-74 [cit. 2023-06-18]. DOI: 10.21101/cejph.a7243. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2696149521/fulltextPDF/16665DE25B434667PQ/1?accountid=9646>
151. VAISHAR, A., NOSKOVÁ, H., 2020. Cultural Population Structure of the Czech Borderland 70 Years after Resettlement a Case Study: Tachov: TACHOV. *Individual & Society* [online]. 23(3), 34-47 [cit. 2023-06-11]. DOI: 10.31577/cas.2020.03.575. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=d6c24efa-6907-4fee-aff1-d36be992698b%40redis&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=146744278&db=edb>
152. VALENTOVÁ, E. et al., 2012. *Zvýšení role neziskového sektoru v oblasti sociální integrace pracovních migrantů v České republice: Srovnání praxe v Portugalsku a Rakousku* [online]. Praha: Sdružení pro integraci a migraci, 67 s. [cit. 2023-06-02]. ISBN 978-80-260-3541-1. Dostupné z: https://www.migrace.com/docs/130220_simi_publikace_ke_cteni_dvoustrany.pdf
153. VERZICHOVÁ, P., 2016. *Nejsme tu sami: příběhy menšin. Hong Nhung Nechybová (*1940)*. [online]. Paměť národa. [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/nechybova-hong-nhung-20160828-0>
154. *Vietnamská komunita v ČR příkladem všem*, 2020. [online]. Velvyslanectví České republiky v Hanoji. [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/hanoi/cz/vzajemne_vztahy/vietnamska_komunita_v_cr_prikladem_vsem.html
155. *Vietnamská média v ČR*, 2020. [online]. Vietnamskelisty.cz. [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: <https://vietnamskelisty.cz/vietnamska-media-v-cr/>

156. *Vietnamská národnostní menšina*, 2022. [online]. Vláda ČR. [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/mensiny/vietnamska-mensina-108870/>
157. VINTILA, D., LAFLEUR, J., 2020. Migration and Access to Welfare Benefits in the EU: The Interplay between Residence and Nationality. In: VINTILA, D., LAFLEUR, J. *Migration and Social Protection in Europe and Beyond (Volume 1)* [online]. Liege: Springer, s. 1-32, [cit. 2023-06-06]. ISBN 978-3-030-51241-5. Dostupné z: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-51241-5_1
158. VITORINO, A., 2019. The Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration: What's Next. *International Migration* [online]. Oxford, 57(6), 19-22 [cit. 2023-06-06]. DOI: doi.org/10.1111/imig.12672. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/imig.12672>
159. VODÁČKOVÁ, D. et al., 2018. *POROZUMĚNÍ a KRIZE: Podpora interkulturní vnímavosti české společnosti prostřednictvím rozborů krizových situací u Vietnamců a Mongolů žijících v ČR* [online]. Praha: Charita Česká republika, 250 s. [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/sites/default/files/2019-07/002802.pdf#page=29>
160. VON LAMPE, K., 2008. Organised Crime in Europe: Conceptions and Realities. *Policing: A Journal of Policy and Practice* [online]. 2(1), 7-17 [cit. 2023-05-27]. DOI: 10.1093/police/pan015. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/238412294_Organized_Crime_in_Europe_Conceptions_and_Realities
161. VRABCOVÁ, J., 2016. Věková struktura cizinců v ČR. In: ŠÍDLO, L., BURCIN, B., PAVLÍK, Z. et al. *Migrace a demografické výzvy: Sborník vybraných příspěvků z XLVI. konference České demografické společnosti*. 1. vydání. Jindřichův Hradec: Oeconomica, s. 59-67. ISBN 978-80-245-2183-1.
162. *Výroční zpráva Center na podporu integrace cizinců za rok 2022* [online], 2022. 1. vydání. Praha: Správa uprchlických zařízení MV [cit. 2023-06-04]. Dostupné z: <https://www.suz.cz/vyrocní-zpráva-cpic-za-rok-2022/>

163. WATERS, M., PINEAU, M., 2015. *The Integration of Immigrants into American Society*. Washington DC: National Academies of Sciences, 458 s. ISBN 978-0-309-37398-2.
164. WORLD BANK, 2020. *Vietnam: Deepening International Integration and Implementing the EVFTA* [online]. Hanoi: World Bank, 72 s. [cit. 2023-06-06]. Dostupné z: <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/3e3836be-bc47-58a4-9e3f-85b3faf486d0/content>
165. ZAJÍČKOVÁ, D., VAVŘEČKOVÁ, J., 2016. *Fakta a fikce života cizinců v ČR*. [online]. MigraceOnline.cz. [cit. 2023-05-20]. Dostupné z: https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/fakta-a-fikce-zivota-cizincu-v-cr#_ftn7
166. ZÁLESKÁ, V., BRABCOVÁ, I., VACKOVÁ, J., 2014. Migration and its impact on mental and physical health: Social support and its main functions. *Kontakt* [online]. 16(4), 280-285 [cit. 2023-06-18]. DOI: 10.1016/j.kontakt.2014.05.007 Dostupné z: <https://kont.zsf.jcu.cz/pdfs/knt/2014/04/06.pdf>
167. ZATLOUKAL, L., 2018. "Sjed'te na pátém výjezdu" - na řešení zaměřený rozhovor optikou konceptu "zmocnění" klientů. *Journal Socioterapie* [online]. 4(1), 7-24 [cit. 2023-06-09]. Dostupné z: <http://dalet.cz/Clanky/empowerment.pdf>
168. Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, 2013. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 77, s. 1774-1809. ISSN 1211-1244.
169. Zákon č. 274/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, 2021. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 120, s. 3034-3056. ISSN 1211-1244.
170. Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, 1999. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 106, s. 7386-7405. ISSN 1211-1244.

171. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, 1999. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 106, s. 7406-7447. ISSN 1211-1244.
172. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, 2004. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 143, s. 8270-2316. ISSN 1211-1244.
173. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), 2004. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 190, s. 10262–10324. ISSN 1211-1244.
174. ZHAO, X., BIERNAT, M., 2021. Status of Immigrants' Country of Origin and Americans' Assimilation Expectations. *Journal of Personality and Social Psychology* [online]. 112(3), 443-468 [cit. 2023-06-19]. DOI: 10.1037/pspi0000370. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=0&sid=e01078a4-3f5b-4e00-aaed-4c3fdac21c53%40redis&bdata=Jmxhbmc9Y3Mmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=000733336700001&db=edswss>
175. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2021* [online], 2021. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 303 s. [cit. 2023-06-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/vyrocní-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace.aspx>

11 Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků:

Obrázek 1 – Harmonogram výzkumu.....	41
Obrázek 2 - Jaké je Vaše pohlaví?	44
Obrázek 3 - Kolik je Vám let?	45
Obrázek 4 - Jak dlouho žijete v ČR?	46
Obrázek 5 - V jakém kraji ČR bydlíte?	47
Obrázek 6 - Zhodnoťte, jak mluvíte v českém jazyce?	48
Obrázek 7 - Zhodnoťte, jak rozumíte psanému textu v českém jazyce?	49
Obrázek 8 - Zhodnoťte, jak dokážete psát v českém jazyce?	49
Obrázek 9 - Zhodnoťte, jak rozumíte mluvenému slovu v českém jazyce?	50
Obrázek 10 - Jak jste spokojen/a s vlastní znalostí českého jazyka?.....	51
Obrázek 11 - Škála pro sociální status v ČR	52
Obrázek 12 - Škála pro sociální status v zemi původu	53
Obrázek 13 - Jaké máte sociální postavení v porovnání s Čechy, kteří žijí ve Vašem okolí?	54
Obrázek 14 - Jaké máte sociální postavení ve srovnání s jinými cizinci, kteří žijí ve Vašem okolí?	55
Obrázek 15 - Jak jste spokojen/a se svým sociálním postavením?.....	55
Obrázek 16 - Zhodnoťte, jak se Vám podařilo začlenit do české společnosti?	56
Obrázek 17 - Cítíte se příjemně (dobře) mezi Čechy	57
Obrázek 18 - Cítíte se v ČR jako doma?	57
Obrázek 19 - Cítíte, že Vás Češi uznávají?	58

Seznam tabulek:

Tabulka 1 – Vybrané charakteristiky výzkumného souboru	38
Tabulka 2 – Hodnoty mediánu, modusu a průměru délky pobytu výzkumného souboru	47
Tabulka 3 – Souvislost mezi délkou pobytu a hodnocením vlastní znalosti českého jazyka	59
Tabulka 4 – Korelační koeficient u proměnných (délka pobytu a znalost českého jazyka) se statisticky významnou souvislostí	60

Tabulka 5 - Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti v oblasti úrovně komunikace v českém jazyce a sociálním postavením,	62
Tabulka 6 - Korelační koeficient u proměnných (úroveň komunikace v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí.....	63
Tabulka 7 – Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti schopnosti porozumění psanému textu v českém jazyce a sociálním postavením,	66
Tabulka 8 – Korelační koeficient u proměnných (schopnost porozumět psanému textu v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí.....	67
Tabulka 9 – Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti schopnosti psaní v českém jazyce a sociálním postavením,	70
Tabulka 10 – Korelační koeficient u proměnných (schopnost psaní v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí.....	71
Tabulka 11 - Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti schopnosti porozumět mluvenému slovu v českém jazyce a sociálním postavením, ...	74
Tabulka 12 - Korelační koeficient u proměnných (schopnost porozumět mluvenému slovu v českém jazyce a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí	75
Tabulka 13 - Souvislost mezi hodnocením vlastní znalosti českého jazyka v oblasti spokojenosti se znalostí českého jazyka a sociálním postavením,	78
Tabulka 14 - Korelační koeficient u proměnných (spokojenost se znalostí českého jazyka a sociálním postavením, ...) se statisticky významnou souvislostí.....	79

12 Seznam příloh

Příloha 1

Dotazník projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci.

13 Seznam zkratek

AMIF	Azylový, migrační a integrační fond
CPIC	Centrum na podporu integrace cizinců
ČJ	Český jazyk
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
MIPEX	The Migrant Integration Policy Index
MV OAMP	Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky
NNO	Nestátní nezisková organizace
SASD	Statistická analýza dat
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences

Příloha 1 Dotazník projektu č. 101/2022/S Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci.

Vážená paní, vážený pane,

obracíme se na Vás s prosbou o vyplnění dotazníku, určeného pro výzkumný projekt s názvem „Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci“. Tento výzkumný projekt je financován agenturou GAJU („Grantová agentura Jihočeské univerzity“).

Cílem celého výzkumného projektu je zjistit subjektivní míru integrace ve stanovených oblastech u cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci. Výsledky, které za pomoci Vašich odpovědí získáme, budou souhrnně vyhodnoceny, publikovány v odborné literatuře a dále využity pro návrh strategií v oblasti integrace cizinců v České republice. Vaše odpovědi jsou tedy velmi důležité a mohou ovlivnit nastavování integračních strategií v České republice.

Chtěli bychom Vás proto poprosit o účast ve výzkumu a odpovědi na otázky v níže uvedeném dotazníku.

Účast na výzkumu je zcela anonymní a dobrovolná, nikde neuvádějte své jméno. Veškeré osobní údaje budou zpracovávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dle pravidel GDPR – General Data Protection Regulation).

Vyplněním dotazníku potvrzujete svou účast na výzkumu.

Předem děkujeme za Vaši spolupráci.

doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.,
hlavní řešitel projektu za celý řešitelský tým,
Jihočeská univerzita v Českých
Budějovicích

Při vyplňování dotazníku si prosím přečtěte následující otázky, a jestliže není uvedeno jinak, zakroužkujte prosím číslo odpovědi

1

1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

1. *Uveďte prosím rok narození. Uveďte prosím číslem:*

.....

2. *Kolik je Vám let? Uveďte prosím číslem:*

.....

3. *Jaké je Vaše pohlaví:*

1. muž
2. žena
3. jiné

4. *Z jaké země původu pocházíte?*

1. Vietnamská socialistická republika
2. Ukrajina
3. Ruská federace
4. Slovenská republika
5. Polská republika
6. jiná

5. *Jaká je Vaše národnost?*

1. vietnamská
2. ukrajinská
3. ruská
4. slovenská
5. polská
6. jiná

6. *Jaká je Vaše státní příslušnost?*

1. Vietnamská socialistická republika
2. Ukrajina
3. Ruská federace
4. Slovenská republika
5. Polská republika
6. jiná

7. *Jaký je Váš hlavní důvod pobytu v ČR?*

1. studium
2. válka (dočasná ochrana)
3. vědecký výzkum
4. zaměstnání
5. podnikání
6. za účelem zaměstnání na území ve zvláštních případech – zelená a modrá karta
7. strpění pobytu (žadatelé o mezinárodní ochranu)

8. sloučení rodiny
9. azyl

8. Jaké byly Vaše důvody pro migraci? Můžete uvést více možností.

1. rodinné důvody
2. vzdělání
3. práce (ekonomické důvody)
4. společensko-politická situace
5. environmentální faktory
6. válka
7. zdravotní stav
8. etnické, náboženské, národnostní, rasové faktory
9. jiné:

9. Jak dlouho žijete v ČR (délka pobytu)? Uveďte prosím číslem v letech:

.....

10. Kdy jste poprvé přišli do ČR?

Do ČR jsem poprvé přišel/přišla (uveďte měsíc a rok):

11. Jaký typ pobytu na území České republiky užíváte?

1. pobyt s vízem nad 90 dnů
2. povolení k dlouhodobému pobytu
3. přechodný pobyt (uzavření manželství s občanem ČR)
4. získal/a jsem azyl
5. trvalý pobyt
6. žadatel/ka o mezinárodní ochranu – vízum za účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany
7. doplňková ochrana
8. jiné:

12. Uveďte, kolik máte dětí

.....

13. Kolik z těchto dětí plní povinnou školní docházku v ČR?

.....

14. Kolik z těchto dětí plní povinnou školní docházku v zemi původu?

.....

15. Navštěvuje Vaše dítě základní školu?

1. ne
2. ano

16. Pokud ano, zhodnot'te integraci Vašeho dítěte do školního vzdělávacího systému:

Zcela neintegrováno											Plně integrováno
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------------------

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------

17. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

1. základní vzdělání
2. středoškolské vzdělání
3. vysokoškolské vzdělání

18. Bylo Vám v ČR uznáno (nostrifikováno) původní vzdělání?

1. ano
2. ne
3. nostrifikace právě probíhá

19. Jaký je Váš rodinný status?

1. ženatý, vdaná
2. ženatý, vdaná (manžel/ka zůstal/a v zemi původu)
3. v nesezdaném soužití
4. rozvedený/á
5. svobodný/á
6. vdovec/vdova
7. registrované partnerství

2 JAZYKOVÉ ZNALOSTI

	<i>Velmi špatně</i>	<i>Spíše špatně</i>	<i>Ani špatně, ani dobře (průměrně)</i>	<i>Spíše dobře</i>	<i>Velmi dobře</i>
20. <i>Zhodnoťte, jak mluvíte v českém jazyce?</i>	1	2	3	4	5
21. <i>Zhodnoťte, jak rozumíte psanému textu v českém jazyce?</i>	1	2	3	4	5
22. <i>Zhodnoťte, jak dokážete psát v českém jazyce?</i>	1	2	3	4	5
23. <i>Zhodnoťte, jak rozumíte mluvenému slovu v českém jazyce?</i>	1	2	3	4	5
24. <i>Jak jste spokojen/a s vlastní znalostí českého jazyka?</i>	1	2	3	4	5

3 PRÁCE

25. *Využíváte v zaměstnání v ČR Vaši původní kvalifikaci (vzdělání – např. původní profesí lékař pracuje jako lékař)?*

1. ano
2. ne

26. *Pokud jste v předchozí otázce č. 25 odpověděl/a ne, uveďte prosím, v jakém oboru nyní pracujete:*

1. zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci
2. vědečtí a odborní duševní pracovníci
3. techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech
4. nižší administrativní pracovníci (úředníci)
5. provozní pracovníci ve službách a obchodě
6. kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech (kromě obsluhy strojů a zařízení)
7. řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři (kromě obsluhy strojů a zařízení)
8. obsluha strojů a zařízení
9. pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
10. příslušníci armády

27. *Jaké je Vaše ekonomické postavení?*

1. zaměstnaný/á na plný úvazek
2. zaměstnaný/á na částečný úvazek
3. OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná, na živnostenský list)
4. zaměstnaný/á nepravidelně, převážně sezónně
5. nezaměstnaný/á
6. starobní důchodce/kyně
7. invalidní důchodce/kyně
8. žena/muž na mateřské/rodičovské dovolené
9. žena/muž v domácnosti
10. student/ka, učeň/ka
11. jiné:

28. *Kolik činí Váš čistý měsíční příjem?*

1. 0 až 5 000 Kč
2. 5 001 až 10 000 Kč
3. 10 001 až 15 000 Kč
4. 15 001 až 20 000 Kč
5. 20 001 až 25 000 Kč
6. 25 001 až 30 000 Kč
7. 30 001 až 35 000 Kč
8. 35 001 až 40 000 Kč
9. 40 001 až 45 000 Kč
10. 45 001 až 50 000 Kč
11. 50 001 až 55 000 Kč
12. 55 001 až 60 000 Kč

13. 60 001 až 65 000 Kč
14. 65 001 až 70 000 Kč
15. 70 001 až 75 000 Kč
16. 75 001 až 80 000 Kč
17. 80 001 až 85 000 Kč
18. 85 001 až 90 000 Kč
19. 90 001 až 95 000 Kč
20. 95 001 až 100 000 Kč
21. více než 100 000 Kč

29. Jaký je čistý průměrný měsíční příjem Vaší rodiny?

1. 0 až 5 000 Kč
2. 5 001 až 10 000 Kč
3. 10 001 až 15 000 Kč
4. 15 001 až 20 000 Kč
5. 20 001 až 25 000 Kč
6. 25 001 až 30 000 Kč
7. 30 001 až 35 000 Kč
8. 35 001 až 40 000 Kč
9. 40 001 až 45 000 Kč
10. 45 001 až 50 000 Kč
11. 50 001 až 55 000 Kč
12. 55 001 až 60 000 Kč
13. 60 001 až 65 000 Kč
14. 65 001 až 70 000 Kč
15. 70 001 až 75 000 Kč
16. 75 001 až 80 000 Kč
17. 80 001 až 85 000 Kč
18. 85 001 až 90 000 Kč
19. 90 001 až 95 000 Kč
20. 95 001 až 100 000 Kč
21. více než 100 000 Kč

30. Uveďte počet osob, které žijíte z Vašeho společného rodinného příjmu bez ohledu na to, zda žijí v ČR či mimo ČR? Uveďte osoby, které jsou s Vámi v ČR a také ty, které žijí ve Vaší zemi původu, tzn. dohromady v ČR i v zemi původu. Uveďte prosím číslem:

.....

31. Uveďte počet osob, které žijíte v České republice z Vašeho společného rodinného příjmu. Uveďte prosím číslem:

.....

32. Zhodnoťte, zda je Váš rodinný příjem dostatečný:

1. ne
2. ano, ale nic neušetřím
3. ano, z příjmu ještě ušetřím

33. Z jakých finančních zdrojů se Váš rodinný příjem skládá? (Můžete zaškrtnout více variant.)

1. sociální dávky
2. příjem ze zaměstnání
3. příjem z podnikání
4. jiné (uveďte prosím jaké):

34. Jakou práci vykonáváte?

1. intelektuální
2. kombinace intelektuální a manuální
3. manuální

35. Jak dlouho jste hledal/a zaměstnání v České republice?

1. méně než měsíc
2. 1 měsíc
3. 2–3 měsíce
4. 4–5 měsíců
5. 6 měsíců
6. Více než 6 měsíců

36. Vykonáváte řídicí (manažerskou) činnost?

1. ano
2. ne ► *pokračujte otázkou č. 38*

37. Pokud jste v předchozí otázce č. 36 odpověděl ano, jakou pracovní pozici zastáváte?

1. Vrcholový manažer (viceprezident, prezident, ředitel managementu, hlavní provozní ředitel nebo předseda představenstva, člen představenstva, výkonný ředitel)
2. Střední manažer (vedoucí pobočky, regionální manažer nebo manažer oddělení)
3. Manažer první linie (vedoucí, vedoucí směny, předák, vedoucí týmu)

38. Kolik dnů v týdnu pracujete?

1. 1 den
2. 2 dny
3. 3 dny
4. 4 dny
5. 5 dní
6. 6 dní
7. 7 dní
8. Jsem nezaměstnaný/á

39. Kolik hodin denně průměrně pracujete? Uveďte prosím číslem:

1.
2. jsem nezaměstnaný/á

40. Prošel/a jste před nástupem do práce vstupní zdravotní prohlídkou?

1. ne

2. potvrzení mám, ale nikdo mě neprohlížel
3. ano
4. jsem nezaměstnaný/á

41. Byl/a jste seznámen/a při nástupu do práce s obsahem pracovní smlouvy?

1. ne
2. ano
3. jsem nezaměstnaný/á

42. Byla pracovní smlouva přeložena do Vašeho mateřského jazyka?

1. ne
2. ne, ale potřeboval/a jsem to
4. ne, nepotřeboval/a jsem
5. ano
6. jsem nezaměstnaný/á

43. Uschováváte si pracovní smlouvu u sebe?

1. vzali mi ji
2. ne
3. ano
4. jsem nezaměstnaný/á

44. Byl/a jste při vstupu do zaměstnání poučen/a o bezpečnosti práce?

1. ne
2. potvrzení mám, ale nikdo mě neproškoli
3. ano
4. jsem nezaměstnaný/á

45. Dodržujete zásady bezpečnosti a ochrany při práci?

1. ano
2. ne
3. jsem nezaměstnaný/á

46. Jak hodnotíte celkovou náročnost Vaší práce?

1. zcela nenáročná
2. spíše nenáročná
3. průměrně náročná (ani náročná, ani nenáročná)
4. spíše náročná
5. velmi náročná
6. jsem nezaměstnaný/á

47. Zhodnoťte, zda je Vaše práce fyzicky náročná?

1. ne
2. spíše ne
3. ani ano, ani ne (středně náročná)
4. spíše ano
5. ano
6. jsem nezaměstnaný/á

48. Zhodnoťte, zda je Vaše práce psychicky náročná?

1. ne
2. spíše ne
3. ani ano, ani ne (středně náročná)
4. spíše ano
5. ano
6. jsem nezaměstnaný/á

49. Jste při práci vystaven/a chemické zátěži, radiaci, jiné toxické zátěži?

1. ne
2. nevím
3. ano
4. jsem nezaměstnaný/á

50. Pracujete v prašném prostředí?

1. ne
2. spíše ne
3. někdy ano, někdy ne (je to tak půl na půl)
4. spíše ano
5. ano
6. jsem nezaměstnaný/á

51. Pracujete v hlučném prostředí?

1. ne
2. spíše ne
3. někdy ano, někdy ne (je to tak půl na půl)
4. spíše ano
5. ano
6. jsem nezaměstnaný/á

52. Jak jste spokojen/a se svou prací?

1. velmi nespokojen/a
2. spíše nespokojen/a
3. ani spokojen/a, ani nespokojen/a (průměrně)
4. spíše spokojen/a
5. velmi spokojen/a
6. jsem nezaměstnaný/á

53. Jak jste spokojen/a s finančním ohodnocením Vaší práce?

1. velmi nespokojen/a
2. spíše nespokojen/a
3. ani spokojen/a, ani nespokojen/a (průměrně)
4. spíše spokojen/a
5. velmi spokojen/a
6. jsem nezaměstnaný/á

54. Jak jste spokojen/a s pracovními podmínkami?

1. velmi nespokojen/a
2. spíše nespokojen/a
3. ani spokojen/a, ani nespokojen/a (průměrně)
4. spíše spokojen/a

5. velmi spokojen/a
6. jsem nezaměstnaný/á

55. Cítíte jistotu zaměstnání?

1. ne
2. spíše ne
3. někdy ano, někdy ne (je to tak půl na půl)
4. spíše ano
5. ano
6. jsem nezaměstnaný/á

56. Chtěl/a byste změnit zaměstnání?

1. ne
2. ano
3. pokud ano, na jaké?
4. jsem nezaměstnaný/á

57. Kolik dní dovolené jste měl/a za poslední rok (nepracoval/a jste, odpočíval/a jste)?

Uveďte prosím číslem:

1.
2. jsem nezaměstnaný/á

58. Jak se k Vám chová zaměstnavatel?

1. velmi špatně
2. špatně
3. dobře
4. velmi dobře
5. výborně
6. jsem nezaměstnaný/á

59. V jak velké organizaci pracujete?

1. mikro (méně než 10 zaměstnanců)
2. malé (méně než 50 zaměstnanců)
3. střední (méně než 250 zaměstnanců)
4. velké (250 a více zaměstnanců)
5. jsem nezaměstnaný/nezaměstnaná

V případě že nejste nezaměstnaný/nezaměstnaná ohodnot'te (označte kroužkem uvedený kód), jak se k Vám chovají následující instituce či lidé?

	<i>Diskriminují mě</i>	<i>Velmi špatně</i>	<i>Spíše špatně</i>	<i>Průměrně (ani dobře, ani špatně)</i>	<i>Spíše dobře</i>	<i>Velmi dobře</i>
60. Agentura práce	1	2	3	4	5	6
61. Zaměstnavatel	1	2	3	4	5	6
62. Zprostředkovatel práce	1	2	3	4	5	6
63. Čeští zaměstnanci	1	2	3	4	5	6

64. Čeští sousedé	1	2	3	4	5	6
65. Zaměstnanci – cizinci	1	2	3	4	5	6
66. Sousedé – cizinci	1	2	3	4	5	6
67. Úředníci	1	2	3	4	5	6

4 NEZAMĚSTNANOST

68. Na koho se obracíte, když ztratíte práci?

1. agentura
2. úřad práce
3. zprostředkovatel
4. přátelé
5. hledám si práci sám
6. jiné:
7. zatím jsem práci neztratil/a

69. Jak dlouho trvala Vaše poslední nezaměstnanost?

1. moje poslední nezaměstnanost trvala – uveďte počet dnů:
2. zatím jsem nebyl/a nezaměstnán/a

70. Jak je obtížné najít práci v ČR?

1. velmi obtížné
2. spíše obtížné
3. spíše snadné
4. velmi snadné
5. nevím, zatím jsem zaměstnání nehledal/a

4 BYDLENÍ

71. V jakém kraji ČR bydlíte?

1. Hlavní město Praha
2. Středočeský kraj
3. Jihočeský kraj
4. Plzeňský kraj
5. Karlovarský kraj
6. Ústecký kraj
7. Liberecký kraj
8. Královéhradecký kraj
9. Pardubický kraj
10. Kraj Vysočina
11. Jihomoravský kraj
12. Olomoucký kraj
13. Zlínský kraj
14. Moravskoslezský kraj

72. Kde bydlíte?

1. obec s počtem obyvatel do 2 000

2. obec s počtem obyvatel 2 000 – 9 999
 3. obec s počtem obyvatel 10 000 – 49 999 obyvatel
 4. obec s počtem obyvatel 50 000 – 99 999 obyvatel
 5. obec s počtem obyvatel 100 000 a více obyvatel
 6. pokud je pro Vás obtížné rozhodnout, uveďte, prosím, název obce
-

73. Kde bydlíte?

1. ubytovna
2. mobilní bydlení (obytný přívěs, obytný vůz)
3. chata/zahradní domek
4. byt v panelovém domě
5. byt ve zděném domě
6. rodinný dům
7. jinde – kde:

74. O jaký typ bydlení se jedná?

1. vlastnické
2. nájemní
3. družstevní

75. Kolik místností obýváte? Uveďte prosím číslem:

.....

76. S kolika lidmi v těchto místnostech bydlíte? Uveďte prosím číslem:

.....

77. Jak jste spokojen/a s bydlením?

1. velmi nespokojen/a
2. spíše spokojen/a
3. ani spokojen/a, ani nespokojen/a (průměrně)
4. spíše spokojen/a
5. velmi spokojen/a

78. Uveďte, prosím důvody Vaší (ne)spokojenosti:

.....

79. Kolikrát jste změnil/a bydliště za dobu Vašeho pobytu v ČR (stěhoval/a jste se)?

Uveďte prosím číslem:

.....

5 SOCIOKULTURNÍ OBLAST

Kdybyste se měl/a umístit na pomyslném sociálním žebříčku (na stupnici od 1 do 10), přičemž nejvyšší sociální postavení (např. soudce, lékař = 10 a nejnižší sociální postavení (např. bezdomovci) = 1, kam byste se umístil/a při svém pobytu v ČR (otázka 80) a v zemi svého původu (otázka 81)? Prosím zakroužkujte číslo.

80. Škála pro sociální status v ČR (1= nejnižší, 10= nejvyšší):

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Např. bezdomovec									Např. soudce, lékař

81. Škála pro sociální status v zemi původu (1= nejnižší, 10= nejvyšší):

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Např. bezdomovec									Např. soudce, lékař

82. Jaké máte sociální postavení v porovnání s Čechy, kteří žijí ve Vašem okolí?

1. horší
2. stejné
3. lepší
4. nevím
5. v mém okolí nežijí Češi

83. Jaké máte sociální postavení ve srovnání s jinými cizinci, kteří žijí ve Vašem okolí?

1. horší
2. stejné
3. lepší
4. nevím
5. v mém okolí nežijí cizinci

84. Jak jste spokojen/a se svým sociálním postavením?

1. velmi nespokojen/a
2. spíše nespokojen/a
3. průměrně spokojen/a
4. spíše spokojen/a
5. velmi spokojen/a

85. Zhodnoťte, jak se Vám podařilo začlenit do české společnosti? (1= zcela nezačleněn/a, 5= zcela začleněn/a) Zde prosím zakroužkujte číslo

Zcela nezačleněn/a	Spíše nezačleněn/a	Ani začleněn/a ani nezačleněn/a	Spíše začleněn/a	Zcela začleněn/a
1	2	3	4	5

86. Zhodnoťte, zda máte dostatek potravin.

1. ne
2. spíše ne
3. průměrně

4. spíše ano
5. ano

87. Zhodnoťte, zda máte dostatek oblečení.

1. ne
2. spíše ne
3. průměrně
4. spíše ano
5. ano

Prosím, odpovězte, na následující tvrzení (zaškrtněte kolonku křížkem):

88. Cítím, že ve většině situací mám kontrolu nad tím, co se stane	1. ne	2. ano
89. Využil/a jsem sociální službu	1. ne	2. ano

90. Pokud jste na přechozí otázku č. 89 odpověděl/a kladně (odpověď „ano“), uveďte prosím, o jakou službu se jedná/jednalo? Můžete zaškrtnout více možností.

1. centrum denních služeb
2. denní stacionář
3. týdenní stacionář
4. domov pro osoby se zdravotním postižením
5. domov pro seniory
6. domov se zvláštním režimem
7. chráněné bydlení
8. azylový dům
9. dům na půl cesty
10. zařízení pro krizovou pomoc
11. nízkoprahové denní centrum
12. nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
13. noclehárna
14. terapeutická komunita
15. sociální poradna
16. sociálně terapeutické dílny
17. centrum sociálně rehabilitačních služeb
18. pracoviště rané péče
19. intervenční centrum
20. zařízení následné péče
21. centrum duševního zdraví

91. Jaké formy pomoci v současné době využíváte? Můžete zaškrtnout více možností.

1. potravinová
2. poradenská
3. pomoc s bydlením
4. pomoc s hledáním práce
5. tlumočnické služby
6. krizovou a psychologickou pomoc
7. zdravotní pomoc

8. pomoc s úřední administrativou
9. pomoc s dopravou
10. doučování pro děti
11. výuka jazyka
12. advokátní/právnícká pomoc
13. sousedská výpomoc
14. sociální dávky
15. bezplatné volnočasové aktivity
16. nevyžívám žádnou pomoc, zvládám to sám/a
17. jiná:

92. Jakým způsobem trávíte volný čas? Můžete zaškrtnout více možností.

1. aktivní provozování sportovních činností
2. provozování her – kulečnick, šipky ...
3. turistika, procházky, rekreace v přírodě
4. kutilství, hobby činnosti
5. výstavba a údržba domu, bytu, chaty
6. domácí práce charakterizující manuální orientaci (péče o domácnost)
7. ruční práce
8. práce na zahradě
9. návštěvy kulturních zařízení (divadla, kina, galerie, výstavy, koncerty vážné hudby)
10. sledování TV, DVD, videa
11. četba novin, časopisů, knih
12. poslouchání rozhlasu, CD a jiných médií
13. hry na počítači, internet
14. vlastní provozování uměleckých činností (hra na hudební nástroje, malování, fotografování)
15. studium odborné literatury
16. návštěvy odborných přednášek, kurzů
17. studium cizího jazyka
18. veřejná činnost (organizování společenských, kulturních a sportovních akcí; činnost v rámci zastupitelstev, dobrovolných hnutí a sdružení)
19. náboženské úkony
20. chvíle s přáteli (návštěvy, povídání si)
21. chvíle s rodinou a dětmi
22. návštěvy společenských akcí (divadla, koncerty, plesy, diskotéky, večírky)
23. návštěvy kaváren, vináren, hostinců
24. návštěvy sportovních utkání

93. Máte nějaké kontakty s lidmi z Vaší země?

1. ne
2. ano

94. Pokud jste na otázku č. 93 odpověděl/a ano, uveďte, prosím, číslem o kolik lidí se jedná:

.....

95. Jsou pro Vás tyto kontakty důležité?

1. velmi nedůležité
2. spíše nedůležité

3. ani důležité, ani nedůležité (průměrně)
4. spíše důležité
5. velmi důležité

96. Jakým způsobem jste v kontaktu se svou rodinou, příbuznými a známými? Můžete zaškrtnout více možností.

1. telefonicky
2. online
3. osobně
4. jinak, napište prosím jak.....

97. Zhodnoťte, zda je pro Vás tento kontakt s rodinou, příbuznými a známými dostačující?

1. naprosto nedostačující
2. spíše nedostačující
3. ani nedostačující, ani dostačující
4. spíše dostačující
5. naprosto dostačující

98. Máte zájem žít v ČR?

1. ano, trvale
2. pouze dočasně a pak se vrátit do země původu
3. pouze dočasně a poté žít v jiné zemi

99. Kdo jsou Vaši sousedé?

1. jsou to převážně lidé ze země původu
2. jsou to lidé jak ze země původu, tak i čeští občané
3. jsou to převážně čeští občané
4. jsou to lidé různých národností
5. jiné:

100. Máte ve svém okolí někoho, na koho se můžete obrátit s žádostí o pomoc?

1. ne ► pokračujte otázkou č. 103
2. ano

101. Kdybyste tyto osoby měl/a spočítat – kolik bych jich bylo? Uved'te prosím číslem

.....

102. Kolik z těchto osob tvoří lidé z České republiky?

.....

103. Cítíte se příjemně (dobře) mezi Čechy?

1. ne
2. spíše ne
3. ani ano, ani ne (průměrně)
4. spíše ano
5. ano

104. Cítíte se v ČR jako doma?

1. ne
2. spíše ne
3. ani ano, ani ne (průměrně)
4. spíše ano
5. ano

105. Cítíte, že Vás Češi uznávají?

1. ne
2. spíše ne
3. ani ano, ani ne (průměrně)
4. spíše ano
5. ano

106. Jak byste hodnotil/a vztahy mezi Vaší národnostní skupinou a Čechy?

1. velmi špatné
2. špatné
3. ani špatné, ani dobré (průměrné)
4. dobré
5. velmi dobré

107. Zhodnot'te, zda máte dostatek přátel?

1. ne
2. spíše ne
3. ani ano, ani ne (průměrně)
4. spíše ano
5. ano

108. Zhodnot'te, zda máte dostatek informací o právech a povinnostech cizinců žijících na území ČR. (Zde prosím zakroužkujte číslo)

<i>Zcela nedostatek</i>	<i>Spíše nedostatek</i>	<i>Průměrně – ani nedostatek, ani dostatek</i>	<i>Spíše dostatek</i>	<i>Zcela dostatek</i>
1	2	3	4	5

109. V jakých oblastech byste uvítal/a více informací týkajících se práv a povinností cizinců žijících v České republice?

.....

.....

.....

6 ZDRAVÍ

110. Jak se celkově zdravotně cítíte?

1. velmi špatně
2. spíše špatně
3. ani špatně, ani dobře (průměrně)
4. spíše dobře
5. velmi dobře

111. Jak vnímáte Vaše zdraví po fyzické stránce?

1. velmi špatně
2. spíše špatně
3. průměrně
4. spíše dobře
5. velmi dobře

112. Jak vnímáte Vaše zdraví po duševní stránce?

1. velmi špatně
2. spíše špatně
3. průměrně
4. spíše dobře
5. velmi dobře

113. Zhodnoťte vliv Vašeho zaměstnání na Vaše zdraví

1. má negativní vliv
2. nemá žádný vliv
3. má pozitivní vliv
4. nedokážu posoudit

114. Došlo u Vás ke zhoršení zdraví z důvodu nepříznivých pracovních podmínek v průběhu uplynulých 12 měsíců?

1. ne
2. nedokážu posoudit
3. ano

115. Máte uzavřené zdravotní pojištění?

1. ano, jsem zdravotně pojištěn/a v České republice
2. ano, jsem pojištěn/a v zahraničí
3. ano, jsem pojištěn/a v České republice i v zahraničí
4. nejsem zdravotně pojištěn/a
5. nevím, zdravotní pojištění vyřizuje zaměstnavatel

116. Máte v ČR svého praktického lékaře?

1. ne
2. ano ► pokračujte otázkou č. 118
3. jině: ► pokračujte otázkou č. 118

117. Pokud jste odpověděl/a na otázku č. 116 ne, proč praktického lékaře nemáte?

Můžete zaškrtnout více možností.

1. odmítl mě vyšetřit
2. nemohu si ho finančně dovolit
3. nemám zdravotní pojištění

4. nemám čas
5. nechci k němu chodit
6. nedomluví se s ním (jazyková bariéra)
7. jiné.....

118. Kolikrát jste během posledního roku navštívil lékaře v ČR? (včetně praktického lékaře, lékaře specialisty – stomatolog, ortoped, gynekolog apod. a také lékaře v nemocnicích či na pohotovosti)

1. ani jednou
2. 1–2krát
3. 3–5krát
4. 6–10krát
5. více než 10krát

119. Byl/a jste hospitalizován/a v nemocnici v ČR?

1. ne ▶ pokračujte otázkou č. 122
2. ano
3. jiné ▶ pokračujte otázkou č. 122

120. Pokud jste odpověděl/a na otázku č. 119 ano, napište, prosím, kolikrát:

.....

121. Pokud jste odpověděl/a na otázku č. 119 ano, zhodnoťte, jak probíhala komunikace během hospitalizace mezi Vámi a zdravotnickým personálem:

1. velmi špatně
2. spíše špatně
3. ani dobře, ani špatně (průměrně)
4. spíše dobře
5. velmi dobře

122. Jaká je Vaše momentální hmotnost? Uved'te prosím číslem v kg:

.....

123. Jaká je Vaše aktuální výška? Uved'te prosím číslem v cm:

.....

124. Stravujete se pravidelně? (snídaně, oběd, večeře)

1. ne
2. spíše ne
3. spíše ano
4. ano

125. Jak se změnila Vaše stravovací návyky během Vašeho pobytu v ČR?

1. jsou horší
2. jsou lepší
3. nezměnily se

126. Jak jste spokojen/a se svým stravováním?

1. zcela nespokojen/a

2. spíše nespokojen/a
3. ani spokojen/a, ani nespokojen/a (průměr)
4. spíše spokojen/a
5. zcela spokojen/a

127. Jakým způsobem si většinou zajišťujete obědy v zaměstnání?

1. nosím si vlastní obědy
2. obědvám v restauracích
3. obědvám ve firemní jídelně
4. obědvám v občerstvení typu fastfood (McDonald's atd.)

128. Kouříte?

1. ne (alespoň 3 měsíce)
2. příležitostně (méně než 1 cigaretu denně)
3. ano (pravidelně), prosím uveďte, kolik cigaret denně vykouříte

129. Trpíte nějakým chronickým onemocněním?

1. ne ▶ ukončete rozhovor
2. ano

130. Pokud jste odpověděl/a v otázce č. 129 ano, uveďte, jakým onemocněním trpíte.

Můžete zaškrtnout více možností

1. Infekční a parazitární nemoci.
2. Novotvary.
3. Nemoci krve a imunity.
4. Nemoci endokrinní a metabolické.
5. Nemoci duševní a poruchy chování.
6. Nemoci nervové soustavy.
7. Nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha.
8. Nemoci oběhové soustavy.
9. Nemoci dýchací soustavy.
10. Nemoci trávicí soustavy.
11. Nemoci kůže a podkožního vaziva.
12. Nemoci svalové a kosterní soustavy.
13. Nemoci močové a pohlavní soustavy.
14. Těhotenství, porod, šestinedělí, perinatální stavy, vrozené vady, deformace.

Děkujeme Vám za Vaše odpovědi